I

AP 315

1911

Wybory

II

Wybory 1911

Gal. Zachodnia

okręgami

~~IX~~ III

Nr. (156) – (181)

Nowy Targ

13 : 14

IV
20 - 39

Nowy Targ

obrazy z miasta

10/4 – 28/7

4.4.1911

569

W. Panie Prezesie! Kandydując w powiecie nowskim religijnym na życzenie wyborców muszę kandydować jako centrowiec ze względu, że należałem do twórców stronnictwa katolicko-narodowego chętnie poddaję się temu życzeniu.

z wyrazem [illegible] oddany

(155)

Dr Kazimierz Krotoski

Z tych względów muszę wystąpić ze stronnictwa nd. i z tem wszystkiem aczkolwiek oddzielnie pomaszerujemy, tak nie, aby w przyszłości nie będziemy wspólnie bić tylko nie polskich braci, lecz polskich wrogów i Łajdactwo, wyrządzające tyle polskiej rzeczy

N. Targ 14/4 911

570

Nowy Targ d. 10/X 911

Kochany Prezesie!

W Nowotarszczyźnie obok mojej wysunięta już kandydatura x Brzezodki – Dnia 18/X zbiera się komitet powiatowy, który ma wysłuchać kandydatów – Rada gminna w Zakopanem oświadczyła się w sobotę jednomyślnie za moją kandydaturą. Nawet x Kanclewski za nią przemawiał, to jest nieprzychylny kandydaturze księżej.
Wyglądałoby więc dobrze – ale German, chcąc swoje życie ratować, namawia Kotowskiego do kandydowania. Zebrał go do Lwowa, do Namiestnika

572

przyrzekając jego poparcie - ~~Sędzia~~
Kołowski wyjechał tam wczoraj i nie-
szczęśliwie wróci jako kandydat zdecy-
dowany - Sprowadzi to oczywiście
rozbicie sprzyjające Bredowiowi,
który ma dość pewny procent nau-
czycielstwa nowotarskiego za sobą -

Co do okręgu miejskiego Nowy
Sącz - Stary Sącz - Nowy Targ, zanosi
się także na rozbicie groźne sprawie
narodowej - O ile oceniam szanse
socjalisty adw. Dra Marka z Kra-
kowa są tu duże - Burmistrz
forsuje Germana, który nie ma

najważniejszych środków, więc niechcący
idą w przeciwną stronę oświadczając
się za Markiem. —

O kandydaturze Ex. Korytowskiego nic
pewnego nie słychać. — Ale za to tutaj
zasłyszałem o kandydaturze dyrektora
kolejowego Zborowskiego — to byłby
poprostu ideał — człowiek prawie
nasz, a znaczenie miałby kolosalne. —
Ma taki mir wśród kolejarzy w No-
wym Sączu, że nawet socyaliści
za nim pójdą. Jest to jedyna kandy-
datura usuwająca niebezpieczeństwo
socyalistyczne i dlatego pozyskać

574

tem czyjąć Rada narodowa.

Zborowski i lidziepisanym do Wiednia

prosił mnie o otworzenie rozmowy, co

one pogłoski czyni prawdopodobnem

będę z nim w tym tygodniu i doniosę

Ci o tej kandydaturze – Gdyby taka trzeba

dołożyć wielkich sił, aby ją R. n.

postawiła.

Łączę wyrazy czci i [illegible]

[illegible]

odp. 20/4 911 Prof.

Nowy Targ 15/IV. 911.

575

157

Jaśniewielmożny Panie Prezesie!

Posłałem był przed tygodniem na ręce Prof. Grabskiego list z przedstawieniem sytuacyi w tutejszym powiecie i prośbą o wskazówki jak tutejsza grupa narod. dem. ma się zachować? Lecz dotąd żadnej odpowiedzi.

Piszę zatem do Jaśnie Pana Prezesa.

Ze wsi wyjdzie Dr. Ptaś mimo intencyi rządu by go utrącić. Będzie miał dobrych ludzi do agitacyi górale prawdziwie będą za nim, Rada gminna w Zakopanem oświadczyła się już za nim, inne gminy się określą i górą będzie nasza. Jako kontrkandydat rządowy staje Dyrektor gimn. Dr. Kotowski na programie „Centrum" wobec czego doradziłem mu, by się ze stronnictwa n.-d. wypisał, co dzisiaj pewnie już uczynił i list wysłał. Można się cieszyć, że my się go pozbyli, bo to człowiek ogólnie nielubiany z powodu swej chmurności i bigoteryi.

Liczy on dużo na księży, że go poprą ale zawiedzie się, bo swojem postępowaniem zraził ich

576

3.) Ordynacyi wyborczych i wogóle broszurek do akcyi wyborczej ściągających, bym mógł to naszym ludziom wydać i pouczyć innych.

Zarazem dołączam korespondencyę dla Słowa polskiego, którą proszę po Świętach w tygodniu dać wydrukować.

Łączę wyrazy poważania

Jan D. Dziedzic prof. gimn.

sekretarz Komitetu powiat. i miejsk.

Stronnictwa n-d.

P. S. Dr Bednarski zajął się już akcyą wśród duchowieństwa w limanowskiem i nowotarskiem na ręce Dra Ptasia w myśl wyrażonej w liście JW Pana Posła do niego.

– był bowiem w Konsystorzu u biskupa i wyjednał zakaz kandydowania dla Ks. Rzeszódki, mimo iż księża jego Ks. Rzeszódki kandydaturę zgłosili. Obruszeni są przeto na Dr. Kwt. – Swoją drogą księża mimo to będą zdaje się popierać Ks. Rzeszódkę. =

Nauczycielstwo ludowe miejskie jest Dr. Kr. także i gotowe nie ufają mu i nie cenią go. Poważnie traktują tę kandydaturę ze strony humanistycznej ale może trochę nabruździ w wyborach, iż wszystko dostanie pieniądze. Inni kandydaci są bez znaczenia, lokalni jedynie w Limanowskiem Orzeł, wyjątkowo Biedroń ludowcy. Księża nas popierą częściowo, nie wszyscy.

Co do miasta: istnieje Komitet pełny i ścisły (ale nie wiem) zgłosił się dotychczas Dr. Germaniowski na połowiczne o ile nie będzie ponaszego kontrkandydata. Proszę zatem o przesłanie na moje lub Dra Bednarskiego ręce (polecone) przedstawienia sprawy kandydatury Radcy Zborowskiego, bliższych danych co do jego osoby, i ewentualnych korzyści z niego jako posła, by można było tu zaagitować między mieszkańcami i urzędnikami.

Dalej proszę o bliższe szczegóły nominacji Dra Germ. ze stronnictwa i 10 egzemplarzy

578

W

579

(158)

Nowy Targ 20/4. 911.

Proszę o dyrektywę co do zajęcia stanowiska przy wyborach z okręgu Nowy-Sącz, Targ i Stary Sącz i to wobec posła Dra J. Bednarskiego. Na listy wystosowane do PP. Dra Grabskiego i Dra. Pawlikowskiego nie ma dotychczas odpowiedzi. W sobotę 22 b. m. przyjeżdża tu Dr. German i przyjmie w niedzielę 23 o godz. 2 po południu (10 albo Sopota) [illegible] upoważniony, co zarazem osobiście zgłosi swą kandydaturę.

Cześć i poważanie

Jan Dziedzic, prof. gimn.

2

1

580

Nowy Targ

Biuro stronnict[illegible] demokratyczno - narodowego

we LWOWIE

Weszło dnia 22 / IV 19 11

L: cz. 647 / 43249

KAISERLICHE KÖNIGLICHE ÖSTERREICHISCHE POST
1908
FRANCISCVS JOSEPHVS I
5 HELLER 5

Biuro Stronnictwa

narodowo-demokratycznego

Lwów

Ossolińskich 11.

21.4.1911 (159) 581

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówk telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka) 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 1169

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані її до пересланя або доручення.

rp 10- pawlikowski
trzeciego maja 5 lwow =

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dnia / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через ... 23N

limanowa 205 21/4 45 = aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

czy przyjedzie gruszecki potrzeba na wiec w niedziele powinienby
przybyc w sobote w nocy = beck .+

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

582

583

(160)

odp. 22/4

Mszana dolna d. 22/4 911

Kochany Przesiu!

Proszę Cię bardzo, bądź łaskaw donieść mi, coś pisał przed tygodniem lub więcej dawniej do Dr. Bednarskiego, i co on Ci pisał o sytuacyi tutaj.

Mojem zdaniem sytuacya b. dobra z pierwszej chwili staje się co dnia trudniejsza wskutek roboty bloku.

584

Mógłbym sobie dać doskonale radę,
gdybym miał pieniądze ale o te
właśnie jest najtrudniej –

Dr D. mógłby mi bardzo dużo pomóc
ale zewsząd mówią mi, że on jest nie-
pewny. Myślałbym, że to chęć rozdwoj-
enia nas, ale on sam nie jest wobec
mnie dość szczery –

Daję uścisk dłoni

Stan

585

Mszana dolna d. 25/X 911 (161)

Kochany Prezesie!

Dziękuję serdecznie za list i za dobre słowa -

Co do sytuacyi mojej to starają się uczynić mi ją coraz trudniejszą - Gdyby wybory były w pierwszym lub drugim tygodniu po rozwiązaniu Izby, byłbym był wybrany trzema czwartymi albo czterema piątymi.

Ludzie mieli o mnie coraz lepsze pojęcie i pamiętali o tem, jaki byłem dla

nich – Przeważny ogólny głos był, pojaśniony za Ptasiem – wśród kobiety i chłopów i żydów – Takie też relacye umieli stworzyć, nolens volens, obaj starostowie i stąd owa opinia Hupków i łotrowców. Myślałem, że wobec tego żadna mi wroga, nie spokój i zechcą zabawić się w tola chałupach, słowo inaczej nie można. Ale tym ludziom zdaje się nie chodzi wcale o tę opinię – Chcą mnie bić i wybrali do tego wcale dobry sposób – Mnożą kandydatury i po prostu niektórym ludziom

kazać kandydować. Wczoraj np. dowiedziałem się z Nowegotargu, iż kandyduje inspektor szk. Lipecki — człowiek, któremu się to nigdy nawet nie zaśniło. — Najwidoczniej kazano mu to zrobić, aby mi zabrać nauczycielstwo. —

Tak skłonili do kandydowania wójta z Zakopanego Gutusia, gdy się dowiedzieli, iż rada gminna tamtejsza uchwaliła jednomyślnie za mną stanąć.

Na Czarnodunajeckie wysłali profesora z Bochni Kantora, rodem z Cz. Dunajca.

Wczoraj na wiecu w Cz. Dun. był ogólny

588

głos: Ptaś był dobrym pretem, pojedzenia za
nim ale i za Kantorem, aby wybrać obu
swoich — Oczywiście zrobiło tak, że nie mogąc
na swoich głosować, będą musieli jak naj-
lepiej oddadzą swoje głosy Kantorowi, zwłasz-
cza, że ten i inni głoszą im, że ja jestem pewny
i ich głosów już nie potrzebuję.

Najżyczliwiej są mi usposobieni koriena z No-
wolarskim. — Chcieli już puścić Baalem
z Krzesodke i pójść za mną ławą. Ale zno-
wu przyszedł nacisk z góry aby z Krzesodło
kandydować a zwłaszcza z tego ten, że Księża
najserdeczniej ściskają mi ręce, ale powiadają
że jeśli Kasati idzie, muszą iść przedewszystkiem

589

z nim. –

Tej niewdzięcznej głupiej Krotoskiemu, dyrektorowi gymn. w Nowymtargu kazali także kandydować i przyrzekli mu przeważnie. – Jeździ teraz po księżach w tem zamiarze i przeczy nabożnie tajdackiej wsi, że ja gdzieś kiedyś przy poprzednich wyborach źle się o księżach wyrażałem. A przecież bestya szczególniej w rodzinny mój okrąg Mrani ski – wydawanie ma taka instrukcye. Byłem w niedzielę i mówiłem temu księżom ani życzliwy dość długo tłumacząc, że nie trzeba go prać, bo to chcieli

590

koniecznie uczynić. - Oczywiście nie mogę zaręczyć, czy mi tego gdzieindziej nie zrobią, a wtedy dopiero mieliby przeciw mnie argument -

Streszczając krótko, zaczynam się powoli czuć w położeniu tego zająca, którego wśród najlepszych przyjaciół psy zjadły; i zaczynam przychodzić do przekonania, że dwumandatowe okręgi u nas w Galicyi na to wprowadzono, aby ludzi biednych bałamucić a wielkie łajdactwa osłaniać. Mogą Cię wszyscy jak najbardziej kochać, ale nie być przecie

Oprócz postaw a każdyby chciał, aby drugim był jakiś jego sąsiad.

Cała rzecz dla mnie teraz to pieniądze - Gdybym je miał i to już teraz, przeszedłbym od razu - Zgłaszają się do mnie bardzo wielu życzliwych a wpływowych ludzi ze wszystkich okolic, że chcą za mną pracować i jeździć - Muszę ich zbywać jak mogę - Gdybym ich oferty zaraz mógł przyjąć, dać im na koszta i dać dyrektywę, co i jak mają gdzie robić, miałbym oba powiaty w garści i którzy

592

czy w tym pogardzaniu nie zdołałbym sprowadzić drugiego naszego.- Bez przesady bojaźni, że Ci ludzie się obrażą, myśląc że ich pomoc sobie lekceważę i swoje usługi innym ofiarują.- Jeśli więc możecie, dajcie pieniądze ale dajcie zaraz.-

Zawsze wyznany cześć i serdeczny uścisk słowi

Hen

593

(162)

N. Jerz. Bednarski

25/4

Wielmożny Panie Prezesie!

W odpowiedzi na list Łaskawie do mnie wystosowany mam zaszczyt zawiadomić Wgo Pana Prezesa, że popieranie kandydatury jednego z członków naszego stronnictwa uważam za obowiązek przyrodzony i uczynię to w miarę możności i sił, a to tem bardziej gdy widzę, że rozpoczęła się już na dobre nagonka na endeków podobnie jak to było niedawno podczas wyborów do Sejmu, co ja sam na własnej skórze przechodziłem. Działalność moja jednak w tym kierunku nie może być zbyt w oczy wpadająca, a to ze względu na me stanowisko urzędowe, gdyż w pore-

ciągu kilku dni mógłbym się znaleźć w Turce lub w Krościenku - co u nas wobec braku pragmatyki służbowej jest możliwem.

Co się tyczy szans P. Stapin. - to kandydatura jego ma widoki powodzenia a nawet w tej chwili wobec niezdecydowanego stanowiska księży i Krzeszówki stoi dość silnie - Obawiam się jednak, że księża skupią się koło Ks. Krzeszówki, postawią jego kandydaturę i solidarnie popierać będą - wobec czego też na Podhalu odbiorą p. Stapińskiemu dużo głosów, któreby na niego paść mogły. Otóż wnioskować mogę z różnych objawów kandydatura Krzeszówki niezawodnie niebawem się pojawi. P. Stap. powinien zabiegać usilnie, aby przyciągać jak najwięcej głosów w okręgu limanowskim. Krotoski;

który się wygonił na miejsce kre-
sówki ~~xxx~~ w myśli, że go dochowaniówtwo
miejscowe i bolszupsi poparcie.
musi zatrąbić do odwrotu. Wystąpił
on ze stronnictwa (naszego) pod wpływem Kon-
ferencyi ostatniej pod kierunkiem przy
współudziale Germana i otrzymał
obietnicę poparcia moralnego i
materyalnego - mimo to pozostał
się jak długi - dlatego wcale nie
przewidując to - wycofa się -
Stadniowi
Nowemu liczbę głosów zabierze
Czarnuś wójt z Zakopanego, jeśli
będzie tworzył przy swej gromadce ope-
retkowej kandydaturze - Mojem
zdaniem wybór posłów z naszego
okręgu będzie dokonanym dopiero
przy trzeciem głosowaniu.
A teraz mam do zakomunikowania
najważniejszą wiadomość, którą
otrzymałem z pewnego źródła - a
mianowicie, że starostu Limanowski

596

otrzymał polecenie wszelkimi siłami niszczyć p. Stasia.

Aby p. Stasiowi z Kościoła pomóc, należałoby mem zdaniem, koniecznie postawić kontrkandydata p. Germanowi - na przeforsowaniu którego p. Kob. największej zależy - a wtedy można by z nimi paktować - kandydatura Zborowskiego miałaby nawet wielkie szanse - jeśli nie będzie p. G. miał kontrkandydata, to wybór jego będzie b. gładki. Proszę tedy i w tym kierunku co zadecydować. Kończąc me uwagi zawiadamiam W Pana - że nadal informacyj dostarczać będzie p. Zwiedzic, który dwaiała i pisze zawsze po porozumieniu ze mną i który tam jest w naszem zdać sprawę z wyniku p. Gedy.

Z głębokim szacunkiem

N. Sącz 25/4 1911

[signature]

Nowy Targ 28/4. 911.

JWielmożny Panie Pośle!

Prosimy usilnie spowodować zgłoszenie kandydatury z miast Rady Zborowskiego lub gdyby także bezwarunkowo nie chciał jakiegoś poważnego kandydata (z kolejarzy n.p. choćby p. Starzewskiego). Gdyby bowiem kandydował p. Zbor. to na pewno dostanie z N. Targu niejmniej jak 50% tutejszych głosów a przy dobrej agitacyi nawet więcej. (1200 wyborców) Atuty do agitacyi mamy wyśmienite i grunt podatny. O ileby Nowy i Stary Sącz wypisał taksamo, można będzie wtrącić p. G. Jeśliby się to nie powiodło, to dywersya z naszej strony uczyniona pp. G. i Bob. będzie ze względów taktycznych dla nas względnie dla Dra. Ptasia z korzyścią.

Zatem bis dat, qui cito dat. Obecna niepewność co do kontrkandydata z naszej strony jest na razie nam na rękę, bo wzbudza ciekawość i zwolenników p. G. od [illegible] można będzie z całą forsą wystąpić.

Przeciw p. G. mamy większość urzędników, mieszczaństwa i nawet żydów, obraził bowiem, że ich deputacyi w sprawie koncesyi w Wiedniu nie przyjął.

Co do Dra Ptasia, szanse jego idą w górę i może się nawet powiedzie przy pierwszym wyborze go przeprowadzić. Niektórzy bowiem z kandydatów zgłaszających się jako czysto lokalni odpadną. Już obecnie cofnął się sołtys z B. Dunajca Pawlikowski, to samo uczyni zamierza Dr. Krotoski za 2 tygodnie, obecnie próbuje jeszcze badać widoki swej kandydatury, która wszędzie jak najnieprzychylniej jest przyjmowana. Ks. Rzeszódkę wtrącają ludowcy: Gwiżdż-Bachleda i Kantor i obecnie Ks. Rz. nie będzie z taką forsą popierany nawet przez księży, z których niektórzy nie są z Ks. Rz. zadowolnieni. Niektórzy przyrzekli poparcie Ptasiowi; sami chłopi (n.p. w Czarnym Dunajcu na wiecu w jarmark) uchwalili głosować na Ptasia jako pierwszego a na prof. Kantora jako drugiego posła.

Do posła Dra Bednarskiego zwracali się wyborcy z Jordanowskiego i Makowskiego okręgu, by zechciał tam kandydować, odmówił nie mając widoków na poparcie z żywieckiego powiatu a także części Makowskiego.

Artykuły korespondencyjne o Dr. Krotoskim uczyniły tu bardzo silne a dla niego niekorzystne wrażenie, po prostu skompromitowały go zupełnie.

Prosiłbym upomnieć o spowodowanie wysłania z Biura Zarządu Stronnictwa 10 egz. broszur o najnowszej ordynacyi wyborczej do Parlamentu, która jak mi wiadomo wyszła w odbitkach broszurowych.

Dołączam 15 deklaracyj członków Stronnictwa dla Biura Zarządu Stron.

Z tych członków Dr. Krotoski wystąpił jak wiadomo także samo podobno zgłosił się do Prawicy narodowej p. Michał Struszkiewicz, rejent z Nowego Dunajca mający ochotę kandydować lecz bez najmniejszych widoków powodzenia. Możnaby od tych panów ściągnąć deklarowane wkładki za ostatni rok 1910, których nie uiścili.

O ile uchwalony we Lwowie na zebraniu Stronnictwa nakaz płacenia po 5 Kor. na fundusz wyborczy przez każdego członka Stron. obowiązuje i prowincyę, to proszę wysłać wezwania względnie czeki do członków a spodziewam się iż zapłacą.

Oczekując wiadomości

łączę wyrazy wysokiego poważania

i cześć

Jan T. Dziedzic

P. S. P. Dr. Bednarski wysłał list do JWPana w odpowiedzi na list Jego i zaznaczam, że pracuje za Dr. P[illegible] według sił i możności. Nie ofiaruje się chętnie ze względu na p. Bob.

599

164

Mszana dolna d. 29/4 911

Czcigodny i Kochany Prezesie!

Przed chwilą dostałem Twój miły list a teraz recepis na list pieniężny - Idę go zaraz odebrać. Dzięki serdeczne za pomoc, która przychodzi w samą porę, bo ostatni czas. aby ludzi [illegible] do

6010

roboty -

Bawiłem trzy dni w Wiedniu,
gdzie się widziałem z Grąbińskim
i Nowickim - Grąbiński zapewnia
iż robi, co może aby paraliżować
B. ale i ja i inni a także
stale tu bawiący Zaleski, mają
wrażenie, że Grab. przecież jak na te
gorące czasy za mało się tym

zesorem zajmuje a za mało siedzi na
karku Bienestowi, co widząc Żaleski
z stanowiska oględnego, coraz więcej
na stronę bloku się przechyla -
Prosicie błagajcie go z swej strony
aby teraz przedewszystkiem wyborów
pilnował.

Więcej na razie nie mam nic
nowego.

Ściskam Ci dłoń serdecznie
i jeszcze raz dziękuję

[illegible]

N

603

165

Mszana dolna d. 16/6 911

Wielce Szanowny i Kochany Prezesie!

Łajdactwa, których nie mam czasu opisywać i wyliczać sprawiły, że dostałem tylko 5000 głosów.– Walka toczy się z całą brutalnością oraz konsekwentnością – Czarnowi na 2 dni przed wyborem przysłano 30.000 k. a przedtem stracił pewnie drugie tyle. Smitowski rzuca pieniądzmi jak lodem – Każdego wyborcę osobno przekupuje i to kilka razy – W tej chwili otrzymuję depeszę, że suplent uczyciel, dawny ludowiec, obecnie pracujący za mną, został pobity przez

604

zakadenników Stapińskiego - drugi wstęp Domowi;

że dziś w nocy zjednaną Stapiński zjątał

nową zgraję..

od dłuższego czasu wożą się po powiecie

krakowskim ze stu pijanych drabów - w No

wotarszczyźnie ma Czas na swej służbie

z 50 chłopów wożących się po wszystkich

bałach - Ludzie moi zaczynają bać

się po prostu o zdrowie i życie a przez to i

robota i otucha słabnie -

Czas się bronić i ogarniać w takich warun-

kach ? - Na gwałt wołają na mnie i daj

ludzi i pieniędzy a ani jednych ani drugich

nie ma - W dodatku powiadają odezwy, że

ja swoje 5000 głosów terrorem zdobyłem.

Pięknych doczekaliśmy się czasów i gorzko doprawdy pomyśleć, że wszystko to było niepotrzebne, gdyby było trochę stanowczości, trochę choćby instynktu samozachowawczego w duszy Grąbińskiego!

Ale wracajmy do rzeczy:

Sytuacya jest poprostu zła – Terror wzmaga się, trudno, aby było lepiej – Zażalenia do Bienerta nic nie pomagają – owszem Haworta coraz śmielej sobie postępuje: Trudno mi liczyć na zwiększenie głosów – wszystko zależy od tego co zrobi Krzanowski – Boję się jednak, że ani on ani jego otoczenie nie zechce zrozumieć że jego dalsza kandydatura prowadzi niechybnie do wyboru dwóch Niemców z Zachodniego okręgu – Dziś dostałem depeszę od Rymara że z polecenia Grabskiego jedzie do Krzanowskiego!

otrzymałem ten szalony pomysł o wykonaniu - Gdzież Rymar może wpłynąć na zdanie Rzeszodki? Jedyna rzecz, gdyby przez X Bandrowskiego wpłynąć na Nowaka by mu się kazał wycofać - walka 2000. groszy dziś po prostu X nie przystoi - Tędy zatem droga ale nie przez biednego Rymara.

A teraz drugie: Potrzebuje dziś nie urodziwych ale łajdamaków - Ludzi ciętych, zacyganionych rozwścieczonych, skaczących do oczu.

Garnecki dziś już nie ma tam co robić, mógłby tu przyjechać i objąć komendę nad tą armią.

I jeszcze trzecia rzecz:
Macie Stoszaki z frondą. Tutaj był frondeur Król, który miał 300 groszy - Niechże mu komendę Warszawa każe stanąć na nogi -

Trzeba walczyć z całą zaciętością - byleście swe siły.

Serdecznie ściskam dłoń

[signature]

26.5.1911

607

(166)

JW. Panie Prezesie!

Ten list i korespondencyę przesyłam w porozumieniu z p. Dziedzicem.
Odnośnie do osoby posła Bednarskiego to temuż z góry oświadczył, że nie myśli kandydować z miast, jak to już p. Dziedzic pisał poprzednio i dlatego na propozycyę nakłonienia go do kandydowania nie dał odpowiedzi.
Zapytujemy się o wskazówki, jakie zająć stanowisko wobec kandydatury Germana. Nie spodziewając się już kandydata z naszej strony, chcemy za cenę popierania Germana w mieście, uzyskać bodaj neutralne stanowisko rządu w powiecie wobec Stasia, któremu Cyruś, posiłkowany przez rząd, wiele trudności sprawia. W tej myśli wysyłamy tę korespondencyę dla Słow. pol.

Z głębokim szacunkiem

Jan B. Dziedzic — Tom. Bełta prof. gimn.

Nowy Targ 26/V. 911

609

167

Mszana dolna 28-V-1911 r

Jaśnie Wielmożny Panie!
Z polecenia męża, który pojechał dziś na wieś, zwracam się z prośbą czyby nie dało się żeby przybył tu ktoś ze stronnictwa dla zrobienia pary wieców.
Tu walka przeciw mężowi bardzo ostra, kontrkandydatów mają. Od rana dziś uwijają się po Mszanie czterech agitatorów ze Świtalskim na czele. Po południu ma przybyć

610

z Krakowa Wąsowicz. Agitatorzy Swiatowskiego rozgłosili dziś po mieście, że mąż kandydaturę cofnął i publicznie to ogłosił i dlatego też i na wiec nie przyszedł. Mąż zajęty sam wiecami, sił już zupełnie nie ma wszystkie te kłamstwa zbijać, to też bodaj te dwa wiece — jeden w Limanowej, drugi w Nowym Targu bardzo by się przydały i mężowi wiele by pomogły.
Gdyby p. profesor Grabski mógł

przyjechać, byłoby to idealne, ale wiedząc jak jest zajęty, mało na to liczymy, musi więc przybyć ktoś inny byle nie z młodych akademików, bo ci, z doświadczenia to wiemy, nie znając tu stosunków, najczęściej szkodę niż pożytek przyniosą i tych mąż bardzo prosi tu nie posyłać. Jeżeli tylko jest ktoś odpowiedni, poważniejszy, któren by ani szlachty ani duchowieństwa tutejszego nie urazit, a mężna przed napaściami żydowców bronił

C121

to bardzo prosimy i im wcześniej tu przybędzie tem lepiej.

Wyrazy głębokiej czci
i poważania łączę

J. Stasiowa

613

168

Mszana Dolna 30-V-1911 r.

Jaśnie Wielmożny Panie.

Obawiając się, aby prośba mego męża w poprzednim moim liście nie została nieuwzględnioną, ośmielam się jeszcze raz fatygować Jaśnie Wielmożnego Pana niem pismem. Po parodygodniowym pobycie w Krakowie, od kilku dni rozglądam się w szansach zwycięstwa mego męża i nie przedstawiają mi się one zbyt różowo. Przecież i

poprzednią razą był mąż zwalczany
przez obu starostów, a przecież
nawet w przybliżeniu walka nie
była tak zacięta jak obecnie.
Starosta nowotarski ma być
podobno przychylny mężowi, ale
za to limanowski Rubenbauer
jeździ po całym powiecie z inspekto-
rem podatkowym, wywiera nacisk
na żydów, kupców, grozi wójtom,
nawet żandarmi mają polecenie
patrzenie przez palce na pijaków
i awanturników jeśli tylko szkodzą

nemu mężowi. Miałam tego
dowód na własnej osobie – przyszedł
mi do domu pijany chłop, może
jedyny tutaj przeciwnik mego
męża, nagadał impertynencyj
i wprost oświadczył, że on żandar-
mów się nie boi, bo mu nic
nie zrobią, co zresztą potwierdził
mi kolega męża sędzia, do którego
o pomoc się zwróciłam.
Mąż od niedzieli w Limanowskiem,
ale Świtowski znów tutaj i to
z całą falangą pomocników

616

we wszystkich szynkach ludzi
częstuje.
Jaśnie Wielmożny Panie, jeżeli już
nie da się z góry wywrzeć nacisk
żeby rząd nie zwalczał z taką
zaciekłością członka stronnictwa,
które ma swego reprezentanta
w Wm-Tej radzie, to przynajmniej
proszę najusilniej o szybką pomoc
w osobie kogoś odpowiedniego do zrobienia
paru wieców, bo inaczej starosta
Limanowski odniesie zwycięstwo. —
Wyrazy czci i głębokiego poważania
Tęcze, Stasiowa

17.6.1911

617

169

Wielce Szanowny Panie,

donoszę o sytuacji. –

Jest nieźle: zdobyliśmy największą liczbę głosów (niestety, nie 7 lecz 5 tysięcy), ale nie mamy jeszcze żadnej przewagi. Mamy przeciwko sobie: zorganizowane stronnictwo ludowców, zorganizowany rząd i ks. przemyski. – Walka jest obecnie nadzwyczaj ostra: agitatorzy Śmiałowskiego występują agresywnie; wczoraj pobili nam dwóch ludzi. Dziś przyjechało 3 nowych. Zorganizowałem i ją obronę.

Najgorszem to jest, że – zdaje się – Ks. Rzeszódko i księża z Podhala nie chcą zrezygno-

wać. W ten sposób upadnie i Rusinówk i Płaś. Za Owsieniem (bardzo zręczny manewr inżynierium) powstał zjednoczony ruch chłopski. Idzie więc o to, żeby księża niettylko zrezygnowali z kandydatury Rusinówki, ale użyli całego wpływu za Płasiem. Jedynie tylko w tym wypadku Płaś może przejść. Powtarzam to z naciskiem. Bo choćby we środę jeszcze i utrzymać (Owsiś we środę przejdzie napewno) to na następny raz wszyscy ludowcy i narodowcy i lemanowscy zbierzą się przy Świdowskim. Chyba, że chłopi

nowotarscy nie pójdą sami z Śmiłowskim,
zadowoleni z wyborem Curusia...
Ale tego nie mogę twierdzić, bo mało
znam nowotarskich stosunków.

Twoja droga jest bardzo ciekawa — i podobno
niebywała w Galicyi sytuacya – że walczy
starosta przeciwko całej, bez wyjątku inte-
ligencyi, duchowieństwu, lepszym gospoda-
rom rolnym za członkiem zarządu
marnym.

Posłałem dziś do Krakowa i Bochni
po młodzież akademicką, aby obsadzić
wszystkie miejsca głosowania. Bojówkę
zorganizowałem z 40 miejscowych.

620

Śnieżny widok -

Cześć i pozdrowienie!

Józek

Żuranowa
17. VI. 911

Mszana dolna d. 19/6 1911

Wielce Szanowny Prezesie!

Pomimo największej ilości głosów przy pierwszym wyborze nie mam zupełnie wiary w swe zwycięstwo. Lud zdemoralizowany [illegible] przez Czarnia i Śmitowskiego domaga się z całą bezwzględnością pieniędzy i grozi, że pójdzie za tymi, co je dają.

Mam pełną pierś obrzydzenia i puste kieszenie. Kazałem na ostatnie trzy dni ~~przed~~ 21/6 wstrzymać wszelką robotę, która pieniędzy wymaga — Nie

622

mogę dalej robić długów, bo ich z pensyi nie spłacę a nie chcę się stawiać przed alternatywą na stryczemi sobie z tob.

Wiem i czuję, że i u Was krucho ale muszę mówić otwarcie – Otóż proszę o telegraficzną odpowiedź, czy możecie i chcecie dać mi na dalszą walkę? Trzeba dużo i najmniej 10.000 k. –

Jeśli dać możecie, dajcie telegraficznie. Jeśli nie dacie, cofam kandydaturę w ten sposób, że oznaczam pierwiędny i wyco-

fuję wszystkich z roboty.-

Jestem ponad wielką miarę wzruszony i wstrętem przepełniony - Kąsałbym ludzi w żywe ciało i darłbym z sztuki - najchętniej przyjaciół! Tych oczywiście bliskich, co mnie tu ciągle nachodzą, radami pojąc, obawami dręczą a przedewszystkiem ciągle pieniędzy żądają.

Proszę o bezzwłoczną odpowiedź -

Józef Ptaś

621

N

20·6·1911

625

(171)

Przeciwko Pławiowi walczy tu kilku-
nastu ludowców-agitatorów, całej
Galicyi — Lasota i Stapiński! Czy
nie mówiłem, żeby Gruszecki przyjechał
pojutrze?! Jeśli oczywiście będzie mógł
i będzie wolny. — Koszta pokryjemy z
pieniędzy, które od Pana otrzymałem

Józefa

Limanowa

20.VI.911

Przypuszczam, że jutro
nikt nie będzie tu wybrany,
że będą trzecie wybory. — Jak
już pisałem w koresp. do „Słowa P." — walkę mamy
trudną, ale walczymy z pasyą. Przeciętne przyjęcia
w Łanach poprz. Tylko jeśli Gruszeckiego przyślecie, albo

626

Kogoś z tym rozłożył. Z Bochni nie udało mi się nikogo sprowadzić. Przysłany z Krak. młodzieniec – jest może dobrym propagatorem w czasach spokojnych, ale nie agitatorem. –

Łączę ucałowania na Grzeszkiego

627

172

Mszana dolna D. 22/6 911

Wielce Szanowny Prezesie!

Oparty na depeszach urzędowych wynik głosowania Dangiego jest następujący:

Ptaś 5706, Śmitowski 5340, Curuś 4584 i Rzeszowski 2507.

Cyfry dawniejsze w tym samym porządku 5081, 3908 4539 i 2619.

Cyfry te same w sobie wzięte wyglądają dobrze, naturalnie iż należałoby się spodziewać, iż głosy Kocjana padną teraz na mnie.

Ale zachodzi cały szereg okoliczności, które

sprawę w odmiennem świetle pokazują:
Popierane fakt, iż l. Krzesadko występuje teraz wyraź=
nie jako członek bloku. Jeszcze przed pierwszym
wyborem, stając przed wyborcami w Odrowążu powie=
dział im, aby, jeżeli nie chcą na niego głosować, gło=
sowali na Curnoia – Dalej fakt, że nie cofnął kan=
dydatury po pierwszym wyborze – Nie uczynił tego
mimo licznych i natarczywych prośb ze strony
wszystkich przeciwników Stapińskiego w okręgu
wyborczym, choć nie miał żadnej nadziei zwycięstwa
i faktycznie z wyboru zrezygnował, bo już nic
nie robił – Trzymał się więc chyba na rozkaz
starostów, których polityce to rozdrabnianie

~~bardzo~~ bardzo odpowiadało.

Trzecią ważną jest okoliczność, że głosy z Przenodki są z Nowolańszczyzny, gdzie osoba Guzowa działa na umysły chłopskie całkiem przeciwnie. – Można śmiało powiedzieć, że głosy Rz. są głosami klerykalnych górali – Gdy moment klerykalny odpadnie postanie hasło: „górale górala".

To jedna strona. A teraz druga

Mam przed sobą cyfry otrzymane wczoraj – Brak mi tylko 13 okręgów wyborczych na 60 – Cyfry które mam dają Śmiłowskiemu zaledwie 2323 głosów – W pozostałych 13 są okręgi częściowo albo całkiem moje – Jest po prostu niezrozumiałem, jak reszta mogła dać 3200 głosów. Ma się więc do czynienia z oszustwem prowadz=

630

nie z całym cynizmem i na wielką skalę. Skala stosuje się do potrzeby i nie trudno ją wyciągnąć o 400 głosów, którymi ja nad Świtalskim obecnie góruję. – Wobec ogromu i wobec niesłychanej korupcji jest się poprostu bezsilnym – Wczoraj wieczór pojechał Świtalski po dalsze pieniądze – Ja stoję poparciem Mszańskiego i Krościeńskiego – Ludzie Mszańscy już nie chcą iść do głosowania, krościeńskie trzyma się tylko pieniądzmi Trzeba więc jeszcze pieniędzy – Wydaliście już na mnie 14000 k. – Jeśli to nie ma przepaść marnie, poślijcie jeszcze 6000 k bezzwłocznie i na moje ręce – Limanowski okrąg sądowy trzymany przez Bacha pożera dużo nic prawie nie dając –

Nie gniewajcie się że wam tak przychodzi drogo – Bo ja tak się nie mnie nie dla mnie, tylko z innego powodu – I tak cud, że w tych warunkach tak się dobrze trzymam

Ściskam dłoń serdecznie

Josef Ptaś

Rymar proponuje mi wysłanie ludzi ale z takich ludzi jak on może przysłać, nic mi nie przyjdzie – Gdyby okrąg Grybowski lub jaki chłop wybitny, to byłoby dobrze. –

Nowy Targ 22/6.

Szanowny i Czcigodny Panie
Prezesie!

Pan Ptaś ma widoki, gdyby zatrzymał obecne głosy i zyskał co najmniej jeszcze 400 – 800 głosów.

1. Ks. Prendotka, który się już wycofał a przy drugiem głosowaniu stawał przeciw dla utrzymania głosów dla p. Ptasia zniechęca i się głosów na jego korzyść; chodzi by część tych głosów potomny (z 2455) zyskać, bo większa część poszła za Czerwieniem. Otóż poseł Bednarski ma pomówić i ułożyć się z Księżmi Dziekanem Ks. Krawczyńskim i Ks. Prendotką.

Potrzeba nam pieniędzy, w tej sprawie pewnie pisał p. Ptaś, i to najpierw na sam akt wyborczy.

2. Kilku wytrawionych agitatorów (co do akademików mam wątpliwości, czy będą zdolni) i to na czas od niedzieli włącznie

6. Na jarmark w poniedziałek w St. Borzyu przygotowuje się obustronnie wielka agitacya
7. Wysłaliśmy dziś poufną odezwę do Duchowieństwa z prośbą o poparcie p. Ptaszka, nadto na niedzielę wielką odezwę do wyborców na pana Ptaszka
8. Każde miejsce głosowania w dniu wyborów komisyę obsadzi swoimi ludźmi i agitatorami i nawet kupowali głosy po 1 K. a się da tego nie w wielu miejscach.
9. Spodziewana jest wielka kradzież głosów w Limanowskiem, jak zwykle.

Tyle na razie
Cześć i pozdrowienie

Jan T. Dziedzic
Tomasz Bula

aż do dnia wyborów. O ile można przystać chłopów inteligentnych lub przebranych za chłopów inteligentów.

Obwód sądowy Krościenko i Szczawnica stoją dobrze dla nas, wytężyć należy siły w okręgi sądowe Czarny Dunajec i N. Targ.

3. Co do umieszczenia ostatniej korespondencyi mamy wielki żal do Redakcyi iż jak zwykle umieściła za późno. Mimo to z korespondencyi jest Starostwo tutejsze bardzo zadowolnione. – Starostwo tutejsze postępuje z nami lojalnie nie tak jak w Limanowej i na tem można wiele budować.

4. Z programu N. Reformy cała inteligencya N. Targu i Zakopanego wielce zadowolniona.

5. Zdałoby się, by Redakcya Stronn umieściła artykuł podkopujący bębenka Duchowieństwu w ogóle na tle roli jego przy wyborach obecnych.

Tomasz Bula

P. S. Mimo klęski i strat Stronnictwa ludzie są dobrej myśli i na przyszłość zapatrują się pomyślnie.

Przeciwni są tylko taktyce poprzedniej zbyt agresywnej i na wszystkie strony skierowanej.

J. D.

24.6.1911 (174) 635

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (згідно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 1401

= dringend - pawlikowski
trzeciego maja 5 lwow =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до пересланя або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ...
am / dnia / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag / poł. / пол.
durch / przez / через ...

" ddd limanowa 210 8 45 m

aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня ... 191 ... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

- gruszecki potrzebny na wiec w niedziele jak wczorej
telegrafowalem nic nie szkodzi ze upadl przy wyborach = bek .+

636

K.K. TELEG… URZAD TELEGRAFICZNY

…RAPHENAMT *

2110 24.6.1911 (175) 637

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. der Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka). 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.

Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (вглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

dr . pawlikowski trzeciego

maja 1 5 lwow

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані ей до переслання або доручення.

Dienstliche Angaben:
Dopiski urzędowe:
Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ------- auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ----

am / dnia / дня --/-- 191-- um / o / о -- Uhr / godz. / год. -- M. / m. / м. -- Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через ----------------

mszana 131 15 3/20 n = aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня --/-- 191.. um / o / о ---- Uhr / godz. / год. ---- M. / m. / м. ---- Mittag. / poł. / пол.

= mandat zagrozony wyslac natychmiast cztery mszana dolna = gruszecki ="

638

25.6.1911 (176) 639

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadania, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (вглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 2770

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej ... ści za telegramy oddane ... łki lub doręc...
... е бере на се... ...и за телеграм... ...ня або доручення.

-jan pawlikowski trzeciego maja 5 lwow =

259-25/VI

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з — auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dnia / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через

mszanadolna 144 16 25 2 15 n = (aufgegeben am) ... (um) Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

= -jeszcze raz prosze koniecznie o cztery do mszany dolnej = -grupecki .+

Nr. 739. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

640

LEMBE - LWOW 1
23 9 17

26.6.1911 (171) 641

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 3178

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані її до пересланя або доручення.

prof . jan pawlikowski lwow
trzeciego maja 5 =

269 2...

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

N

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ...
am / dnia / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag / poł. / пол.
durch / przez / через ...

mszanadolna 147 31 26 8 20 m =

Aufgegeben am / Nadany dnia / Наданий дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag / poł. / пол.

beck zaliczyl tylko jeden grusz liczyl na wiecej niz
cztery i poczynil zarzadzenia wymagajace wiecej niz trzy
dalsze poslicie telegraficznie dotad nie zle = ptas .+

D. S. Nr. 739. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

642

29.6.1911 (178) 643

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число наданя, 3. скількість слів (глядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю наданя.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 7343

gzalbert pawlikowski lwow

3 maja 5,

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до пересланя або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

h

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з 8 3 5 auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dnia / дня --/-- 191-- um / o / о Uhr / godz. / год. M. / m. / м. Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через

200 29 JUN 911 KR

zakopane 1,-908 20 29/6 12,/16,- hn

Uhr / godz. / год. M. / m. / м. Mittag. / poł. / пол.

= z powodu tak pomyslnego wyniku wyboru posla ptasia (

dzielimy sie nasza szczera

radoscia ,= pawlica ="

odp. 11/7

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

644

K.K. TELEGRAPHENAMT * C.K. URZĄD TELEGRAFICZNY

9. 7. 1911

645

(179)

Wielmożny Panie;

na mocy upoważnienia Pana i p. Adama zaliczyłem na wydatki 3000 kor. – Szczegółowe rachunki przedstawię chyba p. Stasiowi?

Nie było mię w domu (byłem w Warszawie) przez 10 ostatnich dni – i nie wiem o tej chorobie, co się z Stasiem dzieje.

Dużo wydaliśmy!... Proszę jednak uwzględnić że to był 3krotny wybór i że agitacja ludowców była bezprzykładna. –

Wynik atoli dobry nietylko na wyborze Stasz polega tym; ale także i na tem, że nieznacznie powiat nasz zostanie teraz objęty organizacyą d.-narod.

Cześć i pozdrowienia!
Józef

Limanowa
9. VII. 911

646

12/7

Wielmożny Panie!

Wczoraj wysłałem list do W. Pana w sprawie wydatków wyborczych, określając ostateczny rachunek na kwotę 3000 kor. Dziś otrzymuję od p. Rayskiego z N. Targu rachunki dodatkowe na kwotę 798 K. Jeśli Panowie możecie jeszcze tę kwotę wyrównać, to proszę ją przesłać prosto do p. Ptasia.

Z poważaniem

Józefa

Limanowa

12. VII. 911

648

644

Limanowa 28. VII. 94

(181)

Wielmożny Panie,

Śpieszę dać wyjaśnienie w sprawie pieniężnej. –

Otrzymałem od Panów 4000 k. i 4000 kor. Z tych wysłałem do N. Targu na ręce p. Rayskiego, z polecenia p. Płaza – 1000 kor, na ręce p. Konst. Dziewolskiego w Krościenku – 1000 kor. i dałem p. Płaziowi 500 kor. – wydałem sam zatem 5500 kor. –

Upoważnili mnie Panowie następnie do wydania jeszcze „do czterech tysięcy". – Na to nalicz[y]łem 2000 kor., a mianowicie: posłałem p. Płaziowi przez zaufanego człowieka 1000 k. i przez p. Grusieckiego 1000 kor. – Dlaczego p. Płaź pisze,

650

Że zaliczyłem 1800 kor., – nie rozumiem. Być może, że p. Gruszecki oddał mu tylko 800 kor. z 1000, które mu wręczyłem odliczone przy świadkach. Tamten mój zaufany człowiek nie mógł nie oddać 1000 kor., gdyż jestem jego bezwzględnie pewny, zresztą na drugi dzień mówił mi p. Ptaś, że otrzymał te 1000 kor.

Otóż sprawa tych 200 kor. pozostaje do wyjaśnienia.

Wracam do zaliczonych przez mnie pieniędzy. Trzeci tysiąc, o którym pisałem do Pana należy z p. Zubrzyckim, aptekarzem w Limanowej, który wydał z upoważnienia mojego 500 kor., a 670 kor. bez upoważ-

niemi, i stanowczo oświadczył mi, że
o zwrot tej ostatniej kwoty pretensyi nie
rości. – Mówiłem o tem i p. Pławiem, –
czy przyjąć tę przysługę ze strony p. Lubn. –
ale p. Pław był temu przeciwny. Dlatego
więc pisząc do Pana, że zaliczyłem 3000 –
miałem na myśli potrącenie oddania 1000
kor. p. Lubnyckiem. –

Potem (i tu proszę o dyskrecyę) gdym pi-
po wyborach spotkał się z p. Pławiem i powiedzia-
łem mu, jak do Pana napisałem, – wyraził
p. Pław żal, żem nie napisał o całe 4000, do
których mu Panowie upoważnili, gdyż mu
z st. Targu przysłali jeszcze rachunki. – Jak-
kolwiek było mi to bardzo przykro, – na usilne

prosty p. Płaza napisałem do Pana drugi list, w którym pisałem o 798 kor. dla N. Targu. –

Dlatego teraz o tem piszę, że wogóle raziła mię nieszczerość i brak zaufania ze strony p. Płaza do Panów, a obecnie trochę mię nawet oburza wiadomość, że p. Płaś i p. Gnusz. pisali do Pana o przysłanie pieniędzy, a mnie o tem dotychczas p. Płaś nie mówił, ani wzmianki o tem, że Pan mu posłał osobno 3000 kor. – W ten sposób wprowadza się niejasności w rachunkach, których przecież nie powinno być ani czasu tam, gdzie rachunki te opierają się na zaufaniu.

Jakie wydatki miał p. Płaś w Nowotarszczyźnie poza tym, o kt. wspominałem (1000+1000+1170 Zubrzycki) nie wiem. –

Gdyby potrzeba było jeszcze wyjaśnień, – nie wiele co prawda już mógłbym dodać, chyba kilka najogólniejszych uwag.

Na drugą część listu Pana odpowiem trochę później. A może Pan będzie w lecie w Zakopanem, – i może zgodziłby się Pan, abym na jeden dzień wpadł i pomówił z Panem wszystko, co mi na sercu leży. –

Pozdrawiam Pana! Józef Bem

V

Nowy Targ

obrony, [illegible]

VI

IX

Rouvé . (181)

652

VII

Nr: (182) - (193)
Str: 653 - 694

Mielec

7:5

20.4.1911

653

N

Chmielewski

(182)

24/4 odp.

Mielec 24/4–12/6

Wielmożny Panie Prezesie!

Zgłaszam niniejszem moją kandydaturę z okręgu miejskiego: Mielec – Tarnobrzeg – Rozwadów – Nisko – Rudnik – Leżajsk – Sokołów i Kolbuszowa.

Wprawdzie w kwestyi tej pertraktowałem już z prof. Grabskim, chcę jednak uczynić zadość obowiązkowi i formalnie kandydaturę zgłosić na ręce Prezydyum.

Szanse są następujące:

Pochodzę z tego okręgu, mianowicie z Tarno-

/.

brzeskiego powiatu i posiadam liczne stosunki w tym okręgu, ~~wyja~~ wyrobione podczas pracy oświatowej, jaką tu uprawiałem od pierwszych lat akademickich, nadto polegać mogę na stosunkach moich 5 braci, zajmujących poważne stanowiska społeczne (jeden z nich vice-kanclerz Konsystorza biskupiego w Przemyślu ma wielki wpływ na duchowieństwo w tym okręgu).

Od czasu, jak uzyskałem od prof. Grabskiego przychylną odpowiedź, potrafiłem zawiązać w kilku miejscowościach komitety obywatelskie, które skłonne są popierać narodowego Kandydata przeciw kandydatowi rządowemu. Wprawdzie wyrobienie polityczne mieszkańców tego okręgu, ~~st~~ zdemoralizowanego ciągłą

./.

korupcją i terorem władz, jest małe, mam jednak nadzieję, że przy pomocy dzielnych agitatorów i oddanych ~~ludzi~~ ludzi, których wszędzie posiadam, uda się mieszczaństwo to nawrócić z błędnej drogi tembarskiej, że niektóre miejscowości np. Nisko ~~posiadają~~ zamieszkuje właściwie nie mieszczaństwo, ale przeważnie warstwa włościańska (Nisko do niedawna było wsią.), a można by tam przy pomyślnych warunkach liczyć na 1000 niemal głosów. –

Liczę również i na to, że niektóre miejscowości np. Sokołów zamieszkuje ludność oddana kierunkowi Stojałowskiego, a ci w danym wypadku również poprą

/.

656

Kandydata narodowego.

Co się tyczy żydów, uda się pewien ich procent przeciągnąć na moją stronę przez ludzi, którzy są z nimi w stosunkach ekonomicznych, mam nadzieję również, że przez ojca potrafię wywrzeć wpływ na starego Rachmila Kanarka, który jako sędziwy patryarcha, a człowiek bogaty i wpływowy mógłby na szyk współwyznawców oddziałać.

To wszystko biorę pod uwagę – a zważywszy ożywioną działalność oświatową i ekonomiczną, z jakiej dałem się poznać w mieleckiem i tarnobrzeskiem w ostatnim roku – jako dawny zwolennik krzewnika i członek stronnictwa N.D. od chwili jego powstania na terenie galicyjskim (współpracownikiem jeszcze w „Głosie Ziemi Sandomierskiej” – byłem jednym z inicjatorów powstania i pierwszych krzewicieli „Ojczyzny”) – a w latach uniwersyteckich na terenie Królestwa Polskiego, – zgłaszam oficyalnie moją kandydaturę na ręce prezydyum Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego, prosząc o łaskawe zatwierdzenie i poparcie –

Z prawdziwym szacunkiem

W Mielcu 20/4 1911

Stefan Chciuk prof. gimn.

N

odp. 29/4

657

183

Wiedeń 27. IV 911.

sonet z Mielca (niestety!)

Kochany Jasiu!

„Słowo polskie" rozpoczyna przeciw mnie kampanię wyparcia w stylu p. Nowickiego grożąc rewelacyami, skandalem itp. Możesz mi wierzyć, że się treści rewelacyj nie boję, a odpowiedź moja na nie wzniecałaby i smutek dla napastników. Jeśli mimo to wolałbym ~~ich~~ uniknąć konfliktu, to w tem nietylko względy ludzkie większą grają rolę, ale i coś ogólniejszego; a choć wolałbym pisać do Ciebie o metodzie Twardowskiego, to przecie raz muszę się z Tobą — oczywiście z Tobą specjalnie i wyłącznie — o tem rozmówić.

Nie znam krwawszej ironii jak podjęta właśnie ze strony narodowo-demokratycznej przeciw mnie walka w łonie Koła polskiego, której dalszy ciąg zapowiada dzisiaj wasz organ. Jeśli bowiem nieraz nie zgadzałem się ze sposobami politycznemi narodowej demokracji, nigdy nie byłem zasadniczym jej przeciwnikiem, a z moich dawniejszych prac literackich wiesz dobrze, że co do poglądu na świat ja wraz z Tobą jesteśmy z tej samej strony rzeki. A teraz przejdę do szczegółów: w tej chwili wcale nie jestem wykonawcą jakiegoś bloku przeciw narodowej demokracji – przeciwnie. Więc powiedz mi mój drogi, jakie przez stronnictwo, ocenę można usprawiedliwić osobistą, brzydką walkę przeciw mnie? Czy w narodowej demokracji naprawdę wystarcza do zohydzenia człowieka, jeśli go posłowie nie lubią, nie lubią bez cienia partyjnego powodu, tylko dlatego, że ten człowiek może lepiej od niego pisze? Do tej nowej przygody, przyznaję, niewinnej dorabia teraz pan codziennie nowe skandaliki, a ludzie powtarzają i rozumieją, ale nie mniej tego.

Trzeba tu, wytłumaczę Ci to, bo doprawdy od lat wielu stoję wobec zagadki, której rozwiązać

nie umiem.

Mój drogi! Gdyby chodziło tylko o kwestyę mandatu, nie pisałbym do Ciebie. Ale ta walka jest rzeczą niezmiernie ważną, wyjątkową i szczególną nie dla mnie, ale dla rzeczy. Zdaje mi się, że ja lepiej niż ktokolwiek inny potrafiłbym w życiu publicznem działać w duchu nam obu wspólnym, bo zawsze bardzo jasno widziałem, że wspólność ta leży w pewnych zasadach a różnice są dość nikłe. Właściwie ja nie mam żadnej partyjnej zapalczywości, nie będąc w żadnej partyi od lat dwudziestu.

Więc, Kochany Jasiu, nie wahani się prosić Cię bardzo usilnie, [illegible] raz [illegible] tej [illegible] i gdybyś zechciał — jestem bardzo głęboko przekonany, że tu nie o moją [illegible] chodzi tylko ale o kwestyę sprawiedliwości, uczciwości i prawdy, o kwestyę zmysłu politycznego.

Byłem w tych dniach we Lwowie i rozmawiałem [illegible] z [illegible] obszerniej co do szczegółów kwestyi wyborczej. Mam wrażenie, że do [illegible] wiele się jeszcze w sytuacji zmieni. Tymczasem [illegible] [illegible]. [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] dopiero za [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Twoją

o wszystkiem dziękuję. Mam nadzieję, że i o niej będziemy mogli pomówić ... mimo wszystko

Twój
Ignacy Rosen

[illegible]

2.5.1911

661

(184)

Wielmożny Panie Prezesie!

W niedzielę dnia 7 maja w południe urządzam w Nisku wielki wiec przedwyborczy (przeszło 1000 wyborców), który, o ile nam się uda, byłby pierwszym walnem zwycięstwem w mej akcyi przedwyborczej.

Zwracam się tedy do Zarządu Stronnictwa z gorącą prośbą o przysłanie do Niska na niedzielę tęgiego mówcy i agitatora (w stylu np. p. Wierczaka), którzyby

./.

662

dobre wozić do chłopów, gdyż tam do okręgu miejskiego należy kilka przysiółków podmiejskich (około 800 wyborców.) Dotąd polegałem wyłącznie na własnych siłach i na Boskiej woli – ale obecnie muszę zaapelować gorąco o pomoc.

Spodziewając się przychylnego załatwienia mej prośby

Kreślę się

z głębokiem szacunkiem

Stefan Chciuk

w Mielcu 2/5 1911

5.5.1911

665

185

Wielmożny Panie Prezesie!

Wczoraj dnia 4 maja urządził w Wiedniu Komitet Rosnerowski zebranie celem zastanowienia się nad jego kandydaturą, ogłoszoną afiszami. Nawiasem mówiąc mojej kandydatury komitet afiszami nie ogłosił, mimo że chce uchodzić za bezstronny, dopiero uczynił to na zebraniu i z tego już powodu spotkał się z ostrą krytyką. Zgromadzenie urządzone przez zwolenników Romera oświadczyło się prawie jednomyślnie za mną, najlepszy dowód, że nie podniósł się żaden głos protestu, jeden tylko jakiś zwariowany

/.

667

oczyjał, czynił mi zarzut, że mam zamiar wstąpić do Koła polskiego, został jednak zakrzyczany tak, że musiał z trybuny ustąpić. Wyrzekanie roboty Rosnera na moją korzyść stanowi tutaj sensację dnia. Komitet robotniczy i rzemieślniczy wydał olbrzymią odezwę opatrzoną blisko 100 podpisami, w której oświadcza się jedynie za moją kandydaturą, a dosadnie odpiera wszelkie zakusy stańczykowskiej kliki celem zwalczenia tego okręgu. Wyborcy żydowscy przyszli do mnie dzisiaj również z odezwą, której sens jest taki, że wobec jednomyślnego uchwalenia mej kandydatury inne zgłoszenia kandydatur jak również „przybycie innych kandydatów do Mielca jest zbyteczne". Tak stoją sprawy w Mielcu. Dzisiaj otrzymałem również z Rzeszowa

uchwały „Związku przedwyborczego rękodzielników
i robotników tak żydów jak i katolików",
które mnie jedynie uznaje za kandydata.
i odezwę w tym duchu wysyła do dzienników.
Odezwa ta sama zaopatrzona jest przeszło 100
podpisami. W sobotę będę więc w Rozwadowie
i zdaje mi się doprowadzę do tego samego
wyniku, co w Mielcu. Prosiłbym jednak
bardzo o pomoc, ażeby ktoś mógł
jeszcze przyjechać do Rozwadowa na godzinę
z przemówieniem. W Niedzielę będę w Nisku,
gdzie grunt także jest dobrze przygotowany.
Potrzeba jednak w tak gorącej akcji koniecz-
nie monety, sam wydałem już na dotych-
czasowej akcji kilkaset koron, jestem
obecnie w opałach — nie dopuścicie Panowie,
aby. Trzeba rzeczywiście, (brak) nervus rerum
sparaliżować tak świetnie prosperującą robotę.
Grunt jest świetny. Publicznie piętnuję jako
zdrajców i odrzucam tych, którzy czy to dawniej czy to
teraz od kandydatów narzuconych wzięli pienią-
dze. Idę naprzód z impetem, ale robota szłaby daleko
lepiej, gdyby były pieniądze. Życzę wygranej Głąbińskiego [?]
szacunkiem i poważaniem
Stefan Chciuk [?]

w Mielcu 5 maja 1911

8.5.1911

669

(186)

Wielmożny Panie Prezesie!

Akcję udało mi się wszcząć w (Mielcu) Rozwadowie i Nisku. W pierwszym miasteczku będę miał głosy robotnicze i rzemieślnicze żydów i katolików, którzy się związali w specjalną organizację w tym celu i mnie prosili o przewodnictwo, w Nisku będę miał wszystkie przysiółki chłopskie, głosujące z miastem (blisko 800 głosów), którzy nigdy dotąd nie głosowali za rządowcem. W najbliższych dniach puszczam się dalej do Rudnika i Leżajska, gdzie też widzę dużą sympatję do mnie, bo fama mych przemówień i wrażenia jakie wywołują wśród wyborców, szybko się rozchodzi. Tylko mnie Panowie Szanowni

670

nie chcięjąc tak samego pozostawić, dajcie
trzeciego mówcę do pomocy, gdyż przecież na
ziemi wytchnąć trzeba, a przedewszystkiem
jeśli już jestem sam i muszę odpierać
wszystkie ataki na Nar-Demokrację (nawiasem
mówiąc mającej w tym miasteczku znaczenie
bardzo małe), to dajcież raz jakąś pomoc
materjalną, bo jestem w położeniu bez
wyjścia. Ani pieniędzy, ani pomocy w agitacji,
ani urlopu, dotąd wszystko to wytrzymuję,
ale jak to będzie dalej, cofnąć się nie mogę
ze względu na wyborców, którzy wprost wymuszają
na mnie przysięgę, że się nie cofnę do końca,
i ze względu na opinję, która mnie i tak mnie
podejrzywa o inne uboczne cele, nie chcę
się przecież skompromitować w razie, gdybym się cofnąć
musiał. Zresztą jeżeli Panowie stale będziecie

/

6721

nie wierzyć w moje nauce i tak mnie opuszczać w dalszym ciągu, to chyba byłbym zmuszony, tak jak mnie prosi X. Pastor, który chce kandydować, usunąć nie gładko na jego rzecz, wydać list otwarty do moich wyborców, umożliwić jego wejście (co to za nabytek dla koła polskiego!), a przynajmniej nikt mnie nie będzie podejrzewał o jakieś uboczne cele i mogę wyjść z honorem, agitując przeciw Rozmarowi. Piszę te słowa z rozpaczy, gdyż po prostu należę od 11 lat do Stron. Demokracji, a teraz przy wyborach najmniejszego poparcia w agitacji nie mam z wyjątkiem cokolwiek w prasie. Proszę mi więc stanowczo odpowiedzieć, że Panowie nie wierzycie w mą kandydaturę i że pomocy nie dacie, a ja będę wiedział, co robić, czy mam się starać o urlop, czy sprawę zawieść na kolku i popierać intryganta Pastora z Kościerzyny. Łączę wyrazy głębokiego szacunku i poważania

Stefan Chełmik
w Mielnie

Dnia 8 maja 1911

15.5.1911

673

(187)

Wielmożny Panie Prezesie!

Akcja idzie doskonale, w Sokołowie sytuacja wprost świetna, jak twierdzi mój pełnomocnik p. Rymar, członek komitetu głównego, który był obecny na wiecu, również i w Kolbuszowej. Po przedstawieniu się we wszystkich miejscowościach, trzeba byłoby wszędzie zakładać nasze biura, któreby na miejscu zbiór dopisków wyborców. Potrzeba jednak więcej monety. Teraz trzebaby wydać mnóstwo odezw i polskich i żydowskich, a pieniądze prawie się wyczerpały. Trzeba również kilkunastu tęgich, inteligentnych agitatorów, a wyjeżdżających

/.

674

675

Polecając się gorącej pamięci Prezydium Stowarzyszenia i prosząc o dalszą pomoc

kreślę się

z głębokim szacunkiem

i poważaniem

[illegible]

15 maja.

676

odmowa cofnięcia przeniesienia urzędnika   23.5.1911   677

188

Der k. k. Ministerpräsident.

Eure Hochwohlgeboren !

In Erwiderung des hochgeschätzten Schreibens vom 17. d.M. beehre ich mich mitzuteilen, dass es aus Dienstesrücksichten nicht möglich ist, die Versetzung des Evidenzgeometers Nikolaus M a k s y ś nach Gorlice, die übrigens mit seiner Kandidatur in keinem Zusammenhange steht, zurückzunehmen. Was die Frage der Gewährung eines Urlaubes an den Genannten anbelangt, so hätte derselbe darum bei seiner vorgesetzten Behörde einzuschreiten und kann jedenfalls auf die tunlichste Berücksichtigung seines Ansuchens rechnen.

Empfangen Eure Hochwohlgeboren die Versicherung meiner vorzüglichsten Hochachtung.

Bienerth

Wien, am 23. Mai 1911.

28.5-1911

679

189

Wielmożny Panie Prezesie!

Robota idzie już w tempie naprawdę przedwyborczem. W Mielcu, Tarnobrzegu, Rozwadowie i Nisku zawiązałem moje komitety agitacyjne, które sprawnie funkcyonują, od jutra kilku moich ludzi stawiamy w każdem miasteczku biuro wyborcze, celem należytego prowadzenia całej akcyi aż do końca. Potrzeba jednak znacznej ilości monety, bo to wszystko sporo kosztuje, a tu fundu-

680

się już na wyczerpaniu. Właśnie wydaję
3 odezwy 2 od żydów z Tarnobrzega i Rozwadowa
i jedną katolicką — muszą się zwrócić w dru-
gą stronę i to też dużo będzie kosztować.
Pieniądze, jak mogę ściskam i tylko
na najpotrzebniejsze rzeczy wydaję,
ale to w tym zdemoralizowanym
okręgu to nawet najuczciwszy kan-
dydat nie może się ruszyć bez monety.
Nisko jest prawie całe moje, objecha-
łem wszystkie przysiółki chłopskie,
głosujące z miastem i ośmielili się
przez usta poważnych gospodarzy
i przez głosowanie za mną. Łączę
wyrazy głębokiego szacunku

St Chciuk

z Niska 28/5 1911

1.6.1911

683

(190)

Wielmożny Panie Prezesie!

Otrzymałem 400 Koron, które w obecnej gorącej agitacyi tuż przed wyborami wystarczą zaledwie na jeden dzień. Nie wiem, co mam począć, czy mam odezwy drukować i puszczać w ruch – czy też dać spokój wobec braku pieniędzy. Otrzymałem od prof. Grabskiego przed tygodniem zapewnienie, że dr. Adam wysyła mi 1500 Koron, pieniędzy tych nie otrzymałem – wysłałem w środę 28/5 list „expres" do P. Prezesa,

/.

684

685

następnie telegram, na to otrzymałem
400 koron. Dotąd otrzymywałem pomoc
i liczyłem na poparcie oficjalnych sfer
stronnictwa — bo niektóre sfery NDecji
jak np. burmistrz Leciąszka [?] Mwiński [?] i inni
zachowali się wobec mnie wrogo, albo obojętnie.
Teraz obawiam się, bym opuszczony w ostatniej
najgorszej chwili nie skompromitował
się cofając kandydaturę, która ma
takie wielkie powodzenie i nie naraził się
na ogólne oburzenie warstw pracujących,
które stoją przy mnie murem (i na śmierć polityczną). Proszę więc
o stanowczą odpowiedź, żebym wiedział, jak
mam postąpić. — Łączę wyrazy głębokiego szacunku

Stefan Chciuk [?]

w Mielcu 1/6 1911

7.6.1911

687

191

Odb. wtedy, gdy już wyjechał

Wielmożny Panie Prezesie!

Sytuacja w Sokołowie wyjątkowo dla mnie niekorzystna skutkiem tego, że Brój Jan, dawny nasz przyjaciel, zdradził i popiera Pastora. Mógłby mi jednak dużo jeszcze pomódz Ks. Stojałowski, gdyby wydał w „Wieńcu i Pszczółce" apel do wyborców sokołowskich za moją sprawą, ewentualnie osobną odezwę.

/.

Proszę uprzejmie Wielmożnego Pana Prezesa o wydanie depeszy do Ks. Stojałowskiego w tym sensie, jak go listownie o to proszę.

Nie byłem w Wiedniu 4 dni, więc nie wiem, jak brzmi odpowiedź Komitetu Głównego na mój list. Proszę się jeszcze raz Wielmożnego Pana Prezesa – nie opuszczajcie mnie w tej ciężkiej ostatniej chwili, bo naprawdę, jeśli wylecę z Lwowa to tylko skutkiem braku poparcia, inaczej bowiem sam swoje się tak

690

[…]tkie, że, gdyby nie było umów ze strony władz, mógłbym ją utrzymać na przeznaczonem miejscu.

Równocześnie przesyłam weksel na 2000 koron, [illegible] brata w Nitrze oświadczył mi, że tylko tą drogą mogę uzyskać pieniądze, jeśli podpiszę weksel i wyślę go do Wielmożnej Pani.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku i poważania

Stefan Chciuk
(Chciuk)

Kolbermoor 7/6 1911

11.6.1911 (192) 691

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (... w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. ... minutę nadania.
Урядові дати в заг... телеграм, котрі походять з апаратів ві... друкованими буквами, означають: ... уряду надавчого, 2. число надання, 3. ... сть слів (взглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 8499

dringend := dr pawlikowski

lwew 3 maja 5=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до переслання або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ...
am / dnia / дня ... 191... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag / poł. / пол.
durch / przez / через ...

Nr. / L. / Ч. ... Taxw. / słów podleg. opł. / слів підляг. оплаті ... (W / (sł / (сл. ... Ch / Sz / Ш ... aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня ... 191. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

ddd mielec bhn 11 14 10 3,/10- n =

prosze wyslac zaraz telegraficznie 2000 koron := chciuk ,+

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (191...

12.6.1911 (193) 693

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (взглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід: Dringend. Dr.

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 9992

Pawlikowski
3 Maja 5. Lemberg

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе взагалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єй до переслання або доручення.

LWÓW 1

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки: N

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ---- auf Ltg. / na przew. / провод.

am / dnia / дня --/--191-- um / o / о ---- Uhr / godz. / год. ---- M. / m. / м.

durch / przez / через ----

K.K. TELEGRAPHENAMT · C.K. URZĄD TELEGRAFICZNY

Mielec 187 d 14 | Nr. / L. / Ч. | Taxw. / słów podleg. opł. / слів підляг. оплаті | W / sł / сл. | Ch / Sz / Ш | aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня --/-- 191 | um / o / о | Uhr / godz. / год. | M. / m. / м. | Mittag. / poł. / пол.

Proszę koniecznie przysłać
pomoc odwrotnie = Chciuk.

LEMBERG 12 6

694

VIII

193

694

IX

XV

Nr: 194 – 209
Str: 695 – 746

Sanok

11:4

Fiolka

11.4.1911

695

194

Wielmożny Panie!

Kandydaturę swoją postawiłem, gdyż włościanie tutejsi mnie wezwali, i kandydatura moja ma szanse, jak Rada narodowa zatwierdzi, w razie nie zatwierdzenia może nastąpić rozbicie, gdyż chłopi są za mną. Proszę sprawę przedstawić zarządowi stronnictwa, gdyż i ja w okręgu zagrożonym nie chciałbym rozbicia.

Kandydaturę zgłaszam do Komitetu głównego w nadziei poparcia. Awantur na mnie rzuconych się nie boję, i mam nadzieję że oszczerca zostanie ukarany. Upraszam o łaskawą odpowiedź lub. przyjazd.

z wysokiem szacunkiem

Besko 11/4 911

Fiolka

626

698

12.4.1911

699

195

Kochany Panie Prezesie!

Badając Księży w Okręgu Fiedlera ci oświadczyli się wszyscy za Fiedlerem a P. Pytla nie poprą wcale, wolą obszarnika i mówią że Pytel zabije sprawę, że dwoch Rusinów wyjdzie, postawili życzenie żeby Fiedler koniecznie postawił kandydaturę a stronnictwo niech go całą siłą poprze. Starosta za Fiedlerem. Tak kazali Panu Prezesowi napisać!

Z wysokim szacunkiem

M. 12/4. 1911. Wojciech Wiącek

20.4.1911 703

Krosno (Skotnicki)

odp. 24/4 nie

(196)

Wysokie Prezydyum!

Wobec ogłoszonej w „Przyjacielu Ludu" kandydatury p. Stapińskiego w okręgu Krosno-Żmigród-Strzyżów mam zaszczyt donieść że byłbym tym który wystąpi ze swoją kandydaturą przeciw p. Stapińskiemu na programie nar. dem.

Wnosząc z dotychczasowego stanu rzeczy przypuszczam, że Stronnictwo n.d. zamierza poprzeć kandydaturę p. Smoreckiego przeciw p. Stapińskiemu.

.) -

Znam p. Gruszeckiego z jego niezmor-
dowanej działalności i nic nie mam
przeciw temu, aby i p. Gruszecki
obok mnie kandydował. Celem
moim bowiem nie zdobycie dla
siebie mandatu lecz odebranie
mandatu p. Stapińskiemu. Jeśli
przy pierwszych wyborach głównych
okaże się, że jesteśmy z p. Gru-
szeckim za słabi (w co wątpię)
aby odebrać a względnie zdobyć
obydwa mandaty ze wspomnianego
okręgu zarazem do ściślejszych
wyborów nie stanę a głosów zrzeknę
się na rzecz p. Gruszeckiego.

/.

Jeżeliby zaś I-e wybory okazały wido-
ki zdobycia obydwu mandatów
wówczas wytężymy my wszystkie siły
aby p. Stapińskiego wyzuć z jego
„Kromieńskiego" mandatu.—

Mam wszelkie dane po temu aby
rozpocząć skuteczną akcję przeciw
p. Stapińskiemu i zdobyć cały ten
okręg dla Stronnictwa n. d. Bliższe
szczegóły później: Obecnie proszę
tylko uprzejmie o łaskawe powia-
domienie mnie odwrotną pocztą
czy stronnictwo n. d. zatwierdzi
moją Kandydaturę, oraz czy udzieli
mi odpowiedniego poparcia.

Generalia moje są: urodzony

706

z Budziwoja 1880 p. Brzozów bliski Korczyn brata ludowego Bomby jestem Koncypientem adwokackim. —

P. Szarnecki poznał mnie nieco w czasie moich objazdów w 1909 w powiecie jasielskim i krośnieńskim z odczytami

Kreślę się

Z szacunkiem

Jan Kotula
kand. adw.

Kraków 20/4 1911
ul. Rajska l. 6. II p.

Prof. Gryfel [illegible]

707

(197)

Sanok 26/IV 1911.

Kochany Stachu!

W dniu, w którym z przyczyn dla mnie niezrozumiałych otrzymał Fidler z prezydyum stronnictwa – nie wiem – zachętę, czy rozkaz do kandydowania – wydał namiestnik polecenie a raczej rozkaz tutejszemu staroście, aby przeprowadził wybór Starowieyskiego w miejsce Fidlera. Taki sam rozkaz otrzymał starosta Bal w Lisku. Donoszę Ci tę wiadomość, jako stanowczo pewną – zamilczam jedynie źródła ze względów, które zrozumiesz.

W ostatnich czasach wypłynęła kandydatura Dr. Szafrana em. sekretarza sądowego ludowca, pochodzącego z Bzianki, której lekceważyć nie należy.

Wobec tego bądźcie przygotowani na to, że mandat tutejszy wymknie się prawdopo-

dobnie

708

z rąk naszego Stronnictwa i przejdzie na rzecz konserwatysty – w razie zaś rozbicia gło-
sów, co także niewykluczone, mogą oba mandaty zabrać Rusini.

Czołem!

A. Pyleś

W tej chwili otrzymałem list Pytla, który dołączam. Ja mu pisałem wczoraj o pełnomocnictwach i o tem co Fischer tu uzyskał.

Czy Pytel z przyczyny dostał jakąś wiadomość nie wiem.

Birch.

710

Fidler

27.4.1911

711

198

Wielce Czcigodny Panie

Profesorze!

Jak oświadczyłem że nie będę robił solidarności narodowej i zmierzyłbym sobie, lecz po przeczytaniu „gazety samorządnej" z dnia 24 kw. która się na mnie rzuciła, a jak mi wiadomo że autorem owej artykułu jest profesor Pytel, czy mogę

./.

712

pamiętać milczeniem, a tem bardziej

iż to zrobił człowiek tego samego

stronnictwa, jest to bardzo przykre i

smutne, tem bardziej iż ja przeciw

niemu kampanji nie prowadziłem.

Właściwie są obu nam na to i to

stanowczy nie popsuło to lecz pogorszyło.

Proszę o łaskawą odpowiedź i radę jak

mam postąpić, jestem człowiekiem

mam takie jakie i panie panowie -

Sądzę iż przez takie postępowanie

sprawa się nie polepszy. lecz nie

obaj Bóg może wyjść na korzyść przeciwnego obozu.

Raczy W. Pan Prezes dać łaskawą odpowiedź - czy może liczyć na poparcie stronnictwa, - tem bardziej iż w krótkim czasie ma się odbyć wiec samych włościan, na którym mamy sprawę omówić.

Łączę wyrazy szacunku
i poważania

Fröller

Besko 27/4 911.

f.d. 715 199

Sanok

Odpis rezolucyi

I. Zgromadzeni na dniu 30.kwietnia 1911 wyborcy okręgu wyborczego 51, obejmującego powiaty sądowe Ustrzyki- Lisko- Sanok- Bukowsko-Rymanów Dukla - uchwalają jednogłośnie kandydaturę byłego posła ~~[illegible]~~ Pana Bartłomieja Fidlera z Beska, jako w zupełności odpowiadającą potrzebom i wymogom wyborców, przyczem temuż posłowi za dotychczasową działalność <u>wotum ufności</u> wyrażają, oraz

1) polecają Komitetowi, ażeby kandydaturę posła Bartłomieja Fidlera w Radzie narodowej, jako oficyalną zgłosił i o uznanie tejże poczynił odpowiednie starania,

2) wiec uchwala, że Radzie narodowej woli wyborców lekceważyć nie wolno, a w razie nie uznania kandydatury postawionej z woli wyborców Kandydata narzuconego, zgromadzenie nie uznaje.-

0000ooo0000

II. Zważywszy, że okręg 51 jest dwunarodowościowy i rozstrzelenie głosów polskich może spowodować zwycięstwo narodowości ruskiej, co do dwu mandatów poselskich, wobec tego Prezydyum wiecu apeluje do Szanownych wyborców, ażeby do urny wyborczej śli zjednoczeni i oddali głosy na kandydata, który w zupełności a przynajmniej w większości daje gwarancye, że znając potrzebę ludu, który go swoim wotantem czyni, zadaniu swemu odpowie.-

Prezydyum wiecu:

Przewodniczący:
Kirchner mp. sekretarz sąd.

Sekretarz
Wacławski mp.

Tomasz Haduch mp.
Kijowski mp.-

716

3.5.1911 717

Rybel (200)

J. Wielmożny Panie Prezesie!

Na list J.W. Pana Prezesa z dnia 27/IV b. r.
nie odpowiedziałem natychmiast, ponie-
waż czekałem na rezultat posiedzenia
komitetu obszernego, które się odbyło wczo-
raj t. j. 2 maja. Na porządku dziennym
owego posiedzenia było omówienie kan-
dydatur i wybór delegatów na zjazd
okręgowy celem ustalenia jednej kandyda-
tury. Niestety owo posiedzenie mimo
4 godzinnej, chwilami namiętnej dyskusyi,
nie przyczyniło się w niczem do wyjaśnie-
nia sytuacyi. Obecnego na posiedzeniu
Fidlera atakowano ostro - zwłaszcza księ-
za - na podstawie ostatniej korespondencyi
z Sanoka umieszczonej w przedostatnim
Ill. Kuryerze Codziennym. On jest jednak
najlepszej myśli i o przeczeniu się kandyda-
tury

718

nie chciał słyszeć, zwłaszcza, że garść jego stronników popierała go gorąco.

Następnie przyjęto z oburzeniem kandydaturę Starowieyskiego, którego głównie atakował Jan hr. Potocki. Pewna niewielka grupa z okolic Rymanowa a zwłaszcza proboszcz tamtejszy przemawiał za kandydaturą Jana hr. Potockiego. Dużo gadali ludowcy, których kandydatem na razie jest Dr. Szafran – ostatecznie jednak dotąd nie są zdecydowani a przypuszczam, że im o swego kandydata nie chodzi i że mają jakiś układ ze Starowieyskim.

Nie mogąc dojść do żadnego porozumienia, zwłaszcza, że dyskusya rozstrzeliwała się ciągle, zamknął przewodniczący ks. kanonik Matwijkiewicz posiedzenie – zwołując na popołudniu tego samego dnia komitet ściślejszy.

Po posiedzeniu przedpołudniowym wziąłem Fidlera na bok i z listem JW. Pana Prezesa

przedstawiłem mu obecne położenie. Zwróciłem uwagę jego, że upieranie się przy kandydaturze sprowadzi niechybnie stratę mandatu na rzecz konserwatysty a może i Rusina. Przeciwnie jeżeli od swej kandydatury odstąpi i swe głosy zwróci na mnie – ja mam wszelkie szanse przejścia. Łudził się jeszcze tem, że gdy wszyscy chłopi będą za nim, to i Rada Nar. nie może mu odmówić zatwierdzenia. Wytłumaczyłem mu jednak, że za nim może być tylko część chłopów. Ostatecznie oświadczył mi, że jeszcze porozumie się z Potockim, ~~i da~~ którego uważa za poważnego kandydata i da mi do wieczora stanowczą odpowiedź. Mija jednak dziś drugi dzień a on tego nie uczynił. Zachodzi więc obawa, że się przechyli albo na stronę Jana hr. Potockiego lub Starowiejskiego tem więcej, że jest pod bardzo niedobrym wpływem swojego proboszcza ks. Knapa i miejscowego majętnego żydka Ortnera.

720

Również pewny wpływ wywierać musi w tym wypadku p. Podczaski plenipotent Ks. Czartoryskich.

Popołudniu 26. m. odbyło się posiedzenie komitetu ściślejszego. Z kandydatów był na niem Polocki i ja – przedstawiliśmy tam nasze szanse i powody ubiegania się o mandat. Po naszych przemówieniach przedstawił Laskowski szanse kandydatów nieobecnych. Najpierw odczytał list Fidlera do Goligera a przedstawiwszy stanowisko Fidlera w sprawach szynkarskich koncesyi odrzucił jego kandydaturę. W podobny sposób uprzątnął się z Dr. Szafranem, który mu się nie podoba, bo się zbyt młodo spensyonował. Wychwalał natomiast pod niebiosy Starowieyskiego i popierał jego kandydaturę.

Na zakończenie posiedzenia urządzono próbne głosowanie kartkami, które jednak nie obowiązuje. Tu dostał Starowieyski 6 głosów – ja 5 głosów – Fidler 1 głos – Polocki nie otrzymał żadnego.

Sytuacya więc dotąd niewyjaśniona

Z głębokiem poważaniem

Sanok 3/V 1911.

A. Pytel

721

201

W Żarszynie, dnia 3 maja 1911

Wysoka Rado Narodowa!

Na mocy uchwały zgromadzenia przedwyborczego odbytego w Żarszynie dnia 30 kwietnia 1911, jakoteż w wykonaniu dalszych rezolucyi tegoż zgromadzenia, na którem zastąpionych było przeszło 30 gmin okręgu wyborczego 51, prezydyum ukonstytuowanego ściślejszego komitetu włościańskiego udzielając ad 1) odpis rezolucyi na zgromadzeniu zapadłych – prosi usilnie o uznanie w łonie Rady Narodowej postawionej z woli wyborców kandydatury p. Bartłomieja Fidlera z Beska jako oficyalnej, oraz o zawezwanie innych kandydatów którzy z ramienia Rady Narodowej w tymże okręgu kandydują, ażeby w imię solidarności narodowej kandydatury swoje cofnęli.–

Za komitet ściślejszy przedwyborczy:

Przewodniczący: Nikodem Szarz

Członkowie:
Walenty Biniecki
Piotr Motek
Tomasz Zadrug

sekretarz: Adolf Karnas

723

(202)

W Żarszynie, dnia 3 maja 1911.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

W sprawie postawionej kandydatury byłego posła p. Bartłomieja Fidlera z Beska, zwróciliśmy się równocześnie na mocy zapadłych uchwał na zgromadzeniu w Żarszynie dnia 30 kwietnia 1911 do Rady Narodowej z prośbą o uznanie tejże kandydatury.

Celem naszej prośby jest jedynie wzgląd na ogólne dobro narodowe ludu, postawiona bowiem kandydatura p. Starowiejskiego jak nie mniej i inne kandydatury w okręgu 51 sympatyi nie znachodzą; dlatego by uniknąć rozdwojenia przy walce wyborczej prosimy usilnie Jaśnie Wielmożnego Pana, by sprawę kandydatury p. Bartłomieja Fidlera ze Swej strony łaskawie w Radzie Narodowej popierać zechciał.

Z winnym szacunkiem Za Komitet ściślejszy:

przewodniczący: Nikodem Drwal

Członkowie: Walenty Biwecyz, Piotr Matek, Tomasz Karuch

sekretarz: Adolf Karnas

724

725

21/5

(203)

Odpis.

Do

Świetnej Rady Narodowej

we Lwowie.

Prezydyum przedwyborczego Zgromadzenia w Niebieszczanach odbytego dnia 21. maja 1911. udziela po myśli zapadłej uchwały następujące rezolucye do wiadomości:

I. Zgromadzeni w dniu 21. maja 1911. wyborcy z Niebieszczan, Poraża, Przeicha, Markowiec, i Pobiednej protestują uroczyście przeciw narzuconej im kandydaturze pana Stanisława Biberstein Starowieyskiego, przeciw zatwierdzeniu tej kandydatury przez Radę Narodową jako gwałtowi samowoli dokonanemu na wyborcach okręgu 51 i oświadczają, że mimo ofiarności pana Starowieyskiego dla nich, mimo zatwierdzenia jego kandydatury przez Radę Narodową i nacisku rządu i nalegań władz duchownych nie oddadzą jemu ani jednego głosu, a ponadto kandydaturę tę zwalczać będą ze wszystkich sił, jako dla ludu wrogą i w następstwach zgubną. Zgromadzeni przysięgają na miłość Kraju, na miłość Ojczyzny jako Polacy, że do urny wyborczej pójdą zgodnie i zjednoczeni nie nakazem lecz przekonaniem i głosy swoje oddadzą na byłego posła z tego okręgu p. Bartłomieja Fidlera z Beska, a odpowiedzialność za złamanie solidarności narodowej i jedności ludu polskiego czynią odpowiedzialną przed całym narodem polskim Radę narodową, która godną jest miana Targowiczan, za swoją działalność w naszym okręgu.

Niebieszczany dnia 21. maja 1911.

Adolf Karnas
Sekretarz.

Przewodniczący
Jan Golda m. p.
Zastępca przewodn.
Stanisław Kleska m. p.

726

727

22/5

(204)

RADA NARODOWA
LWÓW
UL. KAROLA LUDWIKA L. 1.

We Lwowie ....191....

Kopia

L. 164.

Do

Wysokiej Rady Narodowej

we Lwowie.

Ze względu na rozbicie solidarności narodowej w okręgu №51

Protestujemy

Przeciw narzuceniu nam kandydata p. Starowiejskiego, wcale nam niesympatycznego, któryby spowodował tylko rozbicie głosów, natomiast oświadczamy się imieniem gminy za kandydaturą

"p. Bartłomieja Fidlera z Beska"

Wobec tego prosimy o zatwierdzenie tej kandydatury przez Wysoką Radę Narodową gdyż inneniu swoich głosów nie oddamy.

Milcza dnia 22 maja 1911.

Walenty Podański naczelnik gminy
Szymon Kijowski
Józef Kijowski
Jan Kijowski syn Adama
Michał Stazinski
Jan Wielokól
Jan Kijowski po Józefie

(Gmina Milcza)
pieczęć.

728

Antoni Kijowski
Marek Kijowski
Paweł Kijowski
Marek Kijowski
Stanisław Wielobób
Jan Józefczyk
Paweł Józefczyk
Piotr Kijowski z Górki
Józef Przybylski
Wawrzyniec Przybylski
Kazimierz Stapiński
Franciszek Bilski
Łukasz Folcik
Maciej Przybylski
Paweł Kijowski po Adamie
Wincenty Kijowski
Jan Kukosz
Jan Prajzner
Onufry Prajzner
Michał Kijowski
Szymon Tydrych
Paweł Bilski
Szymon Bilski
Franciszek Krupa
Jędrzej Wielobób
Józef Kijowski
Wojciech Wielobób
Grzegorz Godrych
Jan Bielski
Wincenty Przybylski
Piotr Przybylski
Aleksander Kijowski

Paweł Bielski
Szymon Przybylski
Paweł Przybylski
Józef Bielski
Michał Kijowski
Szymon Prajzner
Walenty Krupa
Wojciech Ziepniowski
Szymon Ziemiański
Jan Królicki
Ignacy Kijowski
Jan Przybylski
Izdnej Pydzyk
Jan Wojnowski

730

RADA NARODOWA
LWÓW
UL. KAROLA LUDWIKA L. 3.

We Lwowie, 24 maja 1911.

Okr. N: 51.

L: 5125/911.

Do Szanownego Prezydyum
Stronnictwa narodowo-demokratycznego
we Lwowie

Przesyłając z załączeniem kopię pisma wyborców z Milczy oraz rezolucyi uchwalonej na zgromadzeniu przedwyborczem w Niebieszczanach – prosimy Szanowne Prezydyum o poczynienie stosownych zarządzeń, ażeby kandydatura p. Dr. Starowieyskiego, przez Radę Narodową zatwierdzona nie była zwalczaną publicznie na zgromadzeniach przez zwolenników p. Bartkowicza Fiedlera.

Z poważaniem

Prezydyum Rady Narodowej

Prezes:

JW Pan prof. Dr. Jan Gr. Pawlikowski
Lwów – ul. 3 maja 5.

Na publicznym wiecu odbytym dnia 25 maja 1911 w obecności przeszło 3 tysięcy wyborców z całego okręgu wyborczego Nr.51 uchwalono jednogłośnie popierać jedynie kandydaturę Pana Bartłomieja F I D L E R A na posła do Rady Państwa a JWNEGO Pana Hr. Jana P O T O C K I E G O z Rymanowa Zdroju na zastępcę o czem zawiadomiono natychmiast telegraficznie Radę Narodową.-

R Y M A N Ó W dnia 25 maja 1911 roku.-

Prezydyum wiecu

Przewodniczący

Ks. ~~Knap~~ K N A P proboszcz z Beska.

Kaliniewicz c.k. Notariusz z Rymanowa.

Sekretarze

Dębiec

Dańkiewicz

X. Knap. 26.5.1911 +. 735 (207)

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie.

Dnia 25 maja b. r. odbył się wiec w Rymanowie Nr. Okręgu wyborczego 51. Zgromadzonych było wyborców około 3tysięcy z całego okręgu. Zagaiłem posiedzenie i złożyłem sprawozdanie z delegacyi do Rady narodowej. Potem rozwinęła się szeroka Dyskusja. Hr. Jan Potocki z Rymanowa Zdroju dał należytą odprawę P. Starowiejskiemu i wysłaliśmy telegram do Rady Narodowej — prosząc dopilnować, aby go zwolennicy P. Starowiejskiego nie zniszczyli. Treść telegramu „aby Rada Narod. nie sympatycznego nam kandydata P. Starowiejskiego wycofała, aby nie była odpowiedzialną przed narodem za utratę madatu polskiego."

Postawiono wniosek, aby wybrać posłem Fiollera a na jego zastępcę JWiel. hr. Jana Potockiego z Rymanowa Zdroju. Jednogłośnie przyjęto i uchwalono. Wysłałem drugi telegram

./.

73b

do Rady Narodowej z żądaniem zatwierdzenia kandydatury P. Tidlera jako posła a Dr. Jana Potockiego jako zastępcy.

Z każdej gminy odejdzie protest do Rady Narodowej przeciw zatwierdzeniu P. Starowiejskiego. Już niektóre gminy wysłały.

Żydzi solidarnie z nami pójdą to oświadczyli publicznie. Jesteśmy górą chłopi zaprzysięgli się, że gdyby ktoś odważył się iść przeciwnie - to niech się zawczasu wyniesie z gminy i powiatu. Całe społeczeństwo dobrze myślące jest z nami.

Upraszam JWiel. P. Cierona, aby zmusił P. Pytla, aby dla solidarności narodowej, dla dobra naszego stronnictwa - wycofał swoją kandydaturę, gdyż można mowy o jego przejściu a ludzie poważni i chłopi kpią sobie publicznie z niego!

-/-

Fidler większe sympatye, u ludu u urzędników (ten u muszą nieco siedzieć, ale go popierają i robią po cichu.) Hrabia Jan Potocki będzie ze wszystką mocą zwalczał P. Starowiejskiego - a już nawet Starostwo w Sanoku zaczyna więc spić!

Poufnie na sesyi wójtów w Starostwie dnia 24 b. m. dowiedział się P. Starosta co wójtowie myślą o wyborach - oświadczyli że pójdą jak jeden mąż za Fidlerem. Sytuacya nasza jest bardzo pomyślna a potrzebne burzą nam hyeny P. Starowiejskiego.

Z Ustrzyk był jako delegat P. Podstawka i inżynier leśnictwa człowiek nasz. Urządzają więc na drugi tydzień środa lub czwartek mowy Starowiejski - prosimy usilnie wystać na wiec P. Profesora Grabskiego - o czem zawiadomimy telegraficznie. Ja pojadę z Fidlerem i wezmę 40 chłopów moich, tam damy odprawę porządną przyjacielowi P. Laskowskiego i Dobrzyńskiego P.

/.

738

Oświadczam podstawem Kapłaniskmi, że popieram Fiollera dlatego, gdyż on ma jedynie szanse wyjścia, że jest dla ludu szczęśliwym i pracuje dla niego sercem i duszą. Żadne stosunki materyalne mnie z jego osobą nie wiążą.

Kłamstwa mówił Stapiński na posiedzeniu Rady Narodowej - a także fałszywie poinformowano przedtem JW. Pana Prezesa, chciałem to oznajmić podczas pobytu mego u JWiel. P. Prezesa, lecz było nas za dużo obyli i gospodarne. Jest to robota Krecia - jednego z panów, chcąc utrącić Fiollera a przeprowadzić swego przyjaciela. Jeszcze i inne rachunki mam z tym „panem", lecz puszczam to w niepamięć bo przywiązań w Rat, wobec sprawy stronnictwa i sprawy narodowej. A jeżeli przy wyborach Fiollera lat temu 4. wydałem więcej i coś przemowy swoich to robiłem dla tego by Stapińskiego utrącić. I dzisiaj wydałem dużo, lecz nigdy zwrotu żądał nie będę.

/.

Tidler materyalnie jest kompletnie z najnowszymi sobie właściwymi przymiotami, a mam to zadowolenie że go muszę przeprowadzić i przeprowadzę za wielką ceną, gwałtem pójdziemy.

Fundusze moje osobiste już się kończą a potrzeba nam jeszcze wiele na agitacyjną robotę. Znikąd pomocy nie otrzymamy - dlatego też usilnie proszę JWiel. Pana Prezesa by nam koniecznie przyjść z pomocą materyalną a zapewniam, że mandat zyskamy. Wiem że stronnictwo nasze nie zasobne, lecz gdy idzie o tak ważną kwestyę - byt naszego stronnictwa w powiecie to każdy datek choćby najmniejszy, doda nam sił utraconych do walki. Musimy ludziom przynajmniej w postaci kolej - najść podwody. Sumiennie zobowiązuję się zdać rachunek ze wszystkiego.

Mam tę silną nadzieję że JWiel. Pan

/.

740

Przez udzieli nam wsparcia i moralnego i materyalnego.

Sprawozdanie do Słowa Polskiego z wiecu w Rymanowie prześlę - niech Redakcya tylko dobrze ułoży - bo nie mają czasu, prześlę go w punktach.

Oczekując rychłej odpowiedzi kreślę z głęboką czcią

Ks. Stanisław Knap
proboszcz Caunski

Besko 26/5 911

poczta Besko.

alnego

u

Krya-
rsu,

11. 6. 1911

743

(208)

11/6

Do

Świetnej Rady narodowej

we Lwowie

Na mocy zapadłych rezolucyi dnia 11 czerwca 1911 na zgromadzeniach przedwyborczych w Nowotańcu i Bukowsku, komunikuje podpisany wydział zebrań powyższych następujące jednozgodnie przyjęte rezolucye:

I. Na zgromadzeniu w Nowotańcu wyborcy z Nowotańca i kilkunastu okolicznych włości uchwalili rezolucyę:

1. Zebrani dnia dzisiejszego oświadczają jednomyślnie, że kandydaturę Dr Stanisława Głowiejskiego narzuconą przez rząd a zatwierdzoną wbrew woli wyborców całego okręgu 51. przez Radę narodową wszyscy jak najusilniej zwalczać będą i przeciw samowoli Rady narodowej dzisiaj uroczyście protestują; natomiast postanawiają popierać kandydaturę Bartłomieja Fidlera postawioną przez Komitet włościański w Zarszynie.

Nowotaniec dnia 11 czerwca 1911

za prezydyum

Dąbrowski sekretarz

Józef Królicki.
Jakób Sierota m. p.

II. Zebrani w dniu 11 czerwca 1911 w Bukowsku wyborcy z Bukowska i okolicy uchwalili wszystkiemi głosami obecnych na wiecu wyborców a) Zwalczać ze wszystkich sił i wszelkie-

./.

744

dozwolonymi środkami kandydaturę Dr. Stanisława Biberstenia Starowiejskiego, jako wbrew woli wyborców z całego okręgu Nr 57 postawioną, uważają kandydata za narzuconego samowolą pana JE. namiestnika, przeciw tej kandydaturze protestują, a oświadczają się za kandydaturą Bartłomieja Fidlera z Beska, którą będą popierali i głosy swoje w dn. 19. b. m. li tylko na Bartłomieja Fidlera i pana hr. Potockiego jako zastępcę oddadzą.

Bukowsko 11 czerwca 1911.

Za prezydyum wiecu

Dąbrowski
Jekiel[illegible]

Walenty Burczyk przewodniczący
i Wincenty Husak zastępca

745

22/6

(209)

Sanok

(Fiedler)

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Przy pierwszem głosowaniu w naszym okręgu 51 działy się najrozmaitszych rodzaji rafinowane nadużycia na niekorzyść Stronnictwa, a na korzyść konserwatystów. Kradziono głosy, fałszowano skrutinium, karty wyborcze, gwałcono tajność wyborów; wogule klika starościńska na którą składali się komisarze wyborczy, nie przebierała w środkach i sposobach. Ponadto teror ze strony duchowieństwa przekraczał wszelkie pojęcia i granice przyzwoitości i etyki społecznej.

Że nie przyszło do zajść podobnych jak w Drohobyczu, zasługą ludu który zdołał powstrzymać się od wybuchu. Dzisiaj sytuacya bardzo poważna a szanse kandydata Fidlera znacznie wzrosły już przez to samo, że obydwaj stronnicy frondy ludowców ustąpili i złączyli się z naszym kandydatem kontra Starowiejskiemu.

Uzyskane przy pierwszem głosowaniu 3384 głosy są ogromnym sukcesem, gdyż wiadomo dzisiaj

/.

746

że Fidlerowi przeszachrowano przynajmniej 1500 głosów na korzyść Starowiejskiego. Niemniej pokrzywdzono również kandydatów ruskich.

Obecnie kiedy jest wszelka nadzieja pokonania kandydata rządowego na korzyść naszego Stronnictwa zachodzi potrzeba ruchliwej pracy i wykorzystania tych paru dni na agitacyę a przeszkodą silną ku temu, jest brak funduszów, gdyż Fidler jest zupełnie wyczerpany, jeżeli zatem zależy Stronnictwu na zatrzymaniu mandatu, jest wskazanem danie mu (Fidlerowi) materyalnej pomocy i o ile możliwe wydelegowanie kogoś ze Stronnictwa jak najrychlej, któryby pomógł swą pracą agitacyjną w powiecie Lisko gdyż tylko tam przeważnie ulegli wyborcy groźbom starosty i przekupstwu.

Równocześnie upraszam o pomieszczenie w przychylnym nam duchu artykuł w „Słowie polskiem" gdyż to wpływa dużo szczególnie wobec napaści ze strony „Tygodnika ziemi sanockiej".

Przepraszając za śmiałość, że trudzę moim pismem, łączę wyrazy głębokiego szacunku

Czołem

[illegible]

Sanok 22/VI 911

IX

X/7

209/

7/16

XI

~~XII~~

č.: (210) – (214)
str. 747 – 766

Sucha - Żywiec

p

3:2.

Makow Jord. - Sucha Żywiec

odp. 24/4 911

21/4 – czeno

747

210

EDWARD KRUPKA
SUCHA.
Handel Towarów Mięszanych,
Skład Nafty Amerikańskiej i Krajowej
oraz
Skład Mak i Wiktuałów

Wielmożny Panie Prezesie
Dobrodzieju!

Po odbytem posiedzeniu w dniu 18/4 b. m. w Krakowie na polecenie Wgo pana Grabskiego wniosłem do Starostwa moją kandydaturę. –
Contra ludowcowi Szczepańskiemu który już od dłuższego czasu kandyduje a przy zeszłych wyborach przepadł wprawdzie walka ciężka lecz spodziewam się że mając dużo znajomości będę mógł przewalczyć licząc na poparcie Stronnictwa.

Wniósł również do Starostwa podanie p. Chorubski Radca Sądowy z Żywca podobno zgłosił się do Stronnictwa lecz zdaje się nie ma widoków – Oprócz tego jest jeszcze oprócz Fijałka ze Stron: Stojałowskiego 15 innych. –

Daj Boże aby zwycięstwo było po naszej stronie

Z wysokiem poważaniem

Sucha d. 21/4 1911.

Edward Krupka

748

Sucha d. 24/5 1911

Wielmożny Panie
Prezesie Dobrodzieju!

Nie pisałem dotychczas bo bardzo
byłem zajęty gdyż prawie ciągle
jestem w drodze zacząłem i pro-
wadzę mrówczą robotę i zdaje
mi się z dobrym skutkiem.
Nie chodzi mi o mój Mandat
lecz chodzi mi o cel Stronnictwa
aby Mandat utrzymać
Robota jednakowoż jest bar-
dzo trudna i kosztowna

A to ze względu że Stronnictwo Chrześcij forsowało swego kandydata
Jaworowani Demokraci usilnie forują swego
Rząd, stoi nam Storcem i wysunęli kandydata Halera i którego popiera za zwolennicy Rząd i Obszary jak również Ad: Łobi Arcyksiążęca. –
Pierwszego utraciłem, z Rządowcem na pół załatwiłem się i pobyje go praca trudna i kosztowna popsarcię ści nie mam ze strony Stojałowskiego chociaż je przeciw Fijałka który dosyć słabo stoi, i wygrać nie chce mu szkodzić, pieniędzy wydałem bardzo dużo i sam nie wytrzymam

przystocie pozyskał jeśli Haller jednemu
Agitatorowi w Suchej, któryś 2000 na Agita-
cyą jako tymczasowe i oświadczył że o forse
mu nie chodzi, ponieważ go Sąd ukarał
podatkowy, i skarbowo wszelkiemi
kitami a zarazie przeciwnie jest
uwięziony to walka kosztowna
Przeto bardzo bym prosił o łaskawe
poparcie jeśli można znaczniejszej
kwoty gdyż sam nie byłbym w stanie
wytrzymać.

Oczekując łaskawej odpowiedzi
pozostaję z wysokiem
poważaniem

Edward Kruszelski

1752

Sucha d. 2/6. 1911

Wielmożny Panie Prezesie
Dobrodzieju!

Stosownie do polecenia Wgo pana Grabskiego przesyłam Weksel na poleconą kwotę – Z najuprzejmiej upraszam o łaskawe przysłanie gotówki – Walka bardzo kosztowna gdyż Kand: Rządowy Haller rzuca pieniądzmi i popierany przez Rząd Obszarników i Księży buryniaków Którzy chcą zniszczyć nasze Stronnictwo

/.

754

Nieprzebierają w żadnych środkach
Dlatego Agitacya bardzo mozolna
i Kosztowna. –

przytym miło mi jest
załączyć serdeczne pozdrowienia
pozostaję z wysokiem
poważaniem

Edward Krupski

Wechsel posyłam blanko.

756

23.6.1911

Szuka

757

(213)

Biuro stronnictwa demokratyczno - narodowego
we LWOWIE
Weszło dnia 26/VI 1911
L: cz. 821/48927

Szanownego biura Organizacyi
Stronnictwa narodowo-demokratycznego
we Lwowie.

Szuka dnia 23. czerwca 1911.

Potwierdzam niniejszem odbiór kwoty 3000 (trzech tysięcy) koron z czego wypłaciłem kandydatowi naszemu p. Edwardowi Krupie 1500 K. 30 K. zaś wydałem sam na cele agitacyjne, proszę o łaskawe wskazówki, co uczynić z pozostałą resztą w kasie 1470 K. i jak zachować się mają członkowie stronnictwa przy ściślejszym wyborze w dniu 28. czerwca 1911

1759

do bliższego stają Rusin kator. stypendysta Haller konserwatysta popierany przez rząd i Maciej Fijałk. zw.: nar.-ludowy. Prawdop. dobrym jest wybór Rusina i Hallera, o ile nie rozwinie się agitacyi za Fijałkiem.

z wyrazami czci i pozdrowienia

Spannbauer

dr Spannbauer
lekarz w Limbej

14/5 odp. otrzymaliśmy ostatnio przesyłkę.

760

b. d.

761

(214)

W Koopke

Wielmożny Panie
Prezesie!

Nie do opisania co się działo przy wyborze w dniu 13 b. m:
Wszyscy szpownicy podatkowcy formalnie wydzierali kartki a wpychając Hallera. —
Wójcie Gmin przekupieni i nakaz ze Starostwa dostali aby tylko na Hallera głosowali
Kler, Księża pod groźbą ciągnęli ludzi do siebie

462.

Jak który miał Karte wypełnione
Targali a dawali swoje. –
w Stawoi Wojt bez pytanie przy
rozdawaniu Kart odbijał pieczątki
Haller a tym których uważał że
nie pewnych Kart nie dawał
że nie mozę znaleźć tez tymczasy
Kartek nie rozniesli do domow
tylko dopiero w Niedziele dawali
przy kościele a następnie w Szyn
ku żyda Brilla i Ringera
który podobno grubo pieniądzmi
dawali piwo Cygare i pieniądze
aby żadnej nie wypuście bez

naprzód Haller. —
Następnie w dzień wyborów wyp-
rano kartki na placu wyborów
i cała familie Brulów Ringerów
kartki wybijata grożąc że jak
nie będą tak głosować to co mu
są winni że ich stawiają będzie
i w ten sposób stawoje wydarto. —
Koniecznie porozumieć się ze
Stapińskim i Księżą z Okolicy
których głosów na Hallera też
nie chcieli przymusić na
Rusinach ludowca. —
Najbardziej mnie przekonał

764

Sprosszano wszystkich Contra Kandydatów.—

Księża p. Kurcewicki więc odstępuje traktuje z Kąkolem i Plutą jutro Czwartek mamy się zjechać na naradę Co zrobić czy walczyć czy zostawić przy ogromnej pracy i teraz zjednoczonej mógłbym przejść. Izraelici w Rybniku nie rozesłali odezwy i silną Agitację chcą prowadzić za mną jutro walka istotna i bardzo kosztowna /

5)

765

Zjazd odbędzie się ogólny z Gołem[?] ...

wezwałem jeszcze P. Karola

Hwaleńczo[?] i Fijałka Andrzeja

o wynikach doniosę.

Prosiłbym Telegraficznie

mi donieść co robić dalej i czy

mógłbym liczyć na poparcie

a gdyby nie komu mógłbym

ustąpić.

Gdyż chciałbym się

poinformować i bez wiedzy

Zarządu Stronnictwa nic robić

nie chcę.

Z wysokim szacunkiem

Rusek[?]

XII

XII

(214)

166

XXXV4

Nyborg 1911

Jul. Zacharias

[illegible]

XXXVIII

Va.

Materyały i Memoryał w sprawie Udziału władz wojsk. austr. w zamachu ukraińskim

XIII

Nr: (215) - (217)
Str: 767 - 776

Tarnów

1:2

16-42

XIV

Tarnów

[illegible]

4/5 - 2/7

4.5.1911 767

Tarnów dnia 4 maja (215)

Wielce Szanowny Panie Prezesie!

Nie otrzymawszy dotąd pieniędzy udaję się do WPana Prezesa z usilną prośbą o przysłanie na razie 500 koron, gdyż cała robota gotowa stanąć. W niedzielę chcielibyśmy jechać do Borzęcina, jest to wieś o blizko 3000 ludności a że ogłosili tam zgromadzenia Mietałkiewicz i Witos więc będziemy na ich zgromadzeniach a potem zrobimy swoje, gdyż tam mamy n.d. organizacyę i tęgich ludzi. Trzeba też będzie zawią-

768

zaś się stanie mającemu komitetowi coś pieniędzy zostawić, bo to będzie ekspozytura na Radłowszczyznę.
O ile sądzić z dotychczasowego przebiegu to pieniądze nie będą na darmo wydane proszę więc Wldz. Pana Sprzesora jeszcze raz o pieniądze i to jak najprędzej.

Łącząc wyrazy prawdziwej czci i szacunku

Henryk Heitzman
prof. gim

Tarnów ul: Żabnicińska 6

ětowi

e

ti.

elsiegu

ewa

noj.

i

n

110

2.7.1911

771

Herzman

(216)

Wielmożny Panie Prezesie!

W załączeniu przesyłam rachunek wydatków na wybory wraz z kwitami, wszystkich jednak pozycyi udowodnić kwitami nie mogę, bo często nie było nawet sposobności na wystawienie kwitu. Przekazem zwracam resztę 84 koron.

Upadliśmy w powiecie, a złożyły się na to różne przyczyny

1/ Nasz kandydat Łuka człowiek bardzo pewny, uczciwy, inteligencya wybitna ale mało ruchliwy, za mało pokazał się a teraz nawet w najmniejszej wioszczynie chcą widzieć i słyszeć kandydata.

2/. Roboty przedtem nie wiele było w powiecie, mieliśmy stałego agitatora kursistę, niedołęgę jednak a na dobitek i ten nas zdradził na rzecz Matakiewicza.

3/. Okręg bardzo ciężki ludowcowy

4/. Forsa ze strony starostwa głównie Brzeskiego, agitacya niesłychana ze strony księży, którzy chodzili po domach i zabierali kartki a nawet przy samej komisyi np. Ks. Puchacz w Bielczy

5/. Matakiewicz nadzwyczaj ruchliwy, inteligencya słaba, ale był wszędzie, przytem pieniądze płynęły

na równi z piwem jak woda. Wykradanie naszych kartek ogromne głównie przez księży, kartek Witosa nie odbierali, bo bali się, ludowcy ~~[illegible]~~ chłopi bardziej śmieli więc z nimi księżom nie dało się wiele zrobić. W każdym razie kartek z Łuką było 3 razy więcej napisanych aniżeli ~~p~~ znalazło się w urnach. Ja osobiście liczyłem tylko na ściślejsze wybory między Łuką a Matakiewiczem bo wtedy chłopi byliby poszli za Łuką.

Nie stawiać kandydata w okręgu też nie można było, wydatki nie były wielkie, zaledwie przeszły kwotę 2000 kor. Teraz chłopi żądają organizacji i robota pozostała tylko ludzi, ja przeprowadzam się do Krakowa, więc już tutaj nie będę mógł pracować.

Resztę pieniędzy wspomogłem Tertila, który bardzo tego potrzebował, z własnej kieszeni dodał zaliczkę 500 koron bo całe wybory kosztowały 2000 koron.

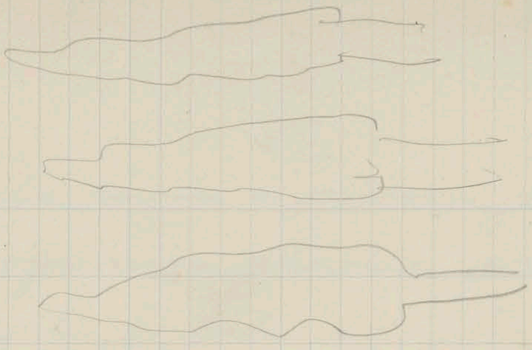
Dr. Tertil też przesłał 400 Maksymowi, którego kwity dołączam.

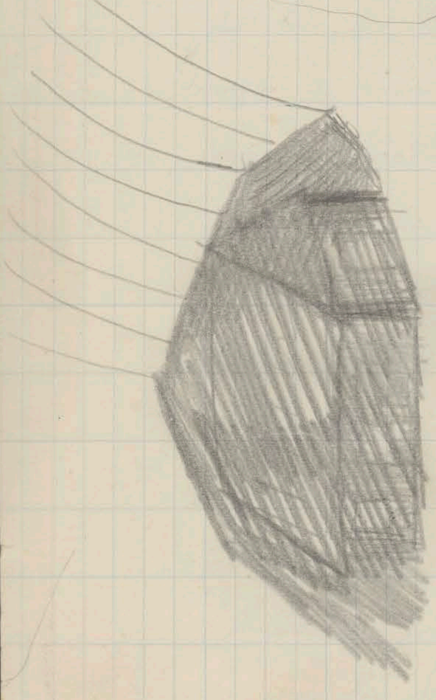
Kończąc to sprawozdanie łączę wyrazy głębokiego szacunku i czci

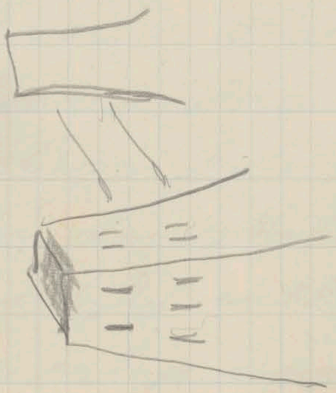
Heitzman

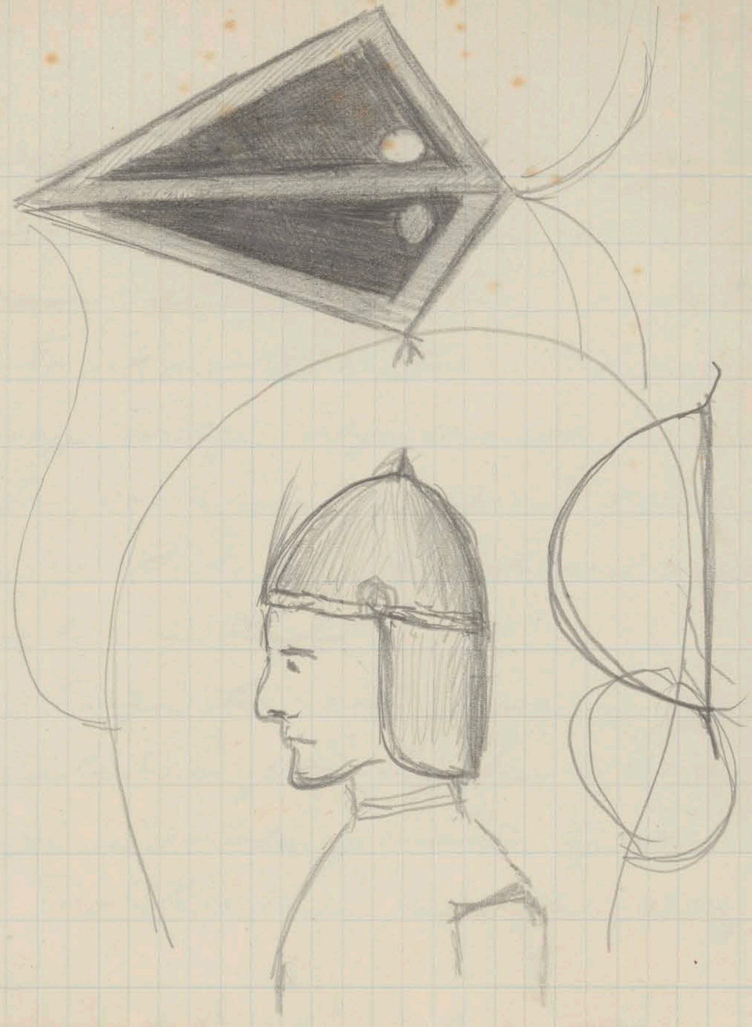
Tarnów 2 lipca 1911

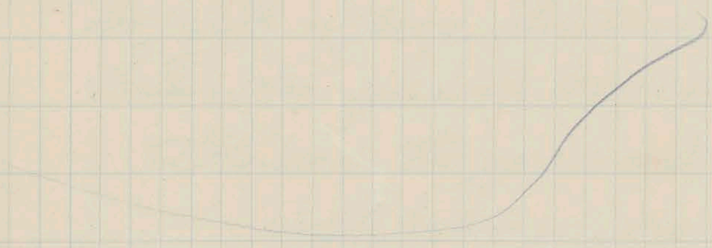
774

W

775

(217)

Rachunek okręgu

Jazda do Zakliczyna 24/4	4 kor	14 hal.
" do Borzęcina	28 "	20 "
Jano Pierdasowi stałemu agitatorowi który potem zdradził	20 "	—
Łuce na robotę w Zakliczyńskiem	100	—
Solakowi na robotę w Borzęcinie	30 "	—
Jazda do Korzyc małych	1 "	34 "
Telegram do Łuki	1 "	48 "
Jazda do Tuchowa	1 "	20 "
Nytce akademikowi na robotę	20 "	— "
Łuce	100 "	—
papier i t. d.	— "	52 "
Cholewińskiemu zwrot wydatków	2 "	—
Jaworzyńskiemu technikowi zdradził na rzecz Matak.	20 "	—
Nytce	1 "	—
Bombie na robotę w Lisio-górskiej parafii	50 "	—
Wydatki z powodu pertraktacyi z Wolfem	1 "	54 "
Jazda do Zakliczyna	5 "	10 "
Łuce 24/5	100 "	—
Nytce	10 "	—
Ładwikowi z Trzemesnej	25 "	—
Obalowi z Łękawicy	25 "	—
Witkowi ze Śmigna	15 "	—
Jasnule z Pawęzowa	15 "	—
Małeckiemu z Lisiej Góry	5 "	—
Pawłowi Nytce z Zazamcia	25 "	—
Czarnyce z Korzyc małych	25 "	—
Bombie	40 "	—
Nytce	60 "	—
Czarnyce	20 "	—
Pierdasowi	60 "	—
Małeckiemu	20 "	—
Olechowi akadem. ugodzonemu przez p. Hordyńskiego	100 "	—
Odezwy wyborcze	85 "	—
Pierdasowi przez Lindego	40 "	—
Zwrot Lindemu, który dał Łuce	200 "	—
Olechowi zwrot wydatków do Trzemesnej	2 "	40
Lindemu zwrot dane Łuce	200 "	—
Bombie	80 "	—
Witkowi i Małeckiemu	25 "	—
Stampilie wyborcze	115 "	78 "
Jazda do Lisiej Góry na wiec	12 "	16 "
" do Zakliczyna	3 "	72 "
Łuce	300 "	—
razem	1995 kor	58 hal.

776

	z przeniesienia	1995 kor 58 hal.
Olechowi zwrot wydatków do Pleśnej		1 . 76
" " " do Borzęcina		8 . 16
" " " do Mesznej i Lubczy		12 . 18
Misiągowi z Buchcic		10 . —
Stachurze i Mietelskiemu z Kobierzyna		40 . —
Olechowi do Szynwałdu		8 . 90
Bombie		50 . —
Pierdarowi		60 . —
Żmudzie z Dąbrówki infułackiej		20 . —
Rymarowi zwrot wydatków do Borzęcina		5 . —
Olechowi do Mesznej i Borzęcina		5 . —
Wysyłka l. „Ojczyzny"		11 . —
Olechowi na podróż powrotną		20 . —
Nytce zwrot		6 . —
Wydatki sekretarza porto, marki, itd.		29 . 97
	razem	2284 kor 95 hal.

Rachunek wyborów w mieście

Tertilowi		500 kor. —
" 17/6		1000 . —
Sadowskiemu zwrot wydatków na kolei		15 . —
	razem	1515 kor.

Rachunek Makrysia z Dąbrowy

Miękini dla Makrysia 17/6		200 kor
Ternerowi i Masłowskiemu agitatorom Makrysia		40 .
Lindemu zwrot danych Ternerowi i Masłowskiemu		20 .
Jarorzowi na jazdę i agitację w Radomyślu		100 .
Makrysiowi		50 .
Lindemu za telegramy		6 . 05 hal.
	razem	416 kor 05 hal.

Zestawienie

powiat	2284 kor. 95 hal.
miasto	1515 . —
Dąbrowa	416 . 05
pozostało w gotówce	84 . —
razem	4300 kor. —

Otrzymałem	400
od Lindego	400
przesyłka	2000
"	1500
razem	4300

resztę zwracam przekazem

Heitzman

XV

XVI

XIII

(217)

7/16

XVII

~~XIV~~

Chr: (218) - (222)
Str.: 777 - 800

Chrzanów.

N 2:3

Krzeszowice 4/8 911

Wielmożny Panie Prezesie!

Prof. Grabski umówił się z ks. Stojałowskim, że postawiony będzie na wstępie okręgu chrzanowskim. Na tej podstawie zrobiłem przygotowanie wiejskich zebrań i robię je ciągle ze skutkiem bardzo dodatnim. Ks. Stojałowski nie oświadczył się jeszcze za mną - ale jest zupełnie neutralnym.

778

Gdyby Ksiądz odłożył moje zastępstwo – to przepadłyby wpłacone pieniądze. – Zwracam się do Jaśnie Pana Greena z prośbą, aby raczył napisać do Starostwa (Biała) i poprzeć moje usiłowania. Nie wątpię, że Ksiądz nie odmówiłby poparcia w odpowiedzi na list Jaśnie Pana.

Jeżeli Ksiądz będzie po,

Mimo przerwania dotąd
nostalgja — to i tak
stanie się bardzo wielkie,
bo pozwoli bardzo i
czynić dla siebie ludzi.
Tak i pisane będą, aby
stowarzyszenie udzieliło
mi pomocy finansowego,
bo długo nie wytrzymam.
Przy pracy i pomocnic
umysłowo jest do przyjęcia.
Prace obce będą intere-
sujące i sam sobie dam
rady. Proszę tylko o to,

780

takiej [illegible] na
księdza i o pomoc
finansową.

Łącze wyrazy głębokiego
poważania

Jasten Zabłoczyński

Kraków - Jędrichów [illegible]
l. 3.

Chrzanów

1/781

(219)

– 126

Chrzanów dnia 8. maja 1911. r.

Jaśnie Wielmożny Panie Professorze
i Czcigodny Prezesie!

Pisałem do JWPana Prof. Grabskiego i mimo usilnej prośby o jak najrychlejszą odpowiedź – dotąd jej na list wysłany 27/IV. 911. nie otrzymałem. Przypuszczając tedy, że albo Czcigodny Prezes naszej Komisji organizacyjnej czasu obecnie nawet na kilka słów odpowiedzi z powodu zajęć „wyborczych" nie ma i dlatego nie odpisuje, albo też zupełnie Go nie ma we Lwowie, ośmielam się zwrócić niniejszem wprost do JWPana Prezesa z gorącą prośbą o możliwie rychłą a wyczerpującą i stanowczą odpowiedź w następujących sprawach:

I^mo Około 20. Kwietnia br. był u mnie jako u męża zaufania naszego stronnictwa p. Tadeusz Tabaczyński, który oświadczył mi, „że
„między stronnictwem naszem a Ks. Prałatem Stojałowskim stanęła
„umowa – na mocy której Ks. Stojałowski zgłosi swą kandydaturę
„na posła prócz w bocheńskiem także i w naszym okręgu, i w razie
„uzyskania tych dwóch mandatów – chrzanowski odstąpi narodowemu
„demokracie, i że na tego zastępcę posła w chrzanowskim okręgu, któremu
„Ks. Stojałowski mandat swój odstąpi – desygnuje Stronnictwo nasze
„p. Tabaczyńskiego", – i który zapytywał mnie o szanse i ewentualne poparcie członków naszego Koła. Nb. bez porozumienia się z tymi członkami nic stanowczego p. Tabaczyńskiemu nie przyrzekałem, wyraziłem tylko nadzieję, że zapewne nasi „naszego" poprą choćby nie względami „wszechpolskimi" to bodaj osobistymi. –

Otóż – jeżeli rzeczywiście układ taki między Ks. Stojałowskim a naszem Stronnictwem zawarty został – to pozwolę sobie wyrazić przedewszystkiem zdziwienie, że do tego czasu ani p. Prezes tutejszego Koła naszego ani ja jako mąż zaufania stronnictwa oficyalnie o tem ze strony Szanownego Zarządu Głównego Stronnictwa ani słówkiem powiadomieni nie zostaliśmy, ani też Koło nasze wezwanem nie zostało do oświadczenia się za desygnowanym na zastępcę Księdza Stojałowskiego kandydatem Stronnictwa

./.

względnie - do wyrażenia swego zbiorowego w tej sprawie zdania. Jakkolwiek bowiem Koło nasze w ostatnim roku istniało i dotąd istnieje właściwie „na papierze" - to jednak należy doń kilku poważnych i dzielnych i nawet wpływowych ludzi - a nawet w ostatnich czasach - prawdopodobnie pod wpływem wrażanej na nas Wszechpolaków nagonki „budzić się ono zaczyna" i może uda się nam na nowo i stale Koło to zorganizować. W tym celu i w celu wysłuchania opinii i wskazówek JWPana Prezesa względnie Szanownego Zarządu Głównego naszego Stronnictwa odbędzie się w Chrzanowie w sobotę dnia 20. bm. poufne zebranie członków i sympatyków Stronnictwa naszego z powiatu chrzanowskiego, na którem to zebraniu zorganizujemy na nowo Koło, wybierzemy nowy Zarząd i jakiś plan działania utworzymy. Ażeby zaś w sprawie wyborów zwłaszcza (w naszym powiecie wyb. okręgu) zająć należyte stanowisko - wiedzieć musimy dokładnie to - czego w dziennikach pisać nie można, wiedzieć zwłaszcza napewno musimy, czy i jaki układ między Stronnictwem naszem a Księdzem Stojałowskim zawarty został (odnośnie do wyborów w dal. okręgu .... albowiem .... o czem bardzo poufnie się dowiedzieliśmy i o czem również - poufnie JWPana Prezesa powiadamiam - wybiera się, czy już nawet wybrała się od tutejszych „posłańców" deputacya do Ks. Stojałowskiego w celu skłonienia Go do cofnięcia kandydatury w naszym okręgu). Chcemy przeto i musimy stanowczo wiedzieć, jaki jest właściwy stan rzeczy, tem więcej, że już obecnie kolportowane są u nas pogłoski nb. ze strony, której na tem zależy - jakoby Ks. Stojałowski już zdecydował się cofnąć swą kandydaturę tutaj - co byłoby równoznacznem z przejściem Ks. Stojałowskiego - na naszym przynajmniej terenie - do obozu nam przeciwnego - do osławionego „bloku antywszechpolskiego". Pogłoski te oznaczają w każdym razie nic co innego - jak że Ks. Stojałowski uważanym jest przez te sfery jeżeli nie za najgroźniejszego - co „może" -

że za „bardzo groźnego" – co „z pewnością" – przeciwnika i kontrkandydata,
i co odpowiada zupełnie istotnemu stanowi rzeczy w powiecie; –
jeżeli więc kandydować u nas będzie, to prawie napewne – jeżeli tylko
bodaj trochę sam po okręgu „pojeździ" – mandat zdobędzie, który
według niektórego układu przypadłby narodowemu demokracie,
nb. o ile ten także wyborców sobie zjedna; a choćby nawet ks.
Stojałowski mandatu tutaj nie zdobył, to jednak, gdy koło nasze
za nim się oświadczy i za jego dostępną walczyć będzie, nie przy-
niesie to żadnej ujmy dobremu imieniu, jakie bądź co bądź
nasi wszechpolacy nawet u swych wrogów politycznych mają, podczas
gdy walka za ks. Stojałowskim, gdyby on – czego nie przypuszczam –
dał się skłonić przez przeciwników do porzucenia tylko kandy-
dowania a rzeczywistego wstąpienia – i opinii naszej by zaszkodziło,
i każdego z nas z pewnością w stopniu najwyższym by ośmieszyło,
bo wtedy rzeczywiście mogliby nasi przeciwnicy słusznie z nas naigrawać się,
że śmy się na dudków wystrychnąć pozwolili." — To jedna sprawa.
II° Jak już w liście do JWP. Prof. Grabskiego z d. 24/IV wsp. pisałem –
p. Ziembiński – właściciel drukarni w Chrzanowie – postanowił wydawać
na czas wyborów „Tygodnik chrzanowski" w 10.000 egzemplarzy, w myśli
utrzymania pisma i po wyborach choćby w bardzo zmniejszonym
nakładzie (700–800 egz.) i że zwrócił się do nas tj. wszechpolaków,
abyśmy utworzyli komitet i pismo to objęli. Koszt druku 10.000
egzemplarzy (co tydzień) ~~kosztowałby~~ wynosiłby ± 200. kor. razem przez czas
wyborów około 2000 kor. – później pismo utrzymałoby się samo.
Ponieważ dotąd nie otrzymaliśmy w tej sprawie odpowiedzi i
zapewnienia jakiegokolwiek poparcia, przeto dotąd żadnego
komitetu nie utworzyliśmy i p. Ziembiński wydaje pismo sam;
Proszę tedy bardzo o łaskawą odpowiedź, czy możemy liczyć bodaj
z początku na jakiekolwiek poparcie – sądzę że 10000 nie będzie
potrzeba nakładu – że wystarczy 2–3 tysiące na czas wyborów – co
kosztowałoby około 80 koron za numer i że pismo samo później –
nb. jeżeli będzie porządnie prowadzone – się utrzyma – nie wątpię,
ludność bowiem w całym powiecie uznaje potrzebę lokalnego pisma –

784 4.

./.

i mam to przekonanie na podstawie trzechletniego doświadczenia z dawnym „Tygodnikiem chrzanowskim”, do składu redakcyi którego należałem – ugruntowane, że pismo – jeżeli tylko będzie szczerze narodowo-polskiem i demokratycznem – niezależnem ani od ck. Starostwa ani od Rady Powiatowej – (jak dawny „Tygodnik”) – „pójdzie” z pewnością, a jeżeli mamy myśleć o odegraniu jakiejkolwiek bądź trochę poważniejszej roli w powiecie naszym jako „wszechpolacy” jeżeli chcemy by idea nasza wsiąkała w krew i soki tutejszego ludu i mieszczaństwa – ba nawet i inteligencyi – nie powinniśmy opuścić tej sposobności ujęcia pisma powiatowego w nasze ręce, bo że je ujmie kto inny w ręce i wówczas przeciw nam z pewnością skutecznie walczyć będzie – gdy my tego nie ujmiemy – to nie ulega wątpliwości. A powiat nasz kresowy, narażony na zalew germanizmu i socyalizmu jako przemysłowy – obrony potrzebuje. Organizuje tę obronę i jak dotąd bardzo dzielnie w duchu polskim narodowym Stowarzyszenie chrześcijańsko-socyalne, zdobywa ono krok za krokiem teren i wpływy – życzę mu rozwoju tu u nas, bo działa uczciwie, ale chcielibyśmy, byśmy też równolegle z niem działać i coś zdziałać mogli. Będzie to możliwe jedynie przy poparciu Szanownego Komitetu Głównego, który – jeżeli zdaje sobie sprawę z tego czem jest powiat chrzanowski, czem jest całe zagłębie Krakowskie – ~~tu~~ chyba wszystkie siły na poparcie pracy naszej tutaj obrócić winien. – Prawda walczycie Panowie na wschodzie przeciw Rusinom broniąc – i skutecznie 1½ miliona ludu polskiego od

str 3 rutenizacyi – a zapominacie Panowie, że na nas idzie nawała germańska, że co Niemcy zdobędą teraz, to do Polski nigdy nie wróci, nie widzicie, że Kraków! jest już zagrożony, że z Rusinami stokroć łatwiejsza walka niż z Niemcami i Czechami, a

miesiące – a lata mijają. a nasz Zarząd Główny nie zatroszczy się o to, co się nas dzieje, na nasze prośby nawet nie odpowiada. Utworzono „biuro Stowarzyszenia na zachodnią Galicyę” w Krakowie jeszcze w zimie – i znowu kilka miesięcy minęło – i co zrobiono? Robotnicy nasi sami domagali się jakiejś pomocy prosili się o zorganizowanie ich – o „działanie” – obiecano im że za dwa miesiące – że „w maju” zacznie się ta działalność organizacyjna – rozwiązano tymczasem parlament, przyszedł okres wyborczy – a z nim blok antywszechpolski – no i cała akcya poszła ad calendas graecas co najmniej – jeżeli wogóle nie będzie zbyteczną; bo kto inny szczerzej i skuteczniej robotników zorganizuje, kto inny zamiast frazesów da im „czyny”! Nie winicie Panowie nas tutaj, bo nas jest tylko garstka i ta garstka wszędzie pracuje, nie ma Towarzystwa polskiego – nie ma inteligencyi w powiecie, gdzieby członkowie nasi, tych zaledwie kilkunastu ludzi nie pracowało – dajemy swój czas i pracę i te grosze na jakie nas stać, między nami nie ma bogatych, którzyby mogli pracę naszą w Kole n. t. jako takiem finansowo poprzeć: my nawet nie możemy sami utrzymać „Tygodnika”, a ponieważ pracuję już blisko 15. lat w powiecie znam dobrze tut. stosunki i wiem jak ta działalność w myśl naszego programu jest potrzebną, przeto zwracam się raz jeszcze do Szanownego Zarządu Głównego na ręce i za pośrednictwem JW Pana Prezesa z gorącą prośbą o poparcie – w szczególności o wskazówki co do pierwszej sprawy a zapewnienie nam jakiejś subwencyi na objęcie wydawnictwa Tygodnika co do drugiej sprawy, której to Tygodnik w naszem ręku stokroć więcej

w naszym duchu i dla naszej idei działać potrafi, aniżeli „Ojczyzna" – bo „Ojczyzny" nie będzie czytać u nas ani ludowiec, ani socyalista, ani postępowy demokrata, ani żyd, ani konserwatysta ani żaden nawet i nasz „inteligent" – a „Tygodnik chrzanowski" w powiecie chrzanowskim będą czytać wszyscy, do utrzymania zaś pisma potrzeba około 300 prenumeratorów, ogłoszenia zapłacą resztę – i jeżeli będziemy mieli zapewnione poparcie na bodaj parę miesięcy – mam to przekonanie, że pismo nie upadnie. –

Kończę już ten list – quasi memoryał en miniature – i przepraszam JWPana Prezesa że Go tak długim listem śmiem molestować, lecz czynię to raz ostatni, więcej już ani JWPana Prezesa molestować – ani u Szanownego Zarządu żebrać poparcia nie będę – proszę tylko o wyraźną i stanowczą odpowiedź. Jeżeli Panowie zachodnią Galicyę zostawicie Prawicy narodowej, ludowcom i chrześcijańsko-socyalnym z jednej a socyalistom z drugiej strony – to raczcie nam – przynajmniej co się tyczy naszego powiatu (powiatu tylko – nie okręgu – bo my chcemy działać nie „podczas" i „dla" wyborów tylko) – jasno to powiedzieć – a wówczas w dniu 20. b.m. rozwiążemy naszą organizacyę i pozostawimy naszym członkom do woli ofiarowanie swej pracy tam, gdzie się rzeczywiście pracuje, gdzie się nie tylko obiecuje – lecz widzi się coraz nowe placówki zbożnej narodowej pracy. Ideę wszechpolską – zanim jeszcze stronnictwo wszechpolskie jako takie się utworzyło – ukochałem gorąco – i co do mnie – z pewnością „wszechpolakiem" dopóki żyć będę – być nie przestanę – ale nie mogę gwałtem trzymać w organizacyi i do niej przynaglać ludzi działaczy, których

na kiedykolwiek skierowane do mnie pytanie: „co robi Koło dem.-narodowe w powiecie chrzanowskim?" odpowiadać muszę: „nic! zbiera groszowe wkładki na pokrycie dawnych długów!" (zaliczka Dr. Związku Zawadzkiego podczas strajku górników i hutników w Sierszy i Kru[illegible] – dotąd nie zwrócona, pieniądze na ten cel pożyczył Komitet powiatowy u prywatnej osoby – a choć to było nie wiele, bo zaledwie 100 kor. to jednak na naszą kasę ciężar był ogromny.)

Niech Szanowny Komitet Główny zrozumie położenie moje i położenie najchętniejszych do pracy i najsumienniejszych [?] w Towarzystwach etc. członków Koła – niech zrozumie, że prawie wszyscy ci członkowie zależni są w swych stosunkach życiowych od przeważnie niechętnych a często wrogich idei naszej i stronnictwu naszemu czynników – niech z drugiej strony zrozumie, że ciężkim grzechem stronnictwa wobec narodu będzie dalsze lekceważenie tutejszych stosunków, lekceważenie niebezpieczeństwa jakiem grozi nam tutaj zalew germański, lekceważenie strat jakie niemal dzień każdy na naszym terenie odwiecznej walki przeciw germanizmowi sprawie polskiej przynosi – a wówczas – słów powyższych i powyższego przedstawienia rzeczy nie będzie uważał za przesadę – wówczas – może nie będzie zwlekał z udzieleniem naszym tutaj posterunkom jak najszybszego poparcia. –

Kończąc ten list – raz jeszcze J.W. Pana Prezesa za długość tegoż przepraszam i łączę　　Cześć i pozdrowienie

Dr Kazimierz Węgnarowski [?]

P. S. O jedno jeszcze J.W. Pana Prezesa proszę – a mianowicie by raczył wpłynąć na Redakcyę Słowa Polskiego, aby była łaskawą przyjmować nasze korespondencye i drukować je w dzienniku – wrogie nam dzienniki korespondencye od „naszych" i „nie naszych" natychmiast drukują – a nasze „pismo" na zapytanie autora, dlaczego dwie jego w ostatnich miesiącach wysłane korespondencye z Chrzanowa nie zostały umieszczone – nawet nie raczyło odpowiedzieć. I to ma zjednywać zwolenników kierunku!? i zachęcać do wysyłania korespondencyi?? Chyba nie. – Dr K. W. [?]

488

odp. 17/5
[illegible]

Chrzanów 17/5. 94.

789

220

Czcigodny Panie
Prezesie!

Dotąd na list mój z d. 8/5. 94.
nie otrzymałem odpowiedzi - mimo
iż o nią tak bardzo prosiłem. Czy
jej wogóle nie raczy ~~[illegible]~~ Obywatel
Prezes nam udzielić i czy stosownie
do tego co pisałem - mam postawić
w dniu 20. bm. wniosek na rozwiązanie
organizacyi tutejszej „przekreśliwszy"
porządek dzienny - który dołączam?
Raz jeszcze śmiem prosić o łaskawą
odpowiedź w paru bodaj słowach przed
dniem 20 bm. i załączam wyrazy wysokiego
szacunku

Cześć i pozdrowienie
K. Wajnarowski

adres:
Dr. Kazimierz Wajnarowski
Chrzanów.

792

Kraków 26. V. 1911.

Wielmożny Panie Prezesie!

Odnośnie do polecenia porozumiałem się z Komitetem miejskim w Chrzanowie i ten popiera moją kandydaturę na zastępcę. W Okręgu pracuję bardzo usilnie i możnaby mieć nadzieję zdobycia tego mandatu, gdyby nie stanowisko Księdza Stojałowskiego, który ciągle wysuwa Białkowskiego na zastępcę, wbrew umowie.

Mogę teraz śmiało powiedzieć, że po 30 wiecach ja zdobywam

794

mandat dla Stojałowskiego,
bo zamiedbamy przez Stokandla
okręg nie był taki Łatwy, jak
się z początku zdawało. Jeżeli
więc mandat będzie, to będzie
to moją wyłączną zasługą, bo
ks. Stojałowski prawie nic nie
robi. Wysuwanie Białkowskiego
utrudnia tylko robotę. Dlatego
też proszę aby J. W. Pan Prezes
zechciał ostatecznie wpłynąć
na ks. Stojałowskiego w tym
kierunku, aby ogłosił w Wieńcu

i Pszczółce moją kandydaturę na zastępcę. Sądzę, że powaga p. Teresa wystarczy i nakłoni go ostatecznie do decyzji. Przecież musi zachować umowę z naszym stronnictwem i powinien wypełnić dane słowo. Niebezpieczeństwo takiego załamania opinii co do zastępstwa, jest wielkie, bo część wyborców stanowczo powiedziała mi, że jeżeli ja nie będę zastępcą, to oni

796

na księdza głosować nie będą.

Proszę o jak najszybszą interwencję, łączę wyrazy głębokiego poważania

Tadeusz Tabaczyński

Adres ks. St. Stojałowskiego „Biała"

Chrzanów dnia 12/6. 911.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Dziękuję przedewszystkiem najuprzejmiej za ostatni list JWP. Prezesa – a przesyłając na ręce JWP. Prezesa załączone pismo z załącznikami upraszam o parę słów odpowiedzi jak właściwie obecnie rzecz się ma z układem z Ks. Stojałowskim i jak my wobec załączonych odezw i stanowiska „Wieńca i Pszczółki" zachować się mamy.

Cześć i poważanie
gły
A. Zamoński

800

XVIII

XII

222

800

XIX

XX

Nr: (223) - (234)
Str: 801 - 840

Nowy Sącz

6:6.

XX

N Sącz

1/4 - 19/6

N

Kraków 1/4 1911 801

(223)

Poufne

Jaśnie Wielmożny Panie,
Prezesie!

Nie mogąc w najbliższych paru dniach być we Lwowie, a uważając, że sprawa, o której chcę mówić, jest bardzo pilna, wybieram drogę piśmienną.

Proszę o łaskawe rozważenie w komitecie wykonawczym stronnictwa, czy nie mógłbym kandydować do parlamentu w N. Sączu w miejsce Germana.

Powody, które mnie do rzucenia tej myśli skłoniły są:

1.) chciałbym pracować inaczej jak przy kolei, - w parlamencie,
2.) w Krakowie kandydatura moja jako endeka nie miałaby żadnych szans,
3.) w N. Sączu liczę na kolejarzy

802

i kilku wpływowych osób.
Jutro będę w Sączu dla dokładniej-
szego zbadania sytuacyi.
Na razie kończę wyrażeniem praw-
dziwej czci i poważania

Dr M. Starzewski

N

803

Kraków, d. 15. IV 1911.

(224)

N Sącz

Wielce Czcigodny Panie Prezesie!

Dla braku czasu, przystępuję bez wstępów do rzeczy:

Sytuacya w okręgu miejskim Nowy Sącz, Stary Sącz, Nowy Targ:
Kandydaci: German, – socyalista (Dr Marek) – Dyrektor Kolei Zborowski.
German jest gwałtownie popierany środkami uczciwymi i nieuczciwymi przez Bobrzyńskiego; starosta w Nowym Sączu Germana nie lubi i popierać nie chce ale musi; to samo burmistrz Barbacki, którego syn służy

/

804

w Namiestnictwie. Urzędnicy i cała inteligencya w Nowym Sączu są stanowczo przeciw Germanowi. Część Żydów mniej więcej połowa, pójdzie za nim, o ile będzie zmuszona silną presyą ze strony władz. W Starym Sączu i Nowym Targu garstki zwolenników Germana śmiesznie małe.

Wobec tego stanu rzeczy, nie ulega kwestyi że w razie kandydatury Germana i socyalisty, ten ostatni zwycięży. Informacye moje polegają na sumiennem zbadaniu sprawy osobiście i przez zaufanych. O tym stanie rzeczy wie minister Głąbiński,

a także Bobrzyński. Jeśli Bobrzyński mimo to będzie popierał Germana, i nie dopuści poważniejszego kandydata, to kraj będzie swemu Namiestnikowi zawdzięczał utratę jednego mandatu polskiego na rzecz socyała. Jedyny ratunek tego posterunku to postawienie kandydatury p. Zborowskiego, za którym w Nowym Targu i Starym Sączu pójdą wszyscy, a w Nowym Sączu cała inteligencya, znaczna większość żydów, nawet syonistów, wielu mieszczan, prawie wszyscy kolejarze, z wyjątkiem najczerwieńszych, a nawet socyaliści (naturalnie nie wszyscy) zwłaszcza

806

rzę w razie kandydatury Zborowskiego zamiast Marka, stanie prawdopodobnie inny mniej znaczny „zählkandidat". Niestety, Zborowski do tej chwili stanowczej decyzyi nie powziął, bo z jednej strony liczy się trochę z wrogiem mu stanowiskiem Bobrzyńskiego, z drugiej zaś strony nie jest pewnym eventualnego poparcia go przez Radę Narodową. Byłoby zatem niezbędnie potrzebna, wywrzeć kontrpresyą przeciw Bobrzyńskiemu, postarać się o zapewnienie poparcia Zborowskiego przez Radę Narodową, eventualnie przez uznanie dotyczącego okręgu jako narodowo zagrożony, a wreszcie byłoby koniecznem

807

ażeby p. Głąbiński, lub jaka inna poważna osobistość w Kraju, ewentualnie Rada Narodowa – wywarła pewien nacisk na Zborowskiego, aby kandydaturę swą stanowczo zgłosił. Nadmieniam, że Zborowski jest „dzikim" o przekonaniach wyraźnie narodowych i demokratycznych i że jest wypróbowanym sympatykiem endecyi. Prosząc w końcu o uważanie całej tej sprawy za nader pilną, kończę życzeniem Wesołych Świąt dla Wielce Czcigodnego Pana Prezesa i Jego Przezacnej Rodziny

szczerze oddany

Dr M. Starzewski

809

225

Lwów 14/5
Franciszkańska 12.

N

Wielmożny Panie Prezesie

Na wtorek 16go zwołano listownie w N. Sączu poufną naradę grona najściślejszego tamtejszych działaczy N.D.

Byłbym zobowiązanym aby JWPan Prezes od siebie słów kilka, albo wprost tam do kogoś na piśmie – albo w rodzaju glejtu kilka słów podobnych łaskawie do powiedzenia tu pod mym adresem przysłać raczył.

Łączę wyrazy głębokiego poważania

Dr Juliusz v. Bandrowski

N

Nsącz 17-V 911

811

226

Wielmożny Panie!

Na posiedzeniu Komitetu S.N.D. z dnia dzisiejszego polecono mi abym raz jeszcze przedstawił sytuacyę wyborczą.

Sprawa ma się tak – jest obecnie dwóch kandydatów – z jednej strony Dr German – forsowany przez sfery rządowe – magistrat i Kachał a z drugiej Dr Marek adwokat który ma silną partyę socyalistów a co najważniejsza ogromną ma

812

agitatorów — dość sympatyków
między inteligencyą, która uwa-
żając go za porządnego człowieka -
i dziś partyę socyalistyczną ży-
dowską.

Rozchodziło by się więc czy mamy
w ogóle stawiać Kandydata naszego?
Nie ma co kryć że szanse nasze
są więcej jak małe — nie mamy
ludzi do agitacyi i do pracy, bo
stronnictwo nasze skupiające nie
liczną inteligencyę nie może znale-
źć ludzi którzy bez narażania swego
bytu — mogliby się zająć o [illegible]

agitacyi wyborczej – mówiły mamy
opinię na żydów bo ci podzielą się tylko
na 2 partye – jedna pójdzie za rzą-
dem – druga za socyalistami – mówimy
więc stanąć trochę inteligencyi – tro-
chę ludzi z klas niższych – jeżeli aby-
śmy dowiedli zwycięstwo to nie
ma mowy na to się wszyscy godzą
Tarnowie więc obawa że wysunięcie
kandydatury z naszej strony – może
osłabić i tak nie tęgie stanowisko
Dr Germana i przysłużyć nam mo-
że to za wszystkie warcholstwo – obli-
czone na utrącenie Germana –

814

z niewiedzy partyjnej i ułatwienie w uzyskaniu mandatu socyaliście.
Prosimy o dokładne powiadomienie sprawy z tem że kładziemy raz jeszcze nacisk że szanse ~~zgoła~~ wogóle naszego kandydata mają widoki minimalne – a zwycięstwa prawie żadne –

Czy więc warto wogóle poświęcić dużo pracy, **pieniędzy** i narazić się na miano warchołów – inna jest rzecz że przystosujemy się do uchwały Komitetu głównego –

Za Komitet S. N. D.

Z poważaniem

D. Pilinski

20.5.1911

815

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. der Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.

Урядові дати в заголовку телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (вглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надіслання: 3680

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані її до переслання або доручення.

lwow trzeciegomaja 5 dr

pawlikowski =

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано в ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dnia / дня ... / ... 191... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через

Nr. / L. / Ч. nowysacz 962 11 20 4 s = gegeben am / any dnia / даний дня ... / ... 191... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

przyjezdzam niedziela rano sprawa wazna = dudzinski .+

(D.-poln.-ruth.) (1910.)

816

817

(228)

[illegible]
25/II 914.

Jaśnie Wielmożny
Panie Prezesie!

Ze źródła b. miarodajnego otrzymałem w tej chwili następujące wiadomości: Wysunięcie [illegible] listy kandydatów do Dr Lhermanna [illegible] z M.t., a w [illegible] dyrektor adw. z M.t. do kandydatury tej żadnych uwag. Pewien [illegible] następujące rzeczy: Dr Lhermann i dyrektor byli wspólnie i jadą do Lwowa do [illegible] centralnego komi-

818

[illegible], gdyby [illegible] pa-
dają na kandydata na-
[illegible], natomiast kan-
dyd. [illegible] w [illegible]
[illegible] na rzecz [illegible],
a nie [illegible] [illegible]
na rzecz [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] o [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible].

W [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible] [illegible]
[illegible]-[illegible] [illegible]
[illegible] w [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]!

[illegible] [illegible] na [illegible]
[illegible]. Mam do [illegible]
[illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible].
[illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] od [illegible] do [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cześć i pozdrowienia

[illegible]

N

821

29/5

(229)

Jaśnie Wielmożny

Panie Prezesie!

Mam następujące wiadomości: Lehman był w sobotę i w niedzielę we Lwowie. [illegible] on z [illegible], co do zapewnienia [illegible] za poparcie jego kandydatury [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]".

Ma to być mowa o Radzie i [illegible], kto-

822

823

[illegible]

824

[illegible], [illegible] tęsknimy
[illegible] i [illegible]. O tem
[illegible] i [illegible]
[illegible], gdzie [illegible]. –
Dołączam załączone,
nie [illegible] [illegible] jak
[illegible] [illegible].

Cześć i pozdrowienia

[illegible]

[illegible]
29/5-915.

Jeśli zechcecie [illegible]
nie mam się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
o [illegible] [illegible] o [illegible]
[illegible] i [illegible].

5.6.1911

825

(30)

Nowy Sącz

5/6

Jaśnie Wielmożny
Panie Prezesie!

Składam pobieżny raport z okręgu wyborczego w naszym okręgu.

Udało się wydobyć [illegible] kandydaturę przeciwko ks. [illegible] z Krynicy. Kandydatem jest pewien nauczyciel z Grybowskiego powiatu. Liczymy, że odbierze przeciwnikowi około 1000 głosów. To trochę kosztowało.

Podaję tabelkę punktów wyborczych wraz z uproszczoną nazwą miejscowości i liczbą głosów dla każdego kandydata. [illegible] musimy się ograniczyć tylko do powiatu [illegible]. Z grybowskiego nie mam żadnych pewnych danych. Kandydują tam Czelusta(?) i Świątkowski. Świątkowskiego nie zwalczamy, bo obiecał wstąpić do nas w razie wyboru. Jakoby tylko że prawdopodobnie padnie. W takim razie będzie popierać nas.

Walka ciężka. Mamy do roboty z dobrze zorganizowanymi w naszym przeciwnikami! [illegible] [illegible] i [illegible] w [illegible]: Pan Potocki przez [illegible] pieniędzy na 14000 K. [illegible]: [illegible] i Czelusta(?) otrzymali po 10000 K. od Stapińskiego. [illegible] grybowski [illegible] [illegible] [illegible] z żydów [illegible] [illegible] i [illegible] za Czelustą(?), a potem oddał nam [illegible] i [illegible] żydów. [illegible] [illegible] [illegible]

pod uwagę w sądzie [illegible]; aby nie mógł za wcześnie przyjść. [illegible] [illegible] wolności prawnie nie mam. Krzyczyński redaguje „Głosu Ludu", wyjdzie nie prędko, odbędzie [illegible] może [illegible] się wyjaśnić; [illegible], który jest z wolnością [illegible], nawet nie [illegible] się pokazać i [illegible] jeden artykuł do gazetki napisać. Tylko Orzelski; jeżdżąc po dłuższej przerwie [illegible] b. w tenże nam pomaga.

Z załączonej tabelki może JWPan [illegible] wyrozumować, czy dalsza robota [illegible] ma sens. Sądzę, że jeżeli [illegible] się rozbije, można będzie [illegible] kupić. Z upadkiem Pana [illegible] i kilku innych [illegible] kandydatów [illegible] na Bednarka. [illegible] [illegible] 1000 głosów.

Jeżeli okaże się, że dalszą robotę prowadzić warto, proszę o wysłanie funduszu około 2000 K. ale bez zwłoki. Teraz czas najważniejszy. ~~[illegible]~~ [illegible]; jeżeli utkwimy – wszystko przepadło.

Zorganizowaliśmy przy każdym punkcie wyborczym 2 komendantów [illegible] [illegible] kami oraz szereg [illegible] do [illegible] komendantów. Trzeba tylko [illegible] środków. Każdy wyborca [illegible] niam, dalszy [illegible] – ale do końca. Komisarze wyborczy [illegible] [illegible] dla nas usposobieni.

Przy nadzorowaniu głosów dla Bednarka [illegible] [illegible] [illegible], dla [illegible] [illegible] [illegible].

Oczekując odwrotnej odpowiedzi i załącznikiem, łączę wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

Cześć i poważanie

[illegible]

N. Sącz 5/6 911.

Okręg wyborczy	Ilość głosów	Bednarek	Myjak	Jan Zaborowski	Bulsiewicz	Inni	
Rożnów	521	250	—	150	—	50	
Przydonica	774	250	—	250	—	100	
Zbyszyce	660	400	—	50	—	100	
Siedlce	552	100	—	250	—	150	
Michalczowa	416	350	—	—	—	25	
Łososina dolna	452	300	—	—	—	50	
Tęgoborze	422	250	—	100	—	25	
Marcinkowice	765	300	—	200	—	50	B. pewni [illegible] [illegible]
Świniarsko	571	250	—	200	—	100	
Dąbrówka polska	568	100	50	140	25	125	[illegible]
Mamajowa	534	400	—	50	—	—	
Paszyn	465	200	—	100	—	50	
Dąbrowa	561	100	—	—	400	—	
Żeleźnikowa	428	100	—	200	—	50	
Zawada	287	150	—	50	—	10	
Maciejowa	293	50	—	—	175	—	
Barcice	465	—	300	100	—	—	Możliwe do [illegible]
Piwniczna	870	300	200	100	50	100	
Łącko	801	—	600	—	—	100	
Zabrzeż	562	—	400	—	—	100	
Jazowsko	677	150	300	50	—	50	Dało by się więcej zrobić
Obidza	461	—	150	—	—	250	pewne do [illegible]
Łomnica	259	50	50	—	50	50	
Gołkowice niem.	379	100	150	50	—	—	
Brzezna	627	100	—	250	—	300	pewne do [illegible]
Rytro	433	—	300	—	—	50	
Podegrodzie	427	—	—	—	—	350	
Olszana	335	—	150	—	—	50	
Muszyna	981	500	?	200	50	100	
Krynica	763	100	—	—	550	—	
Tylicz	572	—	—	—	300	400	
Wierchomla wielka	538	—	—	—	450	—	
Milik	572	—	—	—	450	—	
Około	18790	4600	2650	2200	2500	2485	

Głosowało łącznie około 14485

Inni = Kubicz + Czajo + Macieszek + [illegible] + [illegible] + [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

6.6.1911 (231) 829

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Urzędowe daty w nagłówku telegramów ... dzących z aparatów drukujących tekst o... 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer..., 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ...), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.

Урядові дати в заголовках телеграм, котрі поть з апаратів віддаючих текст друкованими ..., означають: 1. назву уряду надав..., 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя:

5187

lwow trzeciego maja 5 dr

pawlikowski =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані ей до пересланя або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ...

am / dnia / дня ... / ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через ...

nowysacz 217 13 6/6 5 40 = ... aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня ... / ... 191 ... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

list express wyslany przesylka odwrotnie

konieczna = dudzinski ="

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

830

K.K. TELEGRAPHENAMT ✤ C.K. ... EGRAFICZNY ✤

8.6.1911

831

Jaśnie Wielmożny
Panie Prezesie!

Pomimo najszczerszych chęci
[illegible] z [illegible] stron-
[illegible] i [illegible],
jakie do mnie [illegible].
Wczoraj w [illegible] odby-
ło się zgromadzenie wyborców,
[illegible], na którym [illegible]
cofnąłem swoją kandydaturę
[illegible] mandat dla [illegible]
w [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
kandydatury, bo [illegible]
[illegible] było już [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mogą się [illegible]
o mandat z [illegible].

Pani oddawała mi pon-
owne Bednarkowi mi
poczty. obdarowanej
oddawała w [illegible]
[illegible] [illegible] Ciele-
cka: [illegible] [illegible] [illegible]
kartkę; wydanej w
Baranowi; [illegible]
[illegible] [illegible] kartki
zawiadamiające C. i Be-
ka 2 kartki wydałam.
Ciele[illegible] nadesłanych
dam sam lub pocz-
tą. [illegible] [illegible] [illegible]
i nadesłanych kartki
wypełnienia. —
Teraz mamy [illegible]
za wypełnionymi kartkami
które otrzymuje po
wypełnieniu zadania.

[illegible]

834

12/6.1911. 835

Die Daten im dienstlichen Eingange dermittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (взглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: Rodzai:

Eingangsnummer: 684

= lwow dr pawlikowski

trzeciego maja 5=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до переслання або доручення.

C.K. URZĄD TELEGRAFICZNY · TELEGRAPHENAMT

Dienstliche Angaben:
Dopiski urzędowe:
Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. ...

am / dnia / дня ... / ... 191 ... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mitt. / poł. / пол

durch / przez / через ...

{ de nowysacz 493 12 12/6 5 3.- n 191 ... um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag. / poł. / пол.

tarnow sprzedany za syropa jaslo = dudzinski =

836

p

19/6

837

(234)

Jaśnie Wielmożny

Panie Profesorze!

2000 Kor. otrzymałem.
Kontrkandydaci [illegible]
[illegible] gwałtownie [illegible]
[illegible]
[illegible]. Do Zakopanego [illegible]
[illegible] dołączyłem po-
[illegible] 1000 Kor. [illegible]
[illegible]. Obecnie zaan-
gażowałem się [illegible]
na 2000 K. Jeżeli tedy
[illegible] — nie wiem, co
zrobić, bo [illegible] w
położeniu bez wyjścia.
Czy mogę [illegible] na
to, że [illegible]

838

zaopiekowaniu się zamiarami posyłanymi.
Nie pisałem — bo
jestem taki zajęty, że
wypocząć nie umiem,
nie ułożę — nie lubię co
mówić.

Cześć i pozdrowienia
J. Piłsudski

19/6 21 r.

840

XXI

XXII

XV

234

840

XXIII

XVI

Nr. (235) - (239)

Str: 841 - 856

Rzeszów

3:2.

3.4/1911

Rodzina 811 (235)

odp. 4/4 [illegible]

v. [illegible]

Wielmożny i Łaskawy Panie Prezesie!

W Słowie była już ogłoszoną moja kandydatura do Rady Państwa, rachunek bez gospodarza, bo ja nikomu do tej chwili nawet chęci kandydowania nie oświadczyłem. Mam 59 lat, więc ja osobiście na ewentualnym wyborze, tylko straty materyalne i niewygodę ponoszę. Jednak w mieście

nam jest taki stan, że ja sądzę
że nie ściśle patrząc miałbym 70%
głosów za sobą, jeżeli zaś bym nie
kandydował, u nas przeszedłby tylko
kandydat rządowy a więc nam przeciwny.
Jednak wiesz z Brzozowem wybiera
Sędziszów i Ropczyce, a ilość głosujących
tam wynosi więcej jak 1/3 wszystkich
głosów. Tam nie mam wpływu
i wtedy tylko wybór byłby pewnym, gdyby
z jednej strony było pewnem że
Ropczycki starosta niedostanie

nakazu zwalczania mnie, z drugiej
żeby na te miejsca wydać co najmniej
2000 koron
Osobiście ochoty bycia posłem nie mam
a tem mniej ambicyi w 59 roku życia.
Zwracam się więc do Łaskawego Pana
z następującemi pytaniami
1.) Czy stronnictwu naszemu zależy bardzo
na mandacie z Rzeszowa, którego przez
mnie nikt osiągnąć by nie potrafił
2.) Czy stronnictwo nasze, może przez Stasia,
mogłoby wyrobić w namiestn. wskazówkę
dla starosty ropczyckiego, jeżeli już nie
popierania wprost to polecenie życzliwej

844

neutralności

3.) Czy ewentualne koszta w Ropczycach i Sędziszowie, mogłyby być i przez kogo pokryte, bo mnie na to nie stać a i tak z miłości do stronnictwa po za tem więcej jak drugie tyle wydane być musi

4.) Czy i jakich agitatorów mógłby mieć Jabłoński w Rzeszowie Ropczycach i Sędziszowie.

Łączę

Serdeczny uścisk dłoni

Dr Jabłoński

Rzeszów 3/4

8.4.1911 (236) 8415

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 4889

Wny Pawlikowski
3 Maja 25

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до пересилки або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з

auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dni / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittag / poł. / пол. 9/4 9 50

durch / przez / через

Rzeszów Nr. / L. / Ч. 506 Taxw. / słów podleg. opł. / слів підляг. оплаті 34 W / sł / сл. ... Ch / Sz / Ш ... aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня 8/4 ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. 9 ... M. / m. / м. 40 ... Mittag / poł. / пол.

Nie jadę bom miętki i boję się ulędz radzę tutaj rzecz po dawnemu ale niechaj to będzie z ręki Stanisława a to może lepsze wyda owoce —

Jabłoński

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

846

c. d. Rzeszów 847 (237)

Szanowny Panie!

Przed mniej więcej dwoma tygodniami przybył Dr. Bathalia z polecenia Namiestnika do Dr. ...... w Rzeszowie w celu mówienia z nim sprawy przeprowadzenia wyboru P. Bielińskiego w Rzeszowie. W tymże celu był u tegoż p. Dr. .... P. Stapiński o czem zawiadamiam dla użytku stosownego

Z głębokim szacunkiem

Sozański

P. S. Ogłoszenie w gazetach o kandydaturze

848

Dr.... i innych są bałakastrem, bo w Krze-
szowie pracuję dla Bielińskiego

Bał.

850

7.7.1911

851

238

Wielmożny i Łaskawy Panie

Wczoraj przyjechał do Rzeszowa i objął urzędowanie pow. kom. Szopczyka, ma to być wielki mistrz wyborczy, przysłany na czas wyborów i jak mi powierzali farkowie, przysłany celem zwalczenia mej ewent. kandydatury. Biliński pisał do zaufanych (czytałem jeden list) czy prawdą jest że ja kandyduję a między wiercami, jakie są jego szanse przy poparciu rządowem. W Ropczycach i Sędziszowie, jak wiele do

852

mówienia niemem, a Starosta z opozycji, zaczął już wygrywać wszystkie sposoby, które zelernych do posłuchu skłonią:

Dla mnie wybór jest stratą, i upadek burmistrza klęską! rzecz więc rozważyć, i jeżeli możebne zwolnić mnie z kandydatury.

Serdeczny uścisk Dłoni

Rzeszów 7/4 911 Jabłoński

FILIA
BIÓRA STRONNICTWA DEMOKRATYCZNO-NARODOWEGO
NA GALICYĘ ZACHODNIĄ
w Krakowie, Rynek gł., linia A-B, l. 46.
(REDAKCYA „OJCZYZNY")
Telefon Nr. ....
L. cz./exp. ______

855

25/5 (239)

W Krakowie, dnia .... 1911.

Kolnowi

Czcigodny Panie Prezesie.

W ślad listu prof. Grabskiego, który zawiózł do Lwowa p. Liwo, pospieszam donieść, co następuje:

W Rzeszowie odbyłem dzisiaj konferencję z inż. Karasiem, kontrkandydatem Bilińskiego. Kandyduje on na program demokratyczny, lecz bezpartyjny. Otóż Karaś na odpowiednio postawioną propozycję z mej strony oświadczył, iż biorąc za punkt wyjścia cześć i szacunek, jaki żywi dla osoby ministra Głąbinskiego, gotów jest w zamian za udzielone mu poparcie przyjąć na siebie zobowiązanie tej treści, że na wypadek wyboru albo wstąpi zupełnie formalnie do ndt. grupy parlamentarnej lub też klubu tego zostanie hospitantem z obowiązkiem głosowania w myśl zapadłych na grupie uchwał. Miałoby to być aż do dnia wyboru ciche lecz niemniej wiążące obopólne porozumienie, oficjalnie zaś w dalszym ciągu kandydowałby jako demokrata bezpartyjny, aby sobie nie zrazić przeciwników narodowej demokracji. We wtorek 30-go przyrzekł Karaś przyjechać do Jasła, w celu ułożenia i podpisania warunków w powyższym duchu, w obecności prof. Grabskiego; wcześniej tego uczynić nie może, bo jest nader zajęty. —

856

W związku z tą samą sprawą jeszcze donoszę, że p. nadradca Stahl dzisiaj mi udzielił wiadomości, że w kwestji ewentualnego nakłonienia dra Dzerwickiego do postawienia swej kandydatury w okręgu Bilińskiego, mógłby być pomocny, ponieważ ma na niego pewien wpływ osobisty. Pan Stahl z Nowego Sącza, dokąd właśnie pojechał, wróci w piątek w nocy i w sobotę rano odwiedzi bądź Czcigodnego Pana Prezesa, bądź też p. Wasilewskiego.
Bardziej szczegółowych informacji, co do Karesza, udzieli już p. Lisow, który powyższy teren wyborczy zna doskonale.

Łączę wyrazy czci prawdziwej;
Klimenty Horodyski

Ropczyce, 25-go maja.

XXIV

XVI

(139)

856

XXV

XVII

nr: (240) - (244)
Str: 857 - 870

Przeworsk - Lancut

4:1

Zamarst 20/4 911

20.4.1911

857

(240)

20/4 - 10/6

Wielmożny Panie Profesorze

Pisał do mnie Ksiądz Dubniński że mu W. Pan proponował kandydaturę z miast ale on skasował kandydaturę z grodu wiejskiego pow. Leszczyńskiego. Wyraża przy tem nadzieję że Demokracja narodowa zwalczać go nie będzie jako zasłużonego pracownika na polu narodowym i przemysłowym. Prosi mnie abym go tak jak przy tamtych wyborach tak i obecnie poparł. Ja i Stojeczek na naszem zebraniu oświadczyliśmy Panu Profesorowi powiedzieli że jeżeli postawi kandydaturę Księże to my go poprzemy bo on nie zasługuje na to aby go zwalczać. Cała przeważająca większość wszystko co nie zaciekle ludowe pójdzie za nim. Kandydat więc nasz a zwłaszcza p. Borowiec nie ma nadziei nawet 200 głosów otrzymać. Chodzi więc aby nie pomóc ludowcowi inżynierowi Cichorskiemu (drugi kandydat z Jachowska) który jest tu bardzo popularny i lubiany u chłopów) pomoc Księdza który z nami sympatyzuje. Jeżeliby zaś Pan chciał postawić kogoś z naszych to tylko Ks. Stojałowski przy pomocy kolejarzy miałby szanse przejścia. Ja się podałem na Borysław a jak mnie w ministerstwie nie zamianują to się przeniosę do Sokala gdzie mam od Łyszkowskiego obiecane - moje więc tylko teraz w agitacji bez udziału. Skorzystając wiemy nie angażowano mnie poważnie i poparcia więc uciekamy stąd. Proszę o odpowiedź co robić bo jako N.D. nie chciałbym wbrew zdania zarządu postąpić. Zastrzegam się że rozkazowi obywatelstwa będę posłuszny.

Czołem i poważaniem Z. Julimirski

858

Wielmożny Pan

Dr Stanisław Grabski

c. k. profesor uniwersytetu

Lwów

ul. Korolińskich 18.

Nisko

859

241

Komitet Włościański Stronnictwa demokra-
tyczno Narodowego Nisko

p

T

Wielce Szanowne Biuro

Wczoraj t. j. 20/4 byli u mnie Pan Grzegorek
i Pan Horodyski, jednakowoż nie nalezli
mnie w domu bo ja właśnie pojechał
do nich do Niska aby się z nimi
porozumieć tym czasem w drodze smy
się minęli ze sobą i smy się nie widzieli.
Jak mi opowiadał Owczarczyk to jest
ile że Stronnictwo stawia na Niżański
powiat i Tarnobrzeski a ~~szc~~ szczegulnie
zamierza postawić samego Wiącka.
To by absolutnie nie mógł niżański
powiat na obcego kandydata głosów
teraz nie odda bo powszechnie mówią
że niżański musi mieć swego a
Tarnobrzeski swego. Tem bardziej że
ludowcy stawiają swoich ze swego
powiatu. Łosockiego na Tarnobrzeski
a na Niżański jest ich kilku jak
Josel Bis, Niemiec dyrektor Kasy z Ulanowa
odzywa się Cudziło Luteński rodak obecnie
jest tam Sędzią we Lwowie ale on
kandydował nie będzie, bo ludowcy
go nie poprą a on sam się nie
odważy bo nima nato pieniędzy.
A Wobec tego my musimy kandydata
postawić i tego okręgu czyli powiatu
a potem będzie widać jak zrobimy.

860

Niewiem czy prawda jest jak mi Owczarczyk mówił że jemu mówił Pan Horodyski jakoby Pan Prezes organizacji W. Pan Grabski miał się na mnie gniewać że ja kandydaję bez wiedzy stronnictwa. Cuż iem się miał opowiadać, wiem że rozszczygnie powiatowe zebranie w Rudniku. Tym czasem ludowcy jeżdżą i agitują jak djabli a ja bende siedział na piecu i nimam za kim kto jedzie za sobą, a wiem że obecnych kandydatów ludowców pucują wszendzie. Co do mnie to ja ide zgodnie ze stronnictwem kogo w Rudniku Delegaci postawią za tem pujdę, jednakowoż wiem że gdybyśmy nie postawili kandydata ze swego powiatu to żebyśmy i na głowach stawali to nic nie zrobimy. Zresztą w Tarnobrzegu i Rudniku o tem pogadamy.

Cześć i pozdrowienie.

Jan Chmura
Wulka Łowewska
P.p. Ulanów

862

863

(242)

Żołynia 9.V. 1911

Przeworsk

Jaśnie Wielmożnej Pani Profesorce
i
Czcigodnej Pani Prezesce.

Ponieważ przypuszczam że W. P. Dr.
Grabskiego niema we Lwowie
piszę w tej ważnej wyborczej
sprawie do Czcigodnego Pana Prezesa.

Wczoraj był w Żołyni
Ks. Adam Wesoliński
i postawił swą kandydaturę
na powiat Łańcut-Przeworsk

/.

864

Mnie zaś kategorycznie oświadczył, że ks. biskup nie pozwoli w jednym okręgu stawać dwom księżom „Ponieważ ja jestem starszy i mam większe dane zatem z wszelką pewnością ks. Machowi zakaże kandydowania" Stanowisko, jakie zajął ks. proboszcz tutejszy, dawniej niechętny Wesolinskiemu świadczy, że W. przywiózł sobie polecający list biskupi do tutejszych ks. Wobec tego najprawdopodo

/.

dobniej zostaniemy na ten okręg, nawet bez kandydata.

Proszę donieść do Komitetu p. jakie mamy nadal zająć stanowisko.

Z głęboką czcią
oddany

Maciej Stopyra

866

Adwokat krajowy
Dr. STEFAN ŚWITALSKI
w Przeworsku

~~Jarosław~~
Mielec – [illegible]

10/6 867 (243)

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie.

Stosownie do ustnego porozumienia się we Lwowie 4 dnia czerwca br. oświadczam, iż na wypadek wybrania mnie posłem do Rady Państwa z 22 okręgu wyborczego wstąpię do stronnictwa Narodowej Demokracji.

Z najgłębszem poważaniem
Dr Stefan Świtalski

868

Adwokat krajowy
Dr. STEFAN ŚWITALSKI
w Przeworsku

Przeworsk 10/6 1911.

869

(244)

W

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Pozwalam sobie zawiadomić JWiel. Pana, iż po powrocie ze Lwowa, zastałem o tyle niekorzystną sytuacyę, że w Jarosławiu nie jestem do tego stopnia pewny głosów żydowskich, że z początkiem przyszłego tygodnia mam zamiar cofnąć moją kandydaturę z 22 okręgu wyborczego.

Bez głosów żydów jarosławskich nie mogę bowiem przyjść nawet do ściślejszego wyboru, a nie chcę znowu popierać mojej kandydatury bez nadziei pomyślnego rezultatu.

Wobec więc tej sytuacyi przesłanie pisemnej deklaracyi ze zobowiązaniem się wstąpienia na wypadek wyboru do stronnictwa narodowo-demokratycznego uważam za zbędne.

Z najgłębszem poważaniem

Dr Stefan Świtalski

870

XXVI

XXVIII

XVIII

nr: (245) - (250)
Str. 871 - 890

Kołłusrowe

p

mieś

2:2.

XXVIII

Kvelhunnarna

28/4 – 18/7

Sokołów Kolbuszowa Rozwadów Tarnobrzeg Wielec | urzędnicze

28/4

2415

Jeżeli się to nadaje, to proszę o umieszczenie w „Słowie Polskiem" tych kilku słów: ewentualnie wieś Kolbuszowa-Rzeszów

Sokołów k. Rzeszowa

Z trudnością, z poprawkami ukonstytuował się tu u nas komitet wyborczy. Możnaby go nazwać kampeltowskim. List prywatny kandydata rządowego (Kamer z Wiednia) wystarczał przewodniczącemu tegoż komitetu, że o innych kandydaturach nie chce ani słyszeć. Tymczasem pan rejent Kampelt nie jest u nas tak wielkim potentatem, jakby się może jemu zdawało. Ma tylko taką minę.
Ogół ludności mieszczańskiej i miejscowej inteligencyi oczekuje zgłoszenia kandydatury narodowo-demokratycznej.

Z wysokiem poważaniem

Sokołów 28/IV.911.

Ks. Piotr Niedziałek

Proszę Szan. Redakcyę: podpisu mego nie drukować.

5.5.1911

873

246

Wielce Szanowny Panie
Prezesie!

Z p. Chmurą byłem na zebraniu w Kolbuszowskiem za Ks. Okoniem i Bogu dzięki uchwalają jednogłośnie Kandydaturę Lewickiego a zastępcę Ks. Okonia, Lewicki się zrzeknie po 5 miesiącach bo tyle brakuje do 30 lat Ks. Okoniowi.
Proszę koniecznie dać

874

pomoc w ludziach i pieniądzach dla Księdza a przejdzie ogromną większością.

Proszę bardzo napisać do Ks. Biskupa Pelczara i wyrobienie Ks. Okoniowi zezwolenia kandydowania i udzielenia urlopu gdyż cały dzień umyślnie zmuszony być w kościele a w nocy jeździ po wiecach, około 10 Maja jedzie deputacya z włościan w tej sprawie

/: do Ks. Biskupa, potrzeba
tylko uprzedzić i przygo-
tować zezwolenie, proszę
pomudz koniecznie
Ks. Okoniowi a przejdzie
Szajer w Kolbuszowskim
mało co otrzyma głosów.

Z wysokim szacunkiem

Wojciech Wiącek

Machów 5/5. 1911. r.

21.5.1911

877

(247)

W Trzebnicy

Wielmożny Panie
Prezesie Dobrodzieju!

Sprawa mojego wyboru dobra, ale teraz mamy wielką klęskę w powiecie gdyż 20 wsi zniszczone gradem doszczętnie Dnia 18/5. Grad niesłychanej wielkości spadł zniszczył wszystko zboże, trawy, jarzyny drzewa i ogrody.

878

Proszę najuprzejmniej
Wielmożnego Pana
Prezesa o łaskawe zajęcie
się temi gminami
i danie im pomocy
przez Zarząd Główny
Kółek aby się postarał
o zboże do zasiewów
po cenie zniżonej,
ale i dał biedniejszym
bezpłatnie. Zarząd
Główny gdy przyjdzie
z pomocą, będzie miał
wielkie wpływy i wdzię-
czność za ratunek.
Żydzi biorą potrójną cenę
za zboże...

Zniszczone wsie:

1. Knapy 2. Durdy 3. Wola Gołego 4 Dąbrowica 5 Jadachy 6. Cygany 7 Chmielów 8. Stale 9. Mokrzyszów 10. Jeziorko 11. Żupawa 12. Furmany 13 Sobów 14. Trześń 15. Sokolniki 16. Nadbrzezie 17 Ostrówek 18 Gorzyce Wrzawy. –

Machów 21/5 1911

Z wysokim szacunkiem

Wojciech Wiącek

880

26.5.1911 (248) 881

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka). 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 7596

lwow trzeciego maja 5 jan
pawlikowski prezes =

Okoń

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до пересланя або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеграма

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.

am / dnia / дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittg. / poł. / пол.

durch / przez / через

tarnobrzeg 12 .+461 24 26/12 m = aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня ... 191.. um / o / о ... Uhr / godz. / год. ... M. / m. / м. ... Mittg. / poł. / пол.

= prosze poprosic schjalowskiego by ciepialowskiego nie popieral
do cmolasu nieprzyjezdzat i pieciu mnie umiescil =
= ksiadz okon .+

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

882

18.7.1911

883

(249)

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie

Dobrodzieju!

Ponieważ jestem z posady z Majdanu przeniesiony i niezadługo muszę jechać, a zaległości wyborcze pieniężne za druki i inne wydatki są niewyrównane, ja zaś tyle się pozadłużyłem przez te wybory, że przecież nie mogę wypłacać się

884

materyalnie, tem bardziej
że za karę za myśliwy brzkę
mi daje kiepską straszne
posadę w ruskich stronach,
uprosiłem Jaśnie
Wielmożnego Pana Prezesa
Dobrodzieja o łaskawe sprawienie
przystania na zapłacenie tych
zaległości myśliwskich 500 rbl,
gdyż do tej kwoty dług myśliwy
jeszcze dorasta. A drukarnia
z Kolbuszowej o pretensye swoje

267 koron przy mnie rozkarzyła sądownie i chciałbym przed terminem wypominać to.

Proszę również bardzo gorąco Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa o łaskawe poparcie mojej sprawy, by głosy dane na mnie jako na zastępcę Lewickiego uznano za ważne po komisyi legitymacyjnej oraz w Trybunale administra-

886

czynni, by przecież tak mozolna praca moja nie była na darmo.

Upraszam o to bardzo.

Łącząc najgłębszy ukłon

Jaśnie Wielmożnemu Panu

Profesorowi Dobrzyckiemu

pozostaję wdzięcznym

najniższym sługą

Ks. Eugeniusz Okoń.

Majdan Kolbuszowski 18. VII. 1911.

26.10.1911

887

(250)

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie

Dobrodzieju!

Wróciwszy do domu, pracuję całą siłą, chcąc skryć i potępienie.
To przy utrudnieniu, że na pewno zakazane mam jeździć, ale i wszelkich okolicznościach rok się nie opuszczę. Lecz trzeba by mam dwóch akademików do pomocy chłopom a nadto proszę bardzo Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa, aby mógł koniecznie na tę uroczystość przyjechać do Smolasu

-/.

888

p. Wierczak Karol, gdyż rozbijający naszą jedność w Szamocie organista Ciepielowski, podający się za „Stojałowczyka" rozgłosił, że pod wodzą celem poparcia jego kandydatury (która jest tylko operetkową) ma przyjechać ks. prałat Stojałowski do Szamocina i tem się przechwala. Ja w to nie chcę uwierzyć, by tak rozumny człowiek, jak ks. Stojałowski mógł popierać taką kreaturę mądrą, ale p. Karolowi zawsze dla okazania

temu panu naszej siły i jedności
spodziewamy się ~~tam~~ pomocą na trzecią
godzinę popołudniu, a koniecznie
potrzebny jest nam Wierczak.
Bo ja przemawiać publicznie nie będę
mógł. Upraszam także Jaśnie
Wielmożnego Pana Prezesa
Dobrzańskiego, ażeby był łaskaw
ks. Stojałowskiemu ustnie
jako przemówić prowokatorską sytuacyę
i poprosić go, by temu Szczepanowskiemu
zabronił intrygowania, by na
zgodę przyjść do Lwowa absolutnie
nie.

890

Ks. Stępkowski przyjechał, a w „Wrzeciu"
„Prostke" by mnie z Lewickim
umieścił, a co do Czepielewskiego
zaraz sprostowat. Bo to bardzo
„mądzi ludzi". A Czepielewski
księdzem Stępkowskim się zastawia.
Upraszam proszę na ks. prał. Stępkowskiego
wpłynąć, a na biskupa Pelczara
może przez ks. biskupa Bandurskiego.

Mam zaszczyt załączyć wyrazy
najgłębszego szacunku

uniżony sługa

Ks. Ignacy Okoń.

Majdan Kolbuszowski 26. V. 1911.

XXIX

XXV

XVIII

(250)
830

XXXI

~~XIX~~

Nr: (251) – (258)
Str: 891–924

Dębica – Jasło

p

5.13.

Jasło 17/5 1911.

Wielce Szanowny Panie
Prezesie!

Na życzenie p. Grabskiego i Baranowskiego jestem w Jaśle gdzie zgłosiłem kandydaturę przeciw Jaworskiemu. Szanse są te, że mogę dojść do ściślejszych wyborów, ale potrzeba będzie wiele pracy i monety. Pierwszego nie boję się, drugiego nie mam. Proszę więc o odwrotną odpowiedź jaką sumę stronnictwo na ten cel przeznacza i kiedy

/.

892

otrzymam zaliczkę.
Proszę przez kler, może przez ks. Biskupa Bandurskiego wpłynąć na ks. Wolskiego w Zębicy, aby nie popierał Jaworskiego tylko mnie.
Proszę również wpłynąć w tym samym kierunku na hr Reya w Tibwie, któremu na nas zależy dla zdobycia mandatu z okręgu wiejskiego Tibwo Ropczyce, a który dotychczas jest agitatorem Jaworskiego.
Przepraszam za styl telegraficzny ale na lepszy brak mi czasu.

Łączę wyrazy czci i poważania

Dr M. Skarzewski

Jasło. Dworzec kolei.

895

(252)

Grybów 24/5 1911

Wielce Czcigodny Panie
Prezesie!

Wczoraj i dziś zadecydowano w Jaśle wspólnie z p. Grabskim, że mam kandydować przeciw Jaworskiemu. Nie wiem czy to dobrze wobec tego, że na wybór ten mamy tylko 6000 i mój weksel na 4000 podczas gdy na kandydaturę tę z nadzieją zwycięztwa potrzeba najmniej 20000 kr. Proszę więc we Lwowie sprawę raz jeszcze rozpatrzeć, aby honor i pieniądze nie poszły na marne.

Cześć i pozdrowienie

Dr. M. Starzewski

896

Dębica 26/5 1911 (253) 897

Wielce Czcigodny Panie Prezesie!

Wczorajsze dwa zgromadzenia w Dębicy wypadły dla mnie świetnie; większość, a raczej ogół wyborców oświadcza się za mną. Mimo tego nie mam najmniejszej nadziei na zwycięstwo, bo środki starościńskie są w naszem społeczeństwie silniejsze jak wola i przekonanie wyborców. Szanse mogłyby być tylko przy szalonej agitacyi, a my na to nie mamy funduszów. Wobec tego proszę Panów rozważyć raz jeszcze, czy nie lepiej z honorem się cofnąć, jak pozwolić na to, aby najcięższy wróg bezkarnie tryumfował.

Cześć i pozdrowienie

Dr Starzewski

Vertatur.

898

Kwota 10000 Kr. nie wystarczy na opłacenie agitatorów, na walkę z Jaworskim w 8 miastach to za mało.

do Starzeńskiego m. 31.5.1911

901

(254)

Wielmożny Panie Nadinspektorze!

Ponieważ doszło do mej wiadomości że tutejsze Starostwo występuje przeciwko mnie z powodu iż popieram kandydaturę WPana Nadinspektora a tem samym zwalczam p. Jaworskie. wobec tego odniesiono się do Namiestnictwa by mnie jak w najkrótszym czasie przeniesiono ze Strzyżowa. Dlatego udaję się z wielką prośbą o łaskawe poparcie mej sprawy by mnie ze Strzyżowa nie przeniesiono. —

Z góry dziękuję za łaskawe zajęcie się moją sprawą. —

Kreślę się z szacunkiem i poważaniem

Strzyżów 31/V 911. Władysław Zajączkowski urzędnik pocztowy

Verte.

902/

Wielce Szczanowny
Panie Prezesie!

Przesyłając powyższe wiado-
mości uczciwego człowieka z
powodu zamierzonego gwał-
tu na jego osobie, proszę
najusilniej o łaskawe na-
tychmiastowe zarządzenie złe-
mu, a to przez odpowiednią
interwencję u prezydenta
poczty lub telegraficzne ożnie-
śnienie się do Głąbińskiego.

Cześć i pozdrowienie

Starzewski

904

do Ernesta Adama

905

255

Jasło 4/6 1911.

Kochany Erneście.

Na dłuższe pisanie nie mam czasu - oświad, czam więc krótko i jasno: Jeśli do wtorku 6tego b. m. rano nie przyszlecie do Jasła na ręce Ba, ranowskiego lub moje - kilku tysięcy koron na moją kandydaturę

906

przeciw Jaworskiemu
względnie na obronę
Głąbińskiego przeciw
Dobrzyńskiemu, to
we wtorek popołudniu
kandydaturę moją
cofam. Grabski, żąda-
jąc odemnie abym
tu kandydował, wiedział
doskonale, że ja oprócz
weksli na 4.000 koron
z których jeden na 2000 K.
przed paru dniami
posłałem Pawlikowskie-
mu, nic więcej dać

./.

nie mogę, oraz, że
bez znacznie większej
kwoty kandydatura moja
jest niemożliwą.
Jeśli mimo to do kandy-
dowania zmusiliście
mnie, to musicie teraz
ponosić konsekwencye.
Ściskam cię serdecznie
Twój
M. Skarżewski

909

256

Jasło 4/6 1911

Szanowny Panie Prezesie.

Pozwalam sobie przedstawić w paru słowach obraz obecnej sytuacyi w okręgu Jasielskim: Poważnymi kandydatami są:
1) Jaworski, mający za sobą grube pieniądze, terror Starości[n]ski i wściekłych agitatorów w osobach Michałowskiego, Sroczyńskiego, Wołkowickiego, Słockiego i proboszczy w odnośnych miastach. –
2) Ja, mający za sobą ogólną sympatyę intelligencyi i mieszczan sterroryzowanych przez Starostwa,

–/–

210

wielki brak pieniędzy, brak wyszkolonych agitatorów i źle zorganizowane komitety.

3) Dr. Syrop, liczący na to, że większość żydów w ostatniej chwili pójdzie za nim, co wprawdzie nie doprowadzi go do mandatu, lecz może doprowadzić do ściślejszego wyboru z Jaworskim. – Wobec tego proszę rozważyć, czy nie lepiej byłoby teraz jeszcze cofnąć się pod pozorem chęci ratowania mandatu zagrożonego przez syonistę, jak kandydować dalej, aby nie dojść nawet do ściślejszego wyboru.

Jeśli Panowie jednak chcecie utrzymać moją kandydaturę

to musicie ofiarować na ten cel grubszą sumę pieniędzy, o czem już parokrotnie pisałem, przysłać natychmiast znaczniejszą kwotę do Jasła na ręce Baranowskiego lub moje, jak nie mniej bezzwłocznie przysłać tu kogoś rutynowanego, któryby zorganizował w 8 miasteczkach mego okręgu rozumną i energiczną akcyę przynajmniej na parę dni ostatnich.

Socyaliści tutejszego okręgu mogą i chcieliby dać mi około 500 głosów i swoje energiczne poparcie, uczynią to jednak tylko w takim razie, jeśli my tj. endecy i koleja, nie będziemy w Krakowie walczyć przeciw Daszyńskiemu względnie nie będziemy popierać

/.

912

Petelenza. Wobec tego proszę zwrócić się do Grabińskiego z prośbą o polecenie Dyrekcyi krakowskiej, ażeby w sprawie wyborów z okręgu Wesoła zachowała najściślejszą neutralność i przez udzielanie urlopów agitatorom Petelenza nie angażowała się za nim. Proszę również polecić naszemu Komitetowi miejskiemu w Krakowie na ręce Dra Rowińskiego, ażeby zachował ścisłą neutralność.

Pozwalam sobie również prosić raz jeszcze o zapobieżenie żądanemu przez Starostwo w Strzyżowie przeniesieniu poczmistrza Zajączkowskiego ze Strzyżowa, o czem pisałem listem „express" wysłanym z Gorlic we czwartek wieczór.

W końcu pozwalam sobie przesłać znowu kwiatki dość ciekawe do ewentualnego użytku Panów, względnie Stowa Polskiego. Oto w Gorlicach, gdzie zgromadzenie przedwyborcze odbyło się we czwartek, byłem

–/.

Ang. hrabia Lud. ...

913

Kraków 16/VII 911.

Czcigodny Panie Prezesie!

Mandat w okręgu 24 Jasło, Gorlice i. t. d. skradziono dla Zaworskiego, a złodziejem, nie kto inny, tylko cesarski namiestnik Bobrzyński. Kradzież odbywała się w ten sposób: do pokoju w którym urzędowała komisya wyborcza pany wowie, wchodzili wyborcy z upoważnieniami tylko pojedynczo przez dwa lub trzy pokoje, albo ko:

914

rytarz, wypełnione komisarzami
żandarmami, policyantami i hyje-
nami Jaworskiego, który od wyborców
odprowadzanych przez ich komi-
tetowych do gmachu wyborczego, w cza-
sie chwili przejścia przez te ubikacye
wyłudzali pieniędzmi, wymuszali
groźbą najfatalniejszych następstw
lub wprost wydzierali karty
z moim nazwiskiem. W ten
sposób skradziono mi w Grybowie
200, w Gorlicach 170, w Jaśle
150, we Fryształku, Strzyżowie i
Pilźnie po 100 a w Dębicy około
250 głosów. Oprócz tego, wymu-
szono ostatniej nocy przed wyborem

od upitych, lub przerażonych groź-
bami w całym okręgu około 300
głosów; do tego doliczyć trzeba jesz-
cze parset głosów zdobytych dla
Jaworskiego przedtem w ten sposób
że starości przez parę ostatnich
dni od rana do późnej nocy
wzywali do siebie po jednemu
całe masy ludzi urzędników, pro-
fesorów, kupców i pod groźbą
przeniesienia, utraty awansu, odebra-
nia koncesyi, zamykania sklepów
rewizyi sanitarnych, nakładania
podatków i.t.p. wymuszali odda-
nie głosów Jaworskiemu.
Kradzież ta na wielką skalę, może

916

być dokonaną dla tego, bo społeczeń-
stwo nasze, nie wytężające inteligen-
cyi, jest ciężko głupie i nie uświa-
domione, a moim zdaniem także
dla tego, bo Głąbiński i nasi po-
słowie dotychczasowi nie mieli
dość energii, czy odwagi cywilnej,
aby zniszczyć, wtedy, kiedy to było
możliwem, Bojnera, Stapińskiego
a obalić lub zachwiać przynaj-
mniej Bobrzyńskiego, tego Totra
Skattona galicyjskiego, któremu
podobnego z polskiem nazwiskiem
pod kawkami jeszcze nie było.
A któremu tu w Krakowie dzielnie
pomagają takie łajdaki jak:

Leo, Jaworski i Tadeusz Starzewski;
Ja, kandydowałem jak Panom
wiadomo, nie dla zdobycia man-
datu, i dla mnie osobiście mo-
że lepiej się stało, że do parlamen-
tu nie wejdę; kandydowałem
dla idei czystej myśli polskiej
w ogóle, a dla podcięcia nóg
tej konserwie dzisiejszej, nie mają-
cej nic wspólnego z dawną szlachtą
polską, w której skład wchodzą
parobki i służalcy Bobrzyńskiego.
Moja rola zatem skończona; –
Ale stronnictwo nasze z Głąbiń-
skim, jako moralnym przywódcą
na czele, nie byłoby stronnictwem
narodowo demokratycznem, gdyby

918

przeszło do porządku dziennego, nad gwałtami i zbrodniami popełnionemi nie na kandydatach, ale na społeczeństwie naszem w okręgach Jasielskim, Rzeszowskim i Mielecko-Leżajskim, przez tych którzy powinni być stróżami ustaw, porządku i bezpieczeństwa a postępowaniem swojem prowokują do rewolucyi.

Myślę, że znajdą się przecież fundusze na wysłanie HoW Hołodyskiego, Wierczaka lub kogo innego do odnośnych miejscowości, na szczegółowe dochodzenia celem zebrania dat niezbędnych do wniesienia protestów. Dat tych dostar:

cą im nasi mężowie zaufania a
nadto, co do mego okręgu: w Grybo=
wie Węgrowski dyrektor kasy zalicz:
w Gorlicach Rolecki, naczelnik stacyi,
w Bieczu Zaremba, we Frysztaku
dr. Spiegel, w Strzyżowie radca
Fatasiewicz, w Dębicy nadkonduktor
Hanasiak. Ja chętnie zająłbym
się sam zebraniem tego materyału
ale nie zostawszy wybranym, mu=
szę wrócić z podwójną energią do
moich chlebodajnych zajęć.
Nie wątpię, że protest będzie do=
piero pierwszym krokiem, pierwszym
szturmem zdążającym do zniszcze=
nia twierdzy konserwatywnej reakcyi.
Kończę wyrazami czci i poważania

Starzewski

920

b. d.

921

258

Wielmożny Panie Prezesie!

Agitacya w powiecie jasielskiem okazała się ogromnie kosztowną, a stało się to dlatego, że została rozpoczętą zbyt późno. Wszędzie, gdzieśmy z pracą poszli zastaliśmy już ślady i to bardzo poważne agitacyi naszych przeciwników. Musimy się z tem liczyć, że w poszczególnych gminach trzeba coś ofiarować na cele użyteczności społecznej natury miejscowej. Środki nasze jednak w zupełności wyczerpane, więc zwracamy się do Wpana Prezesa z gorącą prośbą, by Stronnictwo natychmiast, odwrotną pocztą przysłało nam na fundusz agitacyjny parę tysięcy Koron, bo inaczej robota w połowie drogi ustać będzie musiała. Prosimy gorąco o to, jak również o powiadomienie o tem p. prof. Grabskiego.—

Z wysokiem poważaniem

ks. Józef Mach mp.

Wal. Łaucha

J.

922

Na
pie
Pie

P.S.

Nadmieniam, że już zalegamy kilkaset koron za pieczęci i druki, które natychmiast trzeba wyrównać.- Pieniądze proszę przesłać do rąk Baranowskiego, albo ks. Macha

Z wysokiem poważaniem

Wal. Łaucha

924

XXXII

XIX

(238)

924

XXXIII

~~XX~~

Nr. (259) - (264)
Str. 925-946

~~K~~

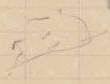
Kraków

6:1.

8-19-40

XXXIV

Kontinu

925

(259)

Kraków 10. IV. 1911.

Wielce Szanowny Panie Prezesie!

Miejski Komitet stronnictwa dem.-nar. w Krakowie uchwalił na posiedzeniu, odbytem w dniu dzisiejszym zwrócić się z żądaniem do przedstawicieli stronnictwa nd. w Radzie Narodowej, aby ze względu niebezpieczeństwa wyboru socyalistów w Krakowie, ~~spo~~ możliwego wskutek ogólnie omawianych pertraktacyi prezydenta Lea z p. Daszyńskim, starali się uznać okręgi wyborcze krakowskie za __narodowo-zagrożone__ (: w szczególności „__Wesoła__" i „__Śródmieście__":), a to w tym celu, aby o ustaleniu kandydatów w tych okręgach decydowała Rada Narodowa i aby przy ustalaniu kandydatów uwzględniono nasze stronnictwo.

Cześć i pozdrowienie!

[illegible] [illegible]

Kraków 17. IV. 1911.

Wielce Czcigodny Panie Prezesie!

Od chwili wysłania ostatniego listu, zebrałem w sprawie wyborów w Krakowie następujące dane, które wobec powagi źródeł, z jakich je zaczerpnąłem, uważać muszę za najzupełniej pewne. Prezydent miasta Leo, który wobec kliki zupełnie mu oddanej z jednej strony a małego poczucia obowiązków narodowych u ogółu obywatelstwa krakowskiego zbyt słabych sił naszych zwłaszcza w Krakowie, z drugiej strony a wreszcie wobec tego, że posługuje się środkami najnieuczciwszymi, — wyłącznie i ostatecznie decyduje o wszystkich wyborach w Krakowie,

postanowił przy obecnych wyborach do parlamentu przejść do porządku dziennego nad dotychczasowymi posłami: Stanisławskim, Zielewiczewskim i Sikorskim i Petelenzem a to bez porozumienia z nimi bez słówka podzięki za trudy, bez uwiadomienia ich o tem swoim zamiarze. Natomiast postanowił p. Leo dać się wybrać w miejsce Sikorskiego, mandat po Zielewiczewskim ofiarować Jaworskiemu, celem zupełnego pogodzenia się z Konserwą Krakowską — mandat po Stanisławskim (Grodowieście) oddać Doboszyńskiemu w zamian za sympatyę N. Reformy. Reszcie posłów nie będących właścicielami Reformy tak jak Doboszyński a zatem istotnie mniej wartościowym ofiaruje p. Leo viceprezydenturę miasta dla Bandrowskiego lub Wasunga i ewentualnie pozwoli im kandydo-

wać na Wschodniej przeciw Daszyńskiemu, gdzie wybory odbyć się mają czysto (rzecz w Krakowie niebywała) co naturalnie zapewni wybór Daszyńskiemu. Piąta dzielnica Kazimierz przeznaczona dla Żyda, prawdopodobnie Grossa. Pan Namiestnik Bobrzyński ma w czasie parodniowego pobytu w Krakowie zajdactwo te sankcyonować. Wobec tego stanu rzeczy o wyborze jednego z dotychczasowych posłów krakowskich z wyjątkiem Grossa, albo o wyborze endeka na serio myśleć nie można. Byłaby kwestya, czy przy takim stanie rzeczy należy próbować postawić w którym okręgu kandydaturę endecką czy nie. Zdania nasze w tej mierze są podzielone: Ja jestem tego zapatrywania, że kandydatury naszej nie powinniśmy stawiać, bo pewny jej upadek

930

mógłby być poważnym tryumfem dla Lea i naszych wrogów, którzy z dumą głosiliby że dla endecyi w sercu Polski miejsca nie ma. Na podstawie zasięgniętych informacyi przyszedłem do przekonania, że Bobrzyński, Leo, zachodnio-galicyjska konserwa wspólnie a nadto pedecya i ludowcy równolegle, a może nawet i w cichem porozumieniu będą przy obecnych wyborach tak w Krakowie jak i całej zachodniej Galicyi jawnie, otwarcie z całą zaciekłością zwalczać kandydatury endeckie, a to głównie w tym celu, ażeby wykazać Bienerthowi słabe siły stronnictwa z którego wyszedł i na którem się opiera Głąbiński i w ten sposób jeśli nie Głąbińskiego samego, to przynajmniej jego wpływ i znaczenie obalić. Nie tylko krakowscy endecy ale poważni sympatycy nasi

9311

a nawet ludzie poważni z pośród nieprzyjaciół endecyi a zwolennicy „metod" Pr. Grabskiego twierdzą że sprawa wyborów obecnych zupełnie inaczej a dla nas o wiele korzystniej wyglądałaby, gdybyśmy w Krakowie mieli dziennik, gdyby minister Gąbiński mniej wierzył Bienerthowi i gdyby był mniej pobłażliwy dla Bobrzyńskiego i Rosnera. Co do mnie samego to zbyt krótko jestem politykiem i zbyt mało znam szczegóły naszej polityki, ażeby sąd ten bezwarunkowo podzielać; czuję tylko że sąd ten bezpodstawnym nie jest i że jak długo poważnego dziennika w Krakowie mieć nie będziemy, jak długo z Krakowa nasz człowiek posłować nie będzie, jak długo nie znajdą się fundusze na stworzenie w Krakowie naszej organizacyi robotniczej, tak długo nasze

932v

stronnictwo nietylko w Krakowie ale i w całym kraju nie posiędzie niezbędnego dla sprawy narodowej stanowiska, a Kraków będzie w dalszym ciągu żydział i niemczał pod berłem człowieka bez serca bez uczuć narodowych jakim jest Leo.

Kończąc tę zbyt długą moję korespondencyę łączę wyrazy prawdziwej czci i poważania

Dr M. [illegible]

Kraków 1/5 1910 935

(261)

od Kr. D. 1/5 gdyby
dołożymy 5000 a [illegible] razem
[illegible] k. [illegible] pracy
[illegible]

Jaśnie Wielmożny Panie
Prezesie!

Pozwalam sobie prosić o łaskawą najszybszą o ile możności bezzwłoczną odpowiedź czy i jaką kwotę moglibyśmy otrzymać od komitetu głównego na wybory w Krakowie, gdybyśmy mieli poważne szanse przeprowadzenia naszego kandydata przeciw Daszyńskiemu.

Łącząc wyrazy czci i poważania zostaję oddanym

Dr M. Starzewski

936

J. Wny Panie Prezesie! 4/5 1911

Wyjście endeków przeciw Daszyńskiemu w Krakowie ma [illegible] może być zupełnie pewnym, jeśli „Słowo" przestanie pisać przeciw Leowi i mięszać się do tutejszych wyborów. Wczoraj wieczorem byli już skłonni przyjąć kandydaturę endeka przeciw Daszyńskiemu, dziś po przeczytaniu Słowa idą przeciw niemu całą parą. Niech „Słowo" nie pisze o Leu i wyborach krakowskich nic, albo tylko to co przyjdzie przez moją cenzurę. Na bajce o rzekomem porozumieniu Lea z Daszyńskim i Grossem nie ma ani ździebka prawdy, „Słowo" zrobiłoby bardzo dobrze dla sprawy naszej gdyby to zdementowało.

Cześć i pozdrowienie Dr Stawarski

938

WIEN
-5.V.1?
*

KAISERLICH-KÖNIGLICHE ÖSTERREICHISCHE POST
1848 1908
FRANC. IOS. I.
FRANCISCUS IOSEPHUS
10 HELLER 10

J. Wielmożny Pan
Dr. J. Gw. Pawlikowski

Lwów
ul. Trzeciego Maja 5.

Galizien

odp. 11/7

939

263

Kraków ~~29 czerwca~~ 3/7 1911.

Do

Szanownego Prezydyum

Komitetu Wykonawczego

Stronnictwa demokratyczno-narodowego

we Lwowie.

Komitet miejski Stronnictwa D-N. w Krakowie uchwalił zwrócić się do Szanownego Prezydyum z jak najbardziej usilną prośbą o możliwie jak najszybsze (przed wakacyami) zwołanie Komitetu Głównego celem omówienia sytuacyi powyborczej i niezbędnych potrzeb organizacyjnych stronnictwa zwłaszcza w zachodniej Galicyi

940

i w Krakowie.–

Wobec tego jednakże, że znaczna ilość okręgów, w których stronnictwo postawiło w ostatnich wyborach swoich kandydatów, a zwłaszcza z zachodniej Galicyi, nie jest reprezentowana w Komitecie Głównym, Komitet miejski Krakowski dołącza do powyższego swego żądania uprzejmą prośbę o zaproszenie na wspomniane zebranie Komitetu Głównego również i mężów zaufania z tych okręgów.–

Na życzenie Szanownego Prezydyum podejmiemy się chętnie referatu w powyż

941

oznaczonym przedmiocie.

Cześć i pozdrowienie

Dr Władysław Horodyński

~~Stefan Tatarzanka~~

Dr Starzewski

Stanisław Rymar

Tabaczyński Tadeusz

942

b.d. 19 – 40 948

Wieliczka

2641

Szanowny Panie!

P. Windakiewicz dotknięty dość brutalną interwencją Namiestnika i Szlachtowskiego zabierał się do roboty.

Staraniem Ajrasa burmistrza miasta Wieliczki zjechali się w Krakowie 30 Kwietnia Windakiewicz i Korytowski: Windakiewicz ustąpił.

Wybór Korytowskiego przeprowadził dr Friedman z Wieliczki dostawca od Salzu w Wieliczce.

Z głębokim uszanowaniem

Rossowski.

944

946

XXXV

XXXVI

XX

(264)
946

Koniec.